

Բնապահպանական մշտադիտարկման

կիսամյակային հաշվետվություն

Ծրագրի համար՝ 42145

2023թ. հունիս-դեկտեմբեր

Հայաստան. Հյուսիս-հարավ

ճանապարհային միջանցքի ներդրումային

ծրագիր (Տրանշեր 1 և 2)

Պատրաստվել է ՀՀ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի կողմից Ասիական զարգացման բանկի համար:

Բնապահպանական մշտադիտարկման սույն հաշվետվությունը վարկառուի փաստաթուղթն է: Այստեղ արտահայտված տեսակետները պարտադիր չէ, որ ներկայացնեն ԱԶԲ տնօրենների խորհրդի, տնօրինության կամ անձնակազմի տեսակետները և կարող են նախնական լինել:

Ցանկացած երկրի ծրագիր կամ ռազմավարություն մշակելիս, ծրագիր ֆինանսավորելիս կամ տվյալ փաստաթղթում որոշակի տարածաշրջանի կամ աշխարհագրական տարածքի որևէ նշում կատարելիս, Ասիական զարգացման բանկը մտադիր չէ որևէ դատողություն անել ցանկացած տարածաշրջանի աշխարհագրական տարածքի իրավական կամ այլ կարգավիճակի վերաբերյալ:

Ծրագրի համար՝ 42145

2023թ. հուլիս-դեկտեմբեր

**Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի
ներդրումային ծրագիր, Տրանշեր 1 և 2
Ֆինանսավորվում է ԱԶԲ-ի կողմից**

Պատրաստվել է «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի կողմից
Երևան, Հայաստան

Բովանդակություն

1	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
1.1	Նախաբան.....	Error! Bookmark not defined.
1.2	Հիմնական տեղեկատվություն	Error! Bookmark not defined.
1.3	Ծրագրի նկարագրություն	3
1.4	Ծրագրի պայմանագրեր և կառավարում	6
1.5	Ծրագրի գործունեությունը հաշվետու ժամանակահատվածում.....	10
1.6	Ծրագրի նախագծում ցանկացած փոփոխության նկարագրություն.....	11
1.7	Շինարարական մեթոդների հետ համաձայնեցված ցանկացած փոփոխության նկարագրություն.....	12
2	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ..	13
2.1	Բնապահպանական անվտանգության գործողությունների ընդհանուր նկարագրություն	13
2.2	Շինարարական տեղամասերի աուդիտ.....	15
2.3	Խնդիրների լուծում	18
2.4	Միտումներ	20
2.5	Շրջակա միջավայրի վրա չնախատեսված ազդեցություններ կամ ռիսկեր	20
3	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ	21
3.1	Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացված մոնիթորինգի արդյունքներ.....	21
3.2	Բուսահողի կառավարում	80
3.3	Շինարարական աղբի կառավարում.....	81
3.4	Ծառահատման/ծառատնկման գործընթաց	85
3.5	Առողջություն և անվտանգություն.....	86
3.5.1	Համայնքի առողջությունն ու անվտանգությունը.....	86
3.5.2	Հանրային խորհրդակցություններ և հաղորդակցություն	86
3.5.3	Աշխատողների անվտանգություն և առողջություն.....	87
3.6	Վերապատրաստման դասընթաց	90
4	ՏՇՄԿՊ-Ի ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ	92

4.1	ՏՇՄԿՊ-ի վերանայում.....	92
5	ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ	
	ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	93
5.1	Արդյունավետ պրակտիկա.....	93
5.2	Բարելավման հնարավորություններ	93
6	ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄ	94
6.1	Բողոքներ	94
7	ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ/ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	96
8	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	98
8.1	Ամփոփում	98
8.2	Առաջարկություններ	102
9	ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ 2024Թ. ՀՈՒՆՎԱՐ-ՀՈՒՆԻՍ	
	ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾԻ ՀԱՄԱՐ.....	103
9.1	ՃԴ-ի և Ինժեների համար	103
9.2	Կապալառուի համար.....	103
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա: ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ (ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ) ԳՈՐԾՆԹԱՅԻ	
	ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ.....	105
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ Բ: ԱՌԱՋԱՐԿԱՆՔ 2-Ի ՀԱՄԱՐ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱԶԵԿՄԱՆ	
	ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԱՆՑԿԱՑՎԵԼ ԵՆ 2023Թ. ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 20-ԻՆ, 22-ԻՆ	
	ԵՎ 23-ԻՆ.	109
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ Գ: ԱԳԱՐԱԿԻ ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԳԵԼՈՑԻ	
	ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ՝ ԿՄ 32.700 – ԿՄ 33.600 ՀԱՏՎԱԾՆԵՐՈՒՄ (ԱՌԱՋԱՐԿԱՆՔ 1)	
	ԳՏՆՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ	
	ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԶԵՅՈՒՅՑ	129
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ Դ: Մ1 ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ ՄԱՅՐՈՒՂՈՒ ՄՈՏ 8.0 ԿՄ	
	ԵՐԿԱՐՈՒԹՅԱՍԲ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՈՒՂԴԻՉ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ	
	ԾՐԱԳԻՐ՝ ԱԳԱՐԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՄՈՏ (ԿՄ 29+600-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 37+).....	137

Հապավումներ

ԱԶԲ	Ասիական զարգացման բանկ
ԿՇՄԿՊ	Կապալառուի շրջակա միջավայրի կառավարման պլան
ՇՄԿՊ	Շրջակա միջավայրի կառավարման պլան
ՇՄԱԳ	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում
ՆԲՓ	Նախնական բնապահպանական փորձաքննություն
ԲՄՄ	Բնապահպանության գծով միջազգային մասնագետ
ԲԱՄ	Բնապահպանության գծով ազգային մասնագետ
ՇՄՆ	Շրջակա միջավայրի նախարարություն
ՏԿԵՆ	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն
ԿԳՄՄՆ	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն
ՏՇՄԿՊ	Տեղանքին հատուկ շրջակա միջավայրի կառավարման պլան
ԵԿՊ	Երթևեկության կառավարման պլան
ՃԴ	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ
ԲՄՀ	Բնապահպանական մոնիթորինգի հաշվետվություն
ԲԱԱՄ	Բնապահպանության, առողջության և անվտանգության մասնագետ
ԲՄ	Բնապահպանության գծով մասնագետ

1 ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1.1 Նախաբան

Տվյալ Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվությունը ընդգրկում է 2023թ.-ի հունվար-հունիս ժամանակահատվածը: Հաշվետվությունը համատեղ պատրաստվել է «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի, «Էգիս Ինթերնեյշնլի», «Կոքս Քնսալթի», «ԱԱԲ Պրոեկտ ՍՊԸ և Ս/ս Դայնեշչանդրա Ռ. Ագրավալ ՍՊԸ» ՀԶ-ի, «Լևանտինա Ինխեներիա Ի Կոնստրուկսիոն» ՀԶ-ի, «Ս.Լ. և Օբրաս Պուբլիկաս Ի Ռեզարդիոսի» Ս.Ա.-ի կողմից:

1.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Ի սկզբանե, շինարարական աշխատանքները իրականացվել են «Կորսան Կորվիամ Կոնստրուկցիոն» Էս.Էյ հայկական մասնաճյուղի և վերջինիս ենթակապալառուների կողմից: Այնուամենայնիվ, ՊԸՊ-ի 15.2 (ե) ենթակետի համաձայն, Գործատուն դադարեցրել է Կապալառուի հետ շինարարական աշխատանքների պայմանագիրը 2019թ. հուլիսի 18-ին: Մինչև 2019թ. դեկտեմբերի 31-ը ծրագրի կառավարումը և տեխնիկական վերահսկման խորհրդատուն ֆրանսիական «Սաֆեժ» և իսպանական «Էպտիսս» ընկերությունների համատեղ ձեռնարկությունն էր: Պայմանագրի ավարտից հետո, ԾԿԽ/Ինժեները շարունակել է Կապալառուի պայմանագրի հետդադարեցման գործընթացները շինարարական աշխատանքների համար: 2020-2021թթ.-ներին միջոցներ են ձեռնարկվել նախագծի իրականացումը շարունակելու համար այլ կապալառու/կապալառուների միջոցով:

Աշխատանքի ընթացքում, որոշվել է, որ Ագարակի պատմական և պահպանման գոտին կարող է ենթարկվել հնարավոր ազդեցությունների շինարարության ընթացքում: Խնդիրը լուծելու նպատակով, իրականացվել են հետազոտություններ և հնագիտական պեղումներ: Սույն ուսումնասիրությունների արդյունքում հաստատվեց, որ հնարավոր ազդեցությունները իրապես հնարավոր են: Հետագայում որոշում կայացվեց վերաձևակերպել նախագիծը, ինչը հանգեցրեց տարածքում հայտնաբերված հնագիտական

վայրերը շրջանցող 8 կիլոմետրանոց նոր ճանապարհահատվածի հաստատմանը: Արդյունքում, նախատեսվում է վերսկսել շինարարությունը հետևյալ երկու հատվածներում՝

- Առաջադրանք 1՝ Ագարակի հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)
- Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատվածը (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500):

Միևնույն ժամանակ, «Ճանապարհային դեպարտամենտը» բանակցել և կնքել է պայմանագիր 2020թ. օգոստոսի 10-ին պրն. Վիկտոր Բախտամյանի հետ՝ որպես ՆԲՓ/ՇՄԱԳ խորհրդատու՝ նոր ծրագրի նկարագրությանը և ընթացիկ գործունեությանը համապատասխան՝ Տրանշ-2 8 կմ (կմ 29+600-կմ 37+600) հատվածի շրջակա միջավայրի և սոցիալական ազդեցության գնահատման փաստաթղթի վերանայման և թարմացման ծառայություններ մատուցելու համար: ՆԲՓ/ՇՄԱԳ-ը թարմացման պահանջը հիմնված է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին ՀՀ օրենքի և ԱԶԲ անվտանգության մեխանիզմների պահանջների վրա՝ (i) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին ՀՀ օրենք (հոդված 21, կետ 2-2)) 2. փորձաքննության դրական եզրակացության ժամկետը համարվում է ավարտված, եթե 2) նախագծում և հիմնական փաստաթղթերում կատարվել են փոփոխություններ, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա՝ առանց լիազոր մարմնին տեղեկացնելու, (ii) ԱԶԲ անվտանգության մեխանիզմների պահանջներ՝ 25. Համալիր խնդիրներ, (iii) ապահովելով անվտանգության պլանների թարմացումը՝ հիմք ընդունելով մանրամասն ինժեներական նախագիծը և գործողությունների շրջանակի փոփոխությունները: Թարմացված ՆԲՓ/ՇՄԱԳ-ը ներկայացվել է ԱԶԲ և ՀՀ ՇՄՆ: Դրական եզրակացությունը և հաստատումները ստացվել են համապատասխանաբար 06.08.2021թ.-ին և 26.08.2021թ.-ին: Տեղական ՆԲՓ և ՇՄԱԳ փաստաթղթերը տեղադրվել են «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի և ՀՀ ՇՄՆ վեբ կայքերում:

2021թ.-ին նախագծում աշխատանքի է ընդունվել նոր ինժեներ/խորհրդատու՝ նախորդ Կապալառուի կողմից մնացած քանակների հաշվարկման, առկա նախագծերի վերանայման, նոր մրցութային փաստաթղթերի պատրաստման, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների ընթացքում ինժեների պարտականությունները կատարելու համար: Համապատասխան պայմանագիրը կնքվել է «Էգիս Ինթերնեյշնլ» և «Կոքս Քոնսալթ» ՀԶ-ի հետ 2021թ. փետրվարի 25-ին:

Առաջադրանք 1-ի համար, «ՃԴ»-ը ստորագրել է պայմանագիր «Ա.Ա.Բ. Պրոեկտ ՍՊԸ և Դայնեշչանդրա Ռ. Ագրավալ ՍՊԸ» ՀԶ-ի հետ՝ որպես շինարարական կապալառու 2022թ. հոկտեմբերի 28-ին:

Առաջադրանք 2-ի համար, «ՃԴ»-ը պայմանագիր է ստորագրել «Լևանտինա, Ինխեներիա Ի Կոնստրուկսիոն և Օբրաս Պուբլիկաս Ի Ռեգարդիոսի Ս.Ա.» ՀԶ-ի հետ՝ որպես շինարարական կապալառու 2023թ. հոկտեմբերի 3-ին:

Հաշվի առնելով, որ դրական եզրակացությունը անվավեր է ճանաչվել Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին ՀՀ օրենքի համաձայն, բանակցություններ են տարվել «Ճանապարհային դեպարտամենտի» և Բնապահպանության նախարարության (ԲՆ) միջև՝ Տրանշ-2-ի 8 կմ կմ 29+600 - կմ 37+600 շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փաստաթղթերը և Տրանշ-2-ի (որը ընդգրկում է 34 կմ հատվածը՝ կմ 37+545 - կմ 71+500) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փաստաթղթերը վերանայելու և թարմացնելու համար: ՀՀ ՇՄՆ-ը հաստատել է, որ երկու նախագծերի ՇՄԱԳ-ը թարմացնելու կամ վերանայելու անհրաժեշտություն չկա:

1.3 Ծրագրի նկարագրություն

ՀՀ-ն ընտրել է Բավրա-Երևան-Ագարակ երթուղին՝ որպես Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի մաս, որը պետք է վերականգվի, վերակառուցվի և լայնացվի: Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիրը իրականացվում է Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության (ՏԿԵՆ) «Ճանապարհային դեպարտամենտ»-ի կողմից (այսուհետ՝ ՃԴ), որը նշանակվել է՝ որպես

աշխատանքների համակարգող: Ծրագիրը ֆինանսավորվում է Ասիական զարգացման բանկի (ԱԶԲ) կողմից Բազմափուլ ֆինանսավորման գործիքի շրջանակներում (ԲՖԳ):

ԲՖԳ-ն նախագծվել է վերաբնակեցնելու և ընդլայնելու հյուսիս-հարավ ճանապարհները՝ ձևավորելու նոր, արդիականացված և ընդլայնված Հյուսիս-հարավ մայրուղի: Հիմնական նպատակն է ընդլայնել առկա երկուղի ճանապարհները՝ վերածելով քառուղի ճանապարհների հնարավորության դեպքում գոյություն ունեցող ծրագրերի երկայնքով կամ կառուցելով նոր այլընտրանքային երկուղի ճանապարհներ այն հատվածներում, որտեղ մեկ քառուղի ճանապարհը հնարավոր չի լինի կառուցել:

Տրանշ 1-ի նպատակն է բարելավել հյուսիս-հարավ միջանցքի երկու ճանապարհային հատվածները, մասնավորապես՝ Երևանից Աշտարակ Մ-1 ճանապարհը կմ 18+370-ից մինչև կմ 29+773 (Հատված 3՝ Կապալառուի պայմանագրով) և Երևանից Արարատ Մ-2 ճանապարհի կմ 9+312-ից մինչև կմ 47+400 (Հատված 2՝ Կապալառուի պայմանագրով):

Տրանշ 2-ը սկսվում է Աշտարակում կմ 29+600 և ավարտվում Թալինի մոտ կմ 71+500 (Հատված 1՝ Կապալառուի պայմանագրով): Ուջանում կառուցվելու են երկու շրջանցիկ ճանապարհներ՝ սկսած կմ 36+600-ից մինչև 40+300: Ծրագիրը նաև ունենալու է նոր ճանապարհահատված (8.95 կմ) Կաթնաղբյուրում՝ սկսած կմ 59+950-ից մինչև 68+900, որը գտնվելու է առկա մայրուղու ձախ կողմում և միանալու է առկա ծրագրին Թալինում:

Նկար 1. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի Տրանշեր 1 և 2

Տրանշ 2 ծրագիրը հետագայում բաժանվեց 2 մասերի: Խուսափելու համար 32+750 – 33+400 կմ կարևոր հնագիտական տարածքից՝ որոշում կայացվեց վերանախագծել առաջին 8 կմ-ը (Առաջադրանք 1, կմ 29+600 – 37+600) Ագարակ համայնքի տարածքում: Փոփոխված երթուղին անցնում է հետևյալ գյուղական համայնքներով՝ Ոսկեվազ, Ագարակ և Աղձք: Մնացած 34 կմ-ի վրա աշխատանքները (Առաջադրանք 2) միայն մասամբ էին ավարտվել, երբ շինարարական պայմանագիրը դադարեցվեց 2019թ. հուլիսին: 8 կմ երկարությամբ շրջանցիկ ճանապարհի շինարարական աշխատանքների մեկնարկը տրվել է 2023թ. հունվարի 16-ին, իսկ 34 կմ երկարությամբ ճանապարհի շինարարության ավարտի մեկնարկը տրվել է 2023թ. նոյեմբերի 13-ին:

1.4 Ծրագրի պայմանագրեր և կառավարում

Ծրագրի իրականացման ամբողջ ընթացքում ԱԶԲ-ը կանոնավոր կերպով իրականացնում է դիտարկումներ և ստուգումներ՝ ԱԶԲ Անվտանգության մեխանիզմների քաղաքականության (SPS 2009) չափանիշներին և պահանջներին համապատասխան: ԱԶԲ-ը կաջակցի ՃԴ-ին սոցիալական և բնապահպանական ազդեցություններ ու ռիսկերը կառավարելու նպատակով, այդպիսով նպաստելով երկարաժամկետ ներդրումների կայունության խթանմանը:

Կոնտակտային տվյալներ՝

Հասցե՝ Վ. Սարգսյան փողոց, Կամար բիզնես կենտրոն, 7րդ հարկ
0010 Երևան, ՀՀ
Հեռ.՝ +374 10 512300,
Ֆաքս՝ +374 10 546374
Կայք՝ www.adb.org/armenia

ՃԴ-ն իրականացնում է ծրագրի իրականացման կառավարում օրական կտրվածքով և ներառում է սոցիալական և բնապահպանական անձնակազմ, որի պատասխանատվությունների թվին են պատկանում ծրագրի ամբողջ բնապահպանական և սոցիալական հարցերի կառավարումը:

Կոնտակտային տվյալներ՝

Հասցե՝ Կառավարական տուն 3, Հանրապետության հրապարակ
0010 Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն
Հեռ.՝ +374 10 511 391
Էլ. հասցե՝ info@armroad.am
www.armroad.am

Վերահսկող խորհրդատու/ինժեներ համատեղ ձեռնարկությունը՝ «Էզիս Ինթերնեյշնլ» և «Կոքս Քոնսալթ Գմբհ», իրականացնում է նախագծի ամբողջ շինարարական վերահսկողության աշխատանքները և հաշվետվությունները: Խորհրդատուի Բնապահպանության անվտանգության մարմինը պատասխանատու է շինարարական աշխատանքների վերահսկման համար՝ շրջակա միջավայրի և հնագիտական ազդեցության տեսանկյունից, մասնավորապես, նաև ՇՄԿ իրականացման մեջ Կապալառուի աշխատանքի վերահսկման և հաշվետվություն

ներկայացնելու վերաբերյալ:

Առաջադրանք 1-ի և Առաջադրանք 2-ի համար՝

Կոնտակտային տվյալներ՝

Հասցե՝ 15, Կենտրոնական պողոտա -CS 20538

Գյուանկուր – 78286 Սեն Քանտեն ան Իվլին Սեդեքս, Ֆրանսիա

Հեռ.՝ +33 139415070

Էլ. հասցե՝ richard.thadani@egis.fr

Առաջադրանք 1-ի համար՝

Կապալառու Հ/Ձ «ԱԱԲ Պրոեկտ ՍՊԸ Դայնեշչանդրա Ռ. Ագրավալը»՝ որպես շինարարական կազմակերպություն, իրականացնում է շինարարական աշխատանքներ: Կապալառուի բնապահպանական մարմինը պատասխանատու է Կապալառուի ԲԿՊ-երի, ՏՇՄԿՊ-երի պատրաստման և իրականացման համար, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների և հաշվետվության մոնիթորինգ:

Կոնտակտային տվյալներ՝

Հասցե՝ Գևորգ Ստեփանյան փողոց, 1ա շենք

0037 Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Հեռ.՝ +374 44 999333

Էլ. հասցե՝ info@aab.am

Կայք՝ www.aabconstruction.com

Առաջադրանք 2-ի համար՝

Կապալառու Հ/Ձ «Լևանտինա, Ինխեներիա ի Կոնստրուկսիոն», «Ս.Լ. և Օբրաս Պուբլիկաս ի Ռեգարդիոսի» Ս.Ա.-ն՝ որպես շինարարական կազմակերպություն իրականացնում է շինարարական աշխատանքներ: Կապալառուի բնապահպանական մարմինը պատասխանատու է Կապալառուի ԲԿՊ-երի, ՏՇՄԿՊ-երի պատրաստման և իրականացման համար, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների և հաշվետվության մոնիթորինգ:

Կոնտակտային տվյալներ՝

Հասցե՝ Փ/ Ռամոն Գալդոն, 10 PC. 46260

Ալբերիկ (Վալենսիա) ԻՍՊԱՆԻԱ

Հեռ.՝ +34 962441713

Էլ. հասցե՝ lic@lic-sl.com

ՃԴ բնապահպանական և սոցիալական անձնակազմ

Ծրագրի բնապահպանական ազդեցության կառավարման աշխատանքները ստանձնել են՝

- Մարիամ Թաթուլյանը, ով աշխատանքի է ընդունվել ՃԴ-ում 2023թ. ապրիլին՝ որպես բնապահպանական ազդեցության հարցերով մասնագետ, պատասխանատու է ծրագրի շրջակա միջավայրի կառավարման և ՀՀ բնապահպանական ազգային օրենսդրության համապատասխանության, ինչպես նաև ծրագրերի նախապատրաստման և իրականացման ընթացքում դոնորների ֆինանսավորման պաշտպանական քաղաքականությունների, ներառյալ՝ նախագծման, շինարարության և վերահսկողության համար:
- Լիլիթ Դիլանյան՝ սոցիալական ազդեցությունների կառավարման ծառայության ղեկավար, ով պատասխանատու է ծրագրի սոցիալական կառավարման և ՀՀ ազգային օրենսդրության համապատասխանության համար, ինչպես նաև ծրագրերի իրականացման ընթացքում դոնորների ֆինանսավորման պաշտպանական քաղաքականությունների, ներառյալ՝ շինարարության և վերահսկողության համար: Նա թողել է իր պաշտոնը 2023թ. դեկտեմբերին:

Խորհրդատուի բնապահպանական անվտանգության մարմին

Ներկայումս, և՛ *Առաջադրանք 1-ի*, և՛ *Առաջադրանքի 2-ի* համար, Խորհրդատուի բնապահպանական անվտանգության մարմինը բաղկացած է՝

- Վիկտոր Բախտամյան՝ Բնապահպանության/առողջության և անվտանգության հարցերով մասնագետ, ով պատասխանատու է շրջակա միջավայրի անվտանգության ամբողջական կառավարման համար: Նրան փոխարինել են 2023թ. դեկտեմբերին: Դրանից հետո, Ինժեները աշխատանքի է հրավիրել Կարինե Ազատյանին, Ջուլիետտա Հակոբյանին, ով սոցիալական մասնագետ է և պատասխանատու է սոցիալական անվտանգության

ընդհանուր կառավարման համար:

- Ջուլիետտա Հակոբյան՝ Սոցիալական հարցերով մասնագետ (ՍՍ), ով պատասխանատու է սոցիալական անվտանգության ամբողջական կառավարման համար:
- Բորիս Գասպարյան՝ Հնագիտության մասնագետ, ով պատասխանատու է հնագիտական անվտանգության ամբողջական կառավարման համար:

Կապալառուի բնապահպանական անվտանգության մարմին

Առաջադրանք 1-ի համար, Կապալառուի բնապահպանական անվտանգության բաժինը բաղկացած է՝

- Միքայել Թևոսյան՝ բնապահպանության մասնագետ (ԲՄ), ով պատասխանատու է Կապալառուի գործունեությունը համապատասխանեցնել ԱԶԲ-ի անվտանգության բնապահպանական մասին:
- Արման Խաչատրյան՝ սոցիալական մասնագետ (ՍՍ), ով պատասխանատու է Կապալառուի գործունեությունը համապատասխանեցնել ԱԶԲ անվտանգության սոցիալական մասին:
- Լևոն Հովհաննիսյան՝ առողջության և անվտանգության մասնագետ (ԱԱՄ), ով պատասխանատու է համապատասխանեցնել Կապալառուի գործողությունները ԱԶԲ անվտանգության քաղաքականության առողջության և անվտանգության մասին:
- Արթուր Պետրոսյան՝ հնագիտության մասնագետ, ով պատասխանատու է պատմական, մշակութային և հնագիտական հուշարձանները պաշտպանել շինարարական աշխատանքների հետևանքով առաջացած բացասական հետևանքներից ՇՄԿՊ-ի իրականացման շրջանակներում:

Առաջադրանք 2-ի համար, Կապալառուի բնապահպանական անվտանգության մարմինը բաղկացած է՝

- Միքայել Թևոսյան՝ բնապահպանական և սոցիալական անվտանգության մասնագետ, ով պատասխանատու է համապատասխանեցնել Կապալառուի

գործողությունները ԱԶԲ անվտանգության բնապահպանական և սոցիալական մասին:

- Սերգեյ Խաչատրյան՝ Առողջության և անվտանգության մասնագետ (ԱԱՄ), ով պատասխանատու է Կապալառուի գործողությունները համապատասխանեցնել ԱԶԲ Անվտանգության քաղաքականության առողջության և անվտանգության մասին:
- Արթուր Պետրոսյան՝ հնագիտության մասնագետ, ով պատասխանատու է պատմական, մշակութային և հնագիտական հուշարձանները պաշտպանել շինարարական աշխատանքների հետևանքով առաջացած բացասական հետևանքներից ՇՄԿՊ-ի իրականացման շրջանակներում:

1.5 Ծրագրի գործունեությունը ընթացիկ հաշվետու ժամանակահատվածում

1. Առաջադրանք 1՝ Ազարակ հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել են հետևյալ շինարարական աշխատանքները՝

1. ընդհանուր և ժայռային հանույթ,
2. հողային աշխատանքներ,
3. լիցք,
4. պայթեցման աշխատանքներ,
5. ոռոգման ջրի խողովակաշարերի տեղափոխում,
6. կոմունալ ծառայությունների տեղափոխում,
7. խմելու ջրի խողովակաշարերի տեղափոխում:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Կապալառուն աշխատանքի է ընդունել 179 աշխատողի հաշվետու ժամանակահատվածում: Տվյալ ժամանակահատվածում նոր ընդունված

աշխատողների ընդհանուր քանակը 88 է: Աշխատակազմը բաղկացած է մոտավորապես 2.8% կանանցից և 97.2% տղամարդկանցից:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել են հետևյալ շինարարական աշխատանքները՝

1. ընդհանուր և ժայռային հանույթ,
2. լիցք,
3. առկա բիտումային մայթի հեռացում,
4. ճանապարհային գծանշումներ, ազդանշաններ, պաստառներ և արգելապատնեշներ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Կապալառուն աշխատանքի է ընդունել 144 աշխատողի հաշվետու ժամանակահատվածում: Աշխատակազմը բաղկացած է մոտավորապես 96.26% տղամարդկանցից և 3.74% կանանցից:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա-ում ներկայացված են երկու առաջադրանքների համար իրականացված աշխատանքների լուսանկարները:

1.6 Ծրագրի նախագծման ցանկացած փոփոխության նկարագրություն

1. Առաջադրանք 1՝ Ագարակ հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար, նախագծային փոփոխություն է կատարվել գործող մայրուղու շրջանցիկ ճանապարհի վերաբերյալ: Նախագծման տվյալ փոփոխությունը պայմանավորված էր անվտանգության նկատառումներով: Հատկապես, շրջանցման ձախ կողմից՝ 0+340 կմ-ից մինչև 0+380կմ-ը, առաջին շրջադարձի շառավիղը 60 մ-ից փոխվել է 120 մ-ի: Այս փոփոխությունը կատարվել է՝ կանխելու ավտոմեքենաների բախումները և ապահովելու տարածքում տեղակայված շենքի անվտանգությունը:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատվածը (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար, Գործատուն պահանջել է, որ Նոր Եդեսիայի (41+300) «T»-աձև հանգույցը վերակառուցվի՝ դառնալով լիարժեք հանգույց: Սա պահանջեց հավելյալ էստակադայի և նոր մուտքային ճանապարհների նախագծում: Սույն դաշտային նոր ճանապարհները անհրաժեշտ էին այն համայնքների համար, որոնց մուտքը կխաթարվի կամ կկտրվի նոր մայրուղու պատճառով:

1.7 Շինարարական մեթոդների հետ համաձայնեցված ցանկացած փոփոխության նկարագրություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում չի արձանագրվել շինարարական մեթոդների հետ համաձայնեցված որևէ էական փոփոխություններ:

2 ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2.1 Բնապահպանական անվտանգության գործողությունների ընդհանուր նկարագրություն

Տրանշ 2-ի 8 կմ հատվածի (կմ 29+600-ից մինչև կմ 37+600) վերանայված ՆԲՓ/ՇՄԱԳ հաշվետվությունները ներկայացվել են ԱԶԲ-ին և ՀՀ ՇՄՆ-ին: Դրական եզրակացությունները և հաստատումները ձեռք են բերվել համապատասխանաբար 2021թ. օգոստոսի 6-ին և 26-ին: Տեղական ՆԲՓ/ՇՄԱԳ փաստաթղթերը հասանելի են դարձել «ՃԴ» հիմնադրամի և ՀՀ ՇՄՆ հանրային հասանելիության կայքերում:

Հաշվի առնելով, որ դրական եզրակացությունը ճանաչվել է անվավեր, համաձայն շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության մասին ՀՀ օրենքով, բանակցություններ են տեղի ունեցել «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի և Շրջակա միջավայրի նախարարության միջև՝ վերանայելու և թարմացնելու Տրանշ-2 8 կմ 29+600 – կմ 37+600-ի և Տրանշ 2-ի (որը ընդգրկում է 34 կմ ճանապարհահատված՝ կմ 37+545 – կմ 71+50) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փաստաթղթերը: ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարությունը հաստատել է, որ անհրաժեշտ չէ ՇՄԱԳ-ի վերանայում և թարմացում երկու ծրագրերի համար:

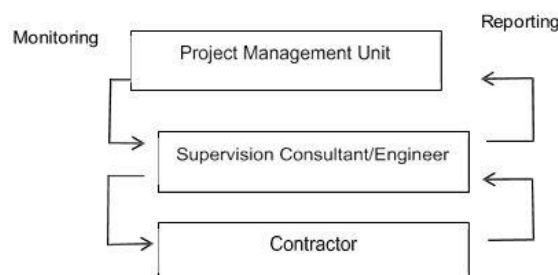
2023թ. մարտի 29-ին հանդիպում է տեղի ունեցել «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի, բնապահպանության մասնագետի, ինժեների և կապալառուի շրջակա միջավայրի և սոցիալական հարցերի մասնագետի և ԱԱՍ ՇՄԱՍ-ի մասնագետների հետ: Հանդիպման նպատակն էր քննարկել Կապալառուների ՏՇՄԿՊ-ի, դրա ենթապլանների և ՏՇՄԿՊ-ի պատրաստման հարցերը, որոնք պահանջվում են հատուկ տեխնիկական բնութագրերով, ինչպես նաև ՇՄԱԳ ՇՄԿՊ-ով՝ **Առաջադրանք 1-ի**՝ Աշտարակ-Թալին ճանապարհի 8 կմ Ագարակ հատվածի կմ 29+600 – կմ 37+544 համար: Հանդիպման ընթացքում, որոշվել է բոլոր փաստաթղթերի, պլանների և ենթապլանների հաստատման համար վերջնաժամկետների ժամանակացույցը: Նշված փաստաթղթերը ներկայացվել և ընդունվել է Ինժեների կողմից երկու շաբաթվա ընթացքում: Ծառերի կառավարման պլանը

վերջնական փուլում է, քանի որ Կապալառուն բանակացում է տարբեր հաստատությունների հետ՝ ապահովելու լավագույն ձևով բերման տարբերակները ծառերի և թփային բույսերի համար: Ի հավելումն, համապատասխան մասնագետները կներգրավվեն վերատնկման գործողությունների իրականացման մեջ:

Առաջադրանք 2-ի համար ՏՇՄԿՊ-ն պայմանականորեն հաստատվել է ինժեների կողմից 2023թ. դեկտեմբերի 21-ին: Վերջնական հաստատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը կտրամադրվի հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում: «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամը իրականացնում է ծրագրի իրականացման ամենօրյա կառավարում: «ՃԴ» հիմնադրամը ներառում է սոցիալական և բնապահպանական անձնակազմը, որի պատասխանատվությունների թվում են ամբողջ սոցիալական և բնապահպանական կառավարումը ծրագրի շրջանակներում:

Վերահսկող խորհրդատու/ինժեները իրականացնում է ամբողջ շինարարական վերահսկման աշխատանքները և ծրագրի հաշվետվությունը: Խորհրդատուի բնապահպանական անվտանգության մարմինը պատասխանատու է շինարարական աշխատանքների վերահսկման համար՝ բնապահպանական և հնագիտական ազդեցությունների հետ կապված, մասնավորապես, Կապալառուի կողմից ԲԿՊ-ի իրականացման ընթացքում կատարման վերահսկման և հաշվետվությունների ներկայացման համար:

Կապալառուները իրականացնում են շինարարական աշխատանքներ: Կապալառուի բնապահպանական մարմինը պատասխանատու է Կապալառուի ԲԿՊ-երի, ՏՇՄԿՊ-երի պատրաստման և իրականացման համար, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների մոնիթորինգի և հաշվետվության համար:

2.2 Շինարարական տեղամասի աուդիտ

Առաջադրանք 1-ի և Առաջադրանք 2-ի համար շինարարական տեղամասի աուդիտները անցկացվել են՝ համաձայն զարգացող մոնիթորինգի ծրագրին, որը հիմնված է ԱԶԲ անվտանգության և ԲԿՊ պահանջների վրա: Ըստ կանոնի՝ շինարարական տեղամասի մոնիթորինգի հետևյալ գործունեությունները իրականացվել են՝

1. Առաջադրանք 1՝ Ազարակ հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար, շինարարական տարածքի աուդիտները (Ադյուսակ 1) սկսվել են մարտի վերջից Կապալառուի բնապահպանական անվտանգության մարմնի մոբիլիզացիայի և շինարարական աշխատանքների առաջընթացի պակասի շնորհիվ: Ապահովելու համար ծրագրի մեկնարկի արդյունավետ և հարթ մեկնարկը՝ Պատվիրատուի բնապահպանական մասնագետը Ինժեների և Կապալառուի բնապահպանական մասնագետների հետ, անցկացրել են աուդիտի չնախատեսված այցելություններ: Մանրամասն տեղեկատվությունը փաստաթղթավորված է հաստատված ստուգաթերթիկներում և ներկայացվում է ամսական առաջընթացի հաշվետվություններում:

Ադյուսակ 1. Առաջադրանք 1-ի համար անցկացված տեղամասային այցելությունների աուդիտ

Բնապահպանական անձնակազմ	Գործունեություններ	Կարգավիճակ
Կապալառուի ԲՄՄ (բնապահպանական և սոցիալական մասնագետ)	Պարբերական մոնիթորինգի տեղամասային այցելությունները իրականացվել են շաբաթական կտրվածքով և արդյունքները զեկուցվել են շաբաթական՝ օգտագործելով հաստատված ստուգաթերթիկի ձևանմուշը: Ամսական հաշվետվություն ինժեներին՝ վերջինիս կողմից կայացած տեղամասի այցելությանը մասնակցելու վերաբերյալ, որոնք տեղի են ունեցել հուլիսի 14-ին, օգոստոսի 2-ին, 24-ին և 28-ին, սեպտեմբերի 14-ին, հոկտեմբերի	Շարունակությունը՝ հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:

	16-ին և 19-ին, նոյեմբերի 21-ին և 28-ին, դեկտեմբերի 14-ին:	
Վերահսկող ինժեների ԲԱԱՄ	Պարբերական մոնիթորինգի տեղամասային այցելությունները իրականացվել են ամսական կտրվածքով և արդյունքները գեկուցվել են ամսական օգտագործելով հաստատված ստուգաթերթիկի ձևանմուշը: Պարբերական մոնիթորինգի տեղամասային այցելությունները անցկացվում են ամսական կտրվածքով և Հուլիսի 14-ին, օգոստոսի 2-ին, 24-ին և 28-ին, սեպտեմբերի 14-ին, հոկտեմբերի 16-ին և 19-ին, նոյեմբերի 21-ին և 28-ին, դեկտեմբերի 14-ին եղել են տեղամասային այցելությունների մոնիթորինգ:	Շարունակությունը՝ հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:
Գործատուի ԲՄ	Ամսական մոնիթորինգ և ստուգայցեր տեղամասեր: Եռամսյակային և կիսամյակային հաշվետվություն ներկայացնել ԱԶԲ-ին: Օգոստոսի 2-ին, 17-ին և 28-ին, հոկտեմբերի 19-ին, նոյեմբերի 28-ին եղել են տեղամասային այցելությունների մոնիթորինգ:	Շարունակությունը՝ հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:
ԱԶԲ ԲՄ	ԱԶԲ համատեղ տեղամասային այցելությունը տեղի է ունեցել օգոստոսի 28-ին և հոկտեմբերի 19-ին:	Շարունակությունը՝ հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:

2023թ. օգոստոսի 28-ին տեղամասի միասնական այցելություն անցկացվեց Գործատուի, Ինժեների, Կապալառուի և ԱԶԲ-ի ազգային բնապահպանական անվտանգության խորհրդատուի ներկայացուցիչների հետ: Տեղամասային այցելություններից արված եզրակացությունները ներկայացվել են Կապալառուին Հավելված Դ-ում ներկայացվող ՈԲԳՊ-ի հետ միասին:

2023թ. հոկտեմբերի 19-ին անցկացվել է միասնական տեղամասային այցելություն դեպի շինարարական տարածք Ասիական զարգացման բանկի (ԱԶԲ), Գործատուի, Ինժեների և Կապալառուի բնապահպանական, առողջության և անվտանգության մասնագետների ներկայացուցիչների կողմից:

Այցելության նպատակներից են եղել՝

- ուսումնասիրել ներկայիս իրավիճակը և ստանալ շարունակվող շինարարական աշխատանքների համապարփակ ըմբռնում,
- գնահատել շրջակա միջավայրի, առողջության և անվտանգության գործոնները, թիվս այլոց:

Այցելությունների ընթացքում, մասնակիցները շրջել են շինարարական տարբեր տեղամասեր՝ ներառյալ Կապալառուի շինարարական ճամբար և բետոնի գործարան: Նրանք տեղում քննարկումներ են ունեցել հնարավոր բնապահպանական, սոցիալական, հնագիտական, առողջության և անվտանգության հետ կապված հարցերի շուրջ, որը կարող էր առաջանալ կամ արդեն գոյություն ունեցող շինարարական գործընթացի ընթացքում: Առնչվող փաստաթղթերի առկայությունը և համապատասխանությունը՝ սոցիալական, առողջության, անվտանգության և շրջակա միջավայրի պահանջների հետ ևս լուծվել են:

ԱԶԲ-ն պահանջել է անցկացնել ուղղիչ գործողություններ վառելիքի լիցքավորման կայանի վերաբերյալ, և տվյալ գործողությունները կիրականան, երբ եղանակը բարենպաստ լինի:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի հետ կապված, դաշտային հանդիպումը իրականացել է օգոստոսի 28-ին՝ համատեղ տեղամասային այցելության ընթացքում, ինժեների ներկայացուցիչների հետ՝ քննարկելու նախագծի փոփոխությունները: ԱԶԲ-ն նշել է, որ անհրաժեշտ է իրականացնել պատշաճ ուսումնասիրություն նախագծի տվյալ փոփոխությունների համար: Տեղամասային մոնիթորինգի այցելությունը անցկացվել է Գործատուի շրջակա միջավայրի և սոցիալական հարցերի մասնագետի կողմից 2023թ. նոյեմբերի 28-ին՝

դեկավարելով ծրագրի մոբիլիզացման փուլը և քննարկելով Ինժեների անձնակազմի հետ նոր ԲԱԱՍ-ն և բնապահպանական փաստաթղթերը:

2.3 Լուծված խնդիրներ

Առաջադրանք 1-ի համար, սույն ժամանակահատվածում խնդիրների լուծման ընդհանուր քանակը 35 է և սույն ժամանակահատվածում լուծված խնդիրների քանակը 22 է:

Աղյուսակ 2-ում ներկայացված են մանրամասները՝

Աղյուսակ 2. Առաջադրանք 1-ի լուծված խնդիրների ամփոփում

Ամփոփման աղյուսակ			
Խնդիրների լուծման ընդհանուր քանակը հաշվետու ժամանակահատվածում	35	Խնդիրները՝ ըստ Կատեգորիայի	
		Շրջակա միջավայր	7
Չլուծված խնդիրների քանակը հաշվետու ժամանակահատվածում	27	Սոցիալական	10
Լուծված խնդիրների քանակը հաշվետու ժամանակահատվածում	22	Առողջություն	2
Չլուծված խնդիրների քանակը հաշվետու ժամանակահատվածի վերջում	5	Անվտանգություն	23
Հետևյալ խնդիրներից լուծվածների տոկոսը	81.5	Այլ	3

Առաջադրանք 2-ի վերաբերյալ տեղեկատվությունը կտրամադրվի առաջիկա հաշվետու ժամանակահատվածում:

Առաջադրանք 1-ի և առաջադրանք 2-ի համար համապատասխանությունների և անհամապատասխանությունների մանրամասն ամփոփումը ներկայացված է աղյուսակ 3-ում: Նշվում է, որ Առաջադրանք 2-ի համար, մեկնարկից սկսած չեն եղել արձանագրություններ:

Աղյուսակ 3. Առաջադրանք 1-ի և Առաջադրանք 2-ի համապատասխանությունների/անհամապատասխանությունների ամփոփում

Ամիս	Լիովին համապատասխան	Մասնակի համապատասխան	Անհամապատասխանություն	Անհամապատասխանությունները շտկվել են (Ա/Հ)	Անհամապատասխանությունները չեն շտկվել
ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 1					
Հունվար	-	-	-	-	-
Փետրվար	-	-	-	-	-
Մարտ	-	-	-	-	-
Ապրիլ	38	4	3	-	-
Մայիս	43	4	2	4/0	1
Հունիս	48	1	2	4/1	1
Հուլիս	40	7	5	5/4	3
Օգոստոս	38	9	5	0/1	4
Սեպտեմբեր	42	7	4	2/1	3
Հոկտեմբեր	40	10	4	2/1	3
Նոյեմբեր	18	11	5	1/1	3
Դեկտեմբեր	43	5	3	3/3	2
Ընդհանուր	350	58	33	21/12	20
ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 2					
Նոյեմբեր	-	-	-	-	-
Դեկտեմբեր	-	-	-	-	-
Ընդհանուր	0	0	0	0	0

2.4 Միտումներ

Առաջադրանք 1-ի համար ընդհանուր 43 խնդիրներ ներկայացվել են ծրագրի մեկնարկից սկսած: Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջում 5 խնդիրներ մնացել են

չլուծված: Սա նշանակում է, որ ներկայացված խնդիրների մոտավորապես 81.5%-ը հաջողությամբ լուծվել է:

2.5 Շրջակա միջավայրի վրա չնախատեսված ազդեցություններ կամ ռիսկեր

Չկան շրջակա միջավայրի վրա չնախատեսված որևէ ազդեցություններ կամ ռիսկեր, որոնք հայտնաբերվել են ընթացիկ ժամանակահատվածում **Առաջադրանք 1-ի** և **Առաջադրանք 2-ի** համար:

3 ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

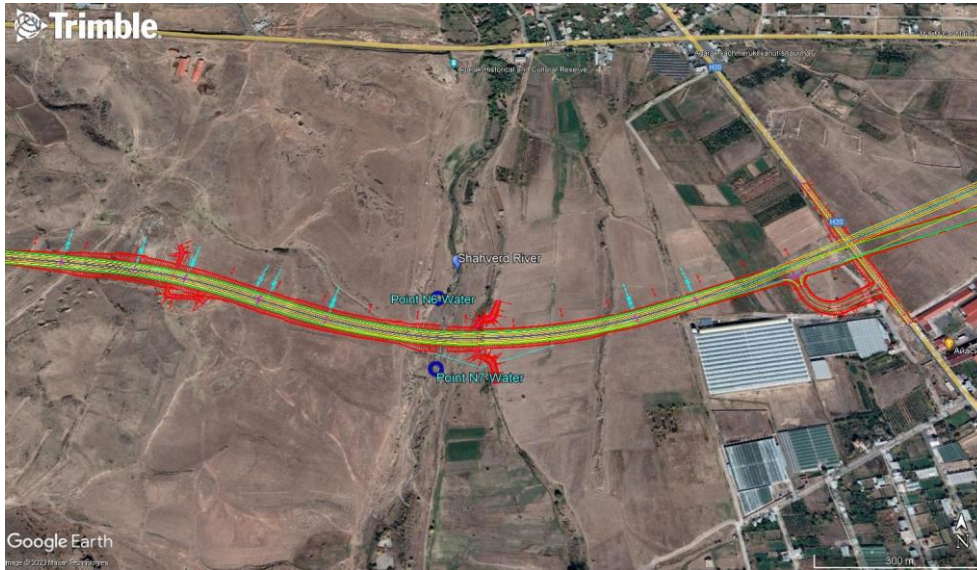
3.1 Հաշվետու ժամանակահատվածում անցկացված մոնիթորինգի վերանայում

1. Առաջադրանք 1՝ Ագարակի հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար, Մ1 Երևան-Գյումրու-Բավրա մայրուղու մոտ 8.0 կմ վերակառուցման համար Ագարակ համայնքի մոտ (կմ 29+600-ից մինչև կմ 37+545) փոշու, աղմուկի և վիբրացիայի հիմնական և պարբերական գործիքային չափումներ են կատարվել: Ծրագիրը իրականացվել է մասնագիտացված կառույցի կողմից՝ հիմնված լինելով «ԱԱԲ Պրոեկտ ՄՊԸ»-ի, «Մ/ս Դայնեշչանդրա Ռ. Ագրավալ Ինֆրասիոն ՄՊԸ»-ի և «Քոնսուլտարդ ՄՊԸ»-ի կնքված պայմանագրի վրա: Տվյալ չափումների նպատակը՝ հավաքել հիմնական տեղեկատվություն աղմուկի և վիբրացիայի մակարդակների վերաբերյալ, ինչպես նաև զգայուն կետերում փոշու կոնցենտրացիաների, և զնահատել աղմուկի և վիբրացիայի մակարդակները, փոշու կոնցենտրացիան զգայուն կետերում շինարարությունից առաջ և ընթացքում (աշխատանքային պայմաններ) և ներկայացնել ուսումնասիրության արդյունքները: Մանրամասն մեթոդաբանությունը և սարքավորումները, ինչպես նաև չափման կետերը և իրենց նկարագրությունը ներկայացված է ՏՇՄԿՊ-ում:

Քարտեզ 1. Առաջադրանք 1-ի համար գործիքային չափումների համար

Մ1 մայրուղու մոտ 8.0 կմ երկարությամբ՝ Ագարակ համայնքի մոտ, հիմնական և պարբերական գործիքային չափումների համար ընտրվել են հետևյալ կետերը՝

1. Նմուշառման կետ № 1 – 439669.91 մ Ա, 4460351.22 մ Հ, տեղեկայված է Ոսկեվազ գինու գործարանի մոտ (հեռավորություն՝ 150մ)։
2. Նմուշառման կետ № 2 – 436247.00 մ Ա, 4460322.00 մ Հ, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ փլուզված, ասֆալտապատ ճանապարհի ուղղությամբ (բնակելի տարածքից հեռավորությունը՝ մոտ 190մ)։
3. Նմուշառման կետ № 3 – 437863.00 մ Ա, 4460255.00 մ Հ, տեղակայված է Ուջանից դեպի Ագարակ հատվածում՝ ախոռների մոտ։
4. Նմուշառման կետ № 4 – 441617.46 մ Ա, 4461001.61 մ Հ, գտնվում է սկզբնամասում, բենզալցակայանի մոտ (հեռավորությունը՝ մոտ 230 մ)։
5. Նմուշառման կետ № 5 - 435700.35 մ Ա, 4460485.93 մ Հ, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում։
6. Նմուշառման կետ № 6 (Ջուր) - 438631.00 մ Ա, 4460179.00 մ Հ, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների տարածքից (Շաղվարդ գետ) 50 մ բարձրության վրա։
7. Նմուշառման կետ № 7 (Ջուր) - 438630.00 մ Ա, 4460025.00 մ Հ, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների տարածքից (Շաղվարդ գետ) 50մ ներքև։

Աղյուսակ 4. Առաջադրանք 1-ի փոշու չափման կատեգորիաներ

№	Նյութի անվանումը	Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, (մգ/մ ³)		
		Ազգային առ.	Ազգային օրական միջին	ԱՀԿ/ՄՖԿ 24 ժամ

1	PM2.5	0.16	0.035	0.025
2	PM10	0.3	0.06	0.05

Աղյուսակ 5. Առաջադրանք 1-ի աղմուկի մակարդակի չափման կատեգորիաներ

№	Շինություններ և տարածքներ	Սահմանափակ արժեքի շեմ (ՄԱՇ), դԲԱ		
		Ազգային		ԱՀԿ
		Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	Մեկ ժամ համարժեք է աղմուկի մակարդակին
1	Աշխատանքային տարածք	80		85
2	Հյուրանոցների և հանրակացարանների մոտ գտնվող տարածքներ	60	75	
3	Բնակելի շենքերին, կլինիկաներին, ամբուլատորիաներին, հանգստյան տներին, խնամքի տներին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար նախատեսված տներին, գրադարաններին, մանկապարտեզներին, դպրոցներին և այլ կրթական հաստատություններին հարակից տարածքներ	55	70	45/55

Աղյուսակ 6. Առաջադրանք 1-ի վիբրացիայի մակարդակի չափման կատեգորիաները

№	Ամբողջ մարմնի վիբրացիա	Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ	
		մ/վրկ ²	դԲ
1	Տրանսպորտային-տեխնոլոգիական(2 ^{րդ} կատեգորիա)	0.28	109
2	Տեխնոլոգիական (3 ^{րդ} կատեգորիա ա)	0.1	100
3	Տեխնոլոգիական (3 ^{րդ} կատեգորիա բ)	0.04	92
4	Տեխնոլոգիական (3 ^{րդ} կատեգորիա գ)	0.014	83
5	Բնակելի շենքեր, կլինիկաներ, հյուրանոցներ	0.004	72

Քանի որ բոլոր կետերը տեղակայված են բնակելի տարածքներին մոտ կամ ոչ հեռու, ստորև բերված աղյուսակների արդյունքները համեմատվում են բնակելի տարածքների ազգային և միջազգային չափանիշների հետ (օր.՝ 55/70 աղմուկի համար): Մանրամասները ներկայացված են ստորև՝

Աղյուսակ 7. Առաջադրանք 1-ի չափման կետերի աշխարհագրական դիրքը

Կետ	ԳՏՀ կոորդինատներ	Զգայուն ընկալիչներ	Սարքի գտնվելու վայրը մոտակա զգայուն ընդունիչից, մ
N1	439669.91 m E 4460351.22 m N	Ոսկեվազի գինու գործարան	Ոսկեվազ գինու գործարանից մոտ 150մ հեռավարության վրա
N2	436247.00 m E 4460322.00 m N	Բնակելի տարածք	Բնակելի տարածքից մոտ 190մ հեռավարության վրա
N3	437863.00 m E 4460255.00 m N	Ճանապարհահատ ված	Ախոռներին մոտ
N4	441617.46 m E 4461001.61 m N	Բենզալցակայան	Գազալցակայանից մոտ 230 մ հեռավորության վրա
N5	435700.35 m E 4460485.93 m N	Բետոնի գործարան	Շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում
N6	438631.00 m E 4460179.00 m N	Շաղվարդ գետ	Շինարարական աշխատանքների տարածքից մոտ 50մ հեռավորության վրա
N7	438630.00 m E 4460025.00 m N	Շաղվարդ գետ	Շինարարական աշխատանքների տարածքից 50 մ ներքև

2023թ. ապրիլի 4-ին անցկացված փոշու, աղմուկի և վիբրացիայի հիմնական հետազոտության արդյունքները ներկայացված են ստորև՝

Աղյուսակ 8. Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 8.0 կմ-ի վրա՝ Ագարակ համայնքի մոտ, փոշու (PM 2,5) չափման կետերը և արդյունքները ճանաչվել են՝ որպես հիմնական

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³

	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
					Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
1	0.06	0.14	0.08	0.09	0.16	0.035	0.025
2	0.07	0.06	0.08	0.07			
3	0.05	0.07	0.04	0.05			
4	0.08	0.09	0.06	0.08			
5	0.04	0.09	0.07	0.07			

Աղյուսակ 9. Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 8.0 կմ-ի վրա՝ Ագարակ համայնքի մոտ, փոշու (PM 10) չափման կետերը և արդյունքները ճանաչվել են՝ որպես հիմնական

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³				Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Ազգային		Օրական միջին
					Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	
1	0.07	0.18	0.08	0.11	0.3	0.06	0.05
2	0.07	0.06	0.09	0.07			
3	0.05	0.09	0.04	0.06			
4	0.08	0.13	0.07	0.09			
5	0.04	0.12	0.08	0.08			

Աղյուսակ 10. Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 8.0 կմ-ի վրա՝ Ագարակ համայնքի մոտ, աղմուկի մակարդակի չափման կետերը և արդյունքները ճանաչվել են՝ որպես հիմնական

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 1							
1	54.0	55.0	61.0	64.4	55	70	45/55

2	57.5		64.0				
3	53.5		68.2				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 2							
1	40.3	42.1	48.1	48.5	55	70	45/55
2	44.0		49.4				
3	42.1		47.9				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 3							
1	46.1	42.6	52.2	48.1	55	70	45/55
2	43.9		49.0				
3	37.7		43.3				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 4							
1	55.1	61.0	63.2	68.8	55	70	45/55

2	66.7		74.0				
3	61.3		69.4				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակ	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 5							
1	53.9	56.3	59.3	62.7	55	70	45/55
2	52.8		58.8				
3	62.3		70.2				

Աղյուսակ 11. Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 8.0 կմ-ի վրա՝ Ագարակ համայնքի մոտ, վիբրացիայի մակարդակի չափման կետերը և արդյունքները ճանաչվել են՝ որպես հիմնական

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 1			
1	0.07	0.10	0.28
2	0.15		
3	0.08		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 2			
1	0.05	0.07	0.28
2	0.07		
3	0.10		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	

Կետ 3			
1	0.10	0.08	0.28
2	0.06		
3	0.09		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 4			
1	0.02	0.04	0.28
2	0.03		
3	0.06		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 5			
1	0.04	0.05	0.28
2	0.08		
3	0.03		

Չափումների ամփոփումը հետևյալն է՝

Փոշի՝

1. Չափման կետում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Ինչպես նշված է աղյուսակներում, փոշու մոլեկուլների հիմնական իրական կոնցենտրացիաները գերազանցում են օրական միջին սահմանափակ արժեքի շեմերը (և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ չափանիշներ):

Աղմուկ՝

2. Չափման կետում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացած աղմուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ համարժեք և առավելագույն աղմուկի մակարդակները գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում:
3. Կարևոր է նշել, որ աղմուկի մակարդակում 5 և 4 կետերում հիմնականում ազդված

է Երևան-Գյումրի մայրուղու ինտենսիվ երթևեկությունից (նշված կետերը տեղակայված են անմիջապես մայրուղու մոտ), այսպիսով աղմուկի մակարդակները միշտ բարձր են:

Վիբրացիա՝

1. Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի մակարդակներում:

ՀՀ-ում մակերևութային **ջրերի** որակը վերահսկվում է ԵՄ-ի ջրային շրջանակային հրահանգի սկզբունքներին համապատասխան: Այս համակարգը սահմանված է ՀՀ կառավարության 2011 թ. հունվարի 27-ի թիվ 75-Ն որոշմամբ և գործում է 2013 թ. հունվարից: Մշակվել է մակերևութային ջրերի որակի դասակարգման սխեմա, որը յուրաքանչյուր պարամետրի համար նախատեսում է 5 դաս: Այս դասերն են՝ գերազանց (I դաս), լավ (II դաս), միջին (III դաս), վատ (IV դաս) և շատ վատ (V դաս): Դասերը տարբերվում են՝ կախված մակերևութային ջրերի նախատեսված օգտագործման նպատակից:

Աղյուսակ 12. Մակերևութային ջրերի որակի դասերը կախված են Առաջադրանք 1-ի ջրի օգտագործման նպատակներից

Նպատակ	Նշումներ	Դասեր				
		Դաս I, գերազանց	Դաս II, լավ	Դաս III միջին	Դաս IV, վատ	Դաս V, շատ վատ
Ազգային ջրային պաշար		✓	✓	✓	✓	✓
Ջրային հոսքերի պահպանում		✓	✓	-	-	-
Էկոհամակարգեր, ձկնաբուծություն/պահպանում	Սաղմոններ	✓	✓	-	-	-
	Ծածաններ	✓	✓	✓	-	-
Ոռոգում		✓	✓	✓	✓	-

Նպատակ	Նշումներ	Դասեր				
		Դաս I, գերազանց	Դաս II, լավ	Դաս III միջին	Դաս IV, վատ	Դաս V, շատ վատ
Արդյունաբերական ջրօգտագործում		✓	✓	✓	✓	✓
Էներգիայի արտադրություն		✓	✓	✓	✓	✓

Շաղվարդ գետից ջրի նմուշառումը իրականացվել է շինարարական աշխատանքներից առաջ՝ Կատարողի չափագրող ինժեների կողմից 2023 թ. հուլիսի 7-ին: Նմուշառված ջրի քիմիական վերլուծությունը կատարվել է Շրջակա միջավայրի ազդեցության մոնիթորինգի կենտրոնի լաբորատորիայում: Ստացված արդյունքները գնահատվել և համեմատվել են ՀՀ կառավարության 2011 թ. հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշմամբ սահմանված ջրի որակի նորմերի հետ: Ջրի որակի նորմերն ու պարամետրերը սահմանված են 14 ավազանների համար, ներառյալ՝ Քասաղ գետի ավազանի (Շաղվարդ գետ) համար: Քասաղ գետի ավազանի ջրի որակի պարամետրերը, համաձայն ՀՀ կառավարության թիվ 75-Ն որոշման, ամփոփված են 13-րդ աղյուսակում:

Աղյուսակ 13. Քասաղ գետի ավազանի ջրի որակի պարամետրերը

Որակի պարամետրեր	Կատեգորիա					Մարմին
	I	II	III	IV	V	
BOD	3	5	9	18	>18	մգO ₂ /l
COD	10	25	40	80	>80	մգO/l
Հանքայնացում	95,8	191,6	1000	1500* *նորմման համար 1000	>1500	մգ/l
Կոշտություն	1,07	10	20	40	<40	մգ-էկվ/l
Հատուկ էլեկտրական հաղորդակցություն (EC)	148,4	296,8	1000	1500* *նորմման	>1500	μS/սմ ²

				համար 1000		
Ընդհանուր կախյալ պինդ նյութեր (TSS)	8,1	9,8	16,3	32,6	>32,6	մգ/լ
Ֆոսֆատ իոն	0,060	0,1	0,2	0,4	>0,4	մգ/լ
Սուլֆատ իոն	15,3	30,6	150	250	> 250	մգ/լ
Քլորիդ իոն	3,5	7,0	150	200	> 200	մգ/լ
Նիտրատ իոն	0,272	2,5	5,6	11,3	>11,3	մգ/լ
Նիտրիտ իոն	0,011	0,06	0,12	0,3	>0,3	մգ/լ
Ամոնիում իոն	0,033	0,4	1,2	2,4	> 2,4	մգ/լ
Մագնեզիում	3,3	50	100	200	>200	մգ/լ
Կալցիում	18,5	100	200	300	>300	մգ/լ
pH	սահմանված չէ					
Պիտություն/թափանցիկություն	սահմանված չէ					

Առաջադրանք 1-ի ջրի որակի չափման արդյունքներ և գնահատում (ճանաչվել է՝ որպես հիմնական)

Շահվարդ գետից ջրի նմուշառումը շինարարական աշխատանքներից առաջ իրականացվել է Կատարողի չափագրող ինժեների կողմից **2023 թ. հուլիսի 7-ին՝** N6 և N7 կետերում: Շահվարդ գետից նմուշառված ջրի քիմիական վերլուծության արդյունքները ներկայացված են 14-րդ աղյուսակում:

Աղյուսակ 14. Շաղվարդ գետից վերցված ջրի քիմիական վերլուծության արդյունքները

N	Չափված ցուցիչ	Չափման միավոր	Չափված արժեք		Օգտագործված ստանդարտ մեթոդ
			Կետ 6	Կետ 7	
1	Ընդհանուր կախյալ պինդ նյութեր (TSS)	մգ/լ	1.5	5.2	ISO 11923
2	Կոշտություն	մգ/լ	1.08	2.37	Հաշվարկային
3	BOD ₅	մգO ₂ /լ	1.56	1.07	ISO 5815-1
4	COD	մգO/լ	15	25	ISO 6060
5	Հատուկ էլեկտրական հաղորդակցություն (EC)	մգ/լ	145	378	ISO 7888
6	Հանքայնացում	մգ/լ	94	246	
7	Սուլֆատ իոն	մգ/լ	6.103	12.662	ISO 10304-1

8	Քլորիդ իոն	մգ/լ	5.455	24.90	
9	Նիտրատ իոն	մգ/լ	0.771	1.288	
10	Ֆոսֆատ իոն	մգ/լ	0.154	0.432	ISO 6878
11	Նիտրիտ իոն	մգ/լ	0.0660	0.797	ISO 6777
12	Ամոնիում իոն	մգ/լ	0.089	0.151	ISO 7150-1
13	Մագնեզիում	մգ/լ	5.285	12.15	ISO 17294-2
14	Կալցիում	մգ/լ	12.75	27.19	

Եզրակացություն՝

Նմուշառված ջրի քիմիական վերլուծությունը կատարվել է Շրջակա միջավայրի ազդեցության մոնիթորինգի կենտրոնի լաբորատորիայում, իսկ արդյունքները գնահատվել և համեմատվել են ՀՀ կառավարության 2011 թ. հունվարի 27-ի թիվ 75-Ն որոշմամբ սահմանված ջրի որակի նորմերի հետ: Շաղվարդ գետի ջրի որակի դասակարգումը տատանվում է II և III կարգերի միջև: II կարգի դեպքում մի շարք ցուցանիշներ գերազանցում են ՀՀ կառավարության թիվ 75-Ն որոշմամբ սահմանված սահմանային արժեքները, մասնավորապես՝

- Ֆոսֆատ իոն (կետեր N6 և N7)
- Նիտրիտ իոն (կետեր N6 և N7)
- Հանքայնացում (կետ N7)
- Հատուկ էլեկտրական հաղորդակցություն (EC) (կետ N7)
- Քլորիդ իոն (կետ N7)

III կարգի դեպքում միայն ֆոսֆատ իոնի ցուցանիշն է Կետ N7-ում գերազանցում ՀՀ կառավարության 2011 թ. հունվարի 27-ի թիվ 75-Ն որոշմամբ սահմանված սահմանային արժեքները: Կարևոր է նշել, որ շինարարական աշխատանքները չեն կարող ազդել նշված ցուցանիշի վրա:

Հետևյալ կետերը ընտրվել են պարբերական գործիքային չափումների համար, որոնք անցկացվել են **2023թ.-ի հուլիսի 28-ին:**

1. Նմուշառման կետ № 2 – 436247.00 m E, 4460322.00 m N, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ խարխուլ, ասֆալտապատ ճանապարհի ուղղությամբ (բնակելի տարածքից մոտավորապես 190մ հեռավորության վրա):
2. Նմուշառման կետ № 3 – 437863.00 m E, 4460255.00 m N, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ ավտոճանապարհի մոտ:
3. Նմուշառման կետ № 5 - 435700.35 m E, 4460485.93 m N, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում:

Չափման կետի մոտակայքում չափումների ընթացքում գործում էին հետևյալ տեխնիկաները (Աղյուսակ 15)՝

Աղյուսակ 15. Տեխնիկաների այն տեսակները, որոնք աշխատել են տարածքում Առաջադրանք 1-ի չափումների ընթացքում

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
2	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր
3	մեկ բեռնատար, երկու էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, երկու էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, երկու էքսկավատոր
5	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր

Չափման արդյունքները և գնահատումը

Չափումների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև՝

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
2	11:57	11:57	11:57
3	12:25	12:25	12:25
5	12:51	12:51	12:51

Աղյուսակ 16. 2023թ. հուլիսի 28-ին կատարված փոշու (PM2.5) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
2	0.14	0.08	0.10	0.11	0.07	0.16	0.035	0.025
3	0.15	0.09	0.12	0.12	0.05			
5	0.14	0.12	0.11	0.12	0.07			

Աղյուսակ 17. 2023թ. հուլիսի 28-ին կատարված փոշու (PM10) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
2	0.14	0.10	0.12	0.12	0.07	0.3	0.06	0.05
3	0.16	0.11	0.14	0.14	0.06			
5	0.14	0.12	0.13	0.13	0.08			

Աղյուսակ 18. 2023թ. հուլիսի 28-ին կատարված աղմուկի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
					Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 2							

1	47.4	42.1	59.1	48.5	55	70	45/55
2	41.6		54.0				
3	48.2		60.7				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 3							
1	54.7	42.6	63.1	48.1	55	70	45/55
2	50.6		59.7				
3	52.8		61.3				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 5							
1	55.6	56.3	67.8	62.7	55	70	45/55
2	52.1		62.9				
3	54.9		64.6				

Աղյուսակ 19. 2023թ. հուլիսի 28-ին կատարված վիբրացիայի չափումների արդյունքները համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 2			
1	0.07		0.28
2	0.05		
3	0.09		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²

	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ2	Հիմնական արժեք, մ/վրկ2	Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
Կետ 3			
1	0.10	0.08	0.28
2	0.05		
3	0.08		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ2		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ2	Հիմնական արժեք, մ/վրկ2	
Կետ 5			
1	0.08	0.05	0.28
2	0.05		
3	0.06		

Եզրակացություններ՝

- Չափման կետում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները գերազանցել են առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Ինչպես ցույց է տրվում աղյուսակում, փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները գերազանցում են օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները (և՛ ազգային, և՛ ՄՏԿ չափանիշներ): Համեմատելով հիմնական արժեքները՝ և՛ PM2.5-ը, և՛ PM10 արժեքները գերազանցում են հիմնական արժեքները բոլոր չափված կետերում: Կարևոր է նշել, որ ամառվա ընթացքում (տաք եղանակ) փոշու մոլեկուլների արժեքները մեծանում են՝ հաշվի առնելով եղանակային պայմանները: Բացի այդ, Կապալառուն հրահանգել է լուծել ինդիքը և իրականացնել ավելի շատ արդյունավետ միջոցառումներ փոշու հսկողության վերաբերյալ:
- Ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացած աղմուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ բոլոր կետերում աղմուկի առավելագույն մակարդակները գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում: Համեմատելով հիմնական արժեքների հետ՝ աղմուկի մակարդակի արժեքները չափված կետերում ավելացել է: Դեռ, N2 և N3 կետերում

աղմուկի համարժեք մակարդակները հիմնականում գտնվում են (կամ մոտ են) սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում: N5 կետի արդյունքները ցույց են տալիս, որ որևէ կարևոր փոփոխություններ չեն ներկայացվել՝ հիմնական արժեքների հետ համեմատ:

- Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի սահմաններում:

2023թ. օգոստոսի 31-ին իրականացված պարբերական գործիքային չափումների համար ընտրվել են հետևյալ կետերը՝

1. Նմուշառման կետ № 2 – 436247.00 m E, 4460322.00 m N, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ խարխուլ, ասֆալտապատ ճանապարհի ուղղությամբ (բնակելի տարածքից մոտավորապես 190մ հեռավորության վրա):
2. Նմուշառման կետ № 3 – 437863.00 m E, 4460255.00 m N, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ ախոռների մոտ:
3. Նմուշառման կետ № 5 - 435700.35 m E, 4460485.93 m N, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում:

Չափման կետի մոտակայքում չափումների ընթացքում գործում էին հետևյալ տեխնիկաները (Աղյուսակ 20)՝

Աղյուսակ 20. Տեխնիկաների այն տեսակները, որոնք աշխատել են տարածքում առաջադրանք 1-ի չափումների ընթացքում

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
2	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր
3	մեկ բեռնատար, երկու էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, երկու էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, երկու էքսկավատոր
5	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր

Չափման արդյունքներ և գնահատում

Չափումների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև՝

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
2	11:23	12:57	14:24
3	11:51	13:28	14:52
5	12:29	13:59	15:19

Աղյուսակ 21. 2023թ. օգոստոսի 31-ին կատարված փոշու (PM2.5) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
2	0.10	0.08	0.08	0.08	0.07	0.16	0.035	0.025
3	0.10	0.09	0.09	0.09	0.05			
5	0.13	0.09	0.12	0.11	0.07			

Աղյուսակ 22. 2023թ. օգոստոսի 31-ին կատարված փոշու (PM10) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
2	0.10	0.08	0.10	0.09	0.07	0.3	0.06	0.05
3	0.13	0.09	0.11	0.11	0.06			
5	0.14	0.10	0.12	0.12	0.08			

Աղյուսակ 23. 2023թ. օգոստոսի 31-ին կատարված աղմուկի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափ ում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ	Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ	
		Ազգային	

	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
Կետ 2							
1	45.2	42.1	57.3	48.5	55	70	45/55
2	39.7		54.6				
3	50.3		60.6				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
Կետ 3							
1	55.2	42.6	64.8	48.1	55	70	45/55
2	51.6		60.4				
3	57.8		66.2				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
Կետ 5							
1	62.4	56.3	68.8	62.7	55	70	45/55
2	60.3		67.4				
3	62.7		69.0				

Աղյուսակ 24. 2023թ. օգոստոսի 31-ին կատարված վիբրացիայի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՀ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 2			

1	0.10	0.07	0.28
2	0.07		
3	0.08		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²		
Կետ 3			
1	0.10	0.08	0.28
2	0.06		
3	0.10		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²		
Կետ 5			
1	0.06	0.05	0.28
2	0.03		
3	0.07		

Եզրակացություններ՝

- Բոլոր կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Ինչպես ներկայացված է աղյուսակներում, փոշու մոլեկուլների հիմնական իրական կոնցենտրացիաները գերազանցում են օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները (և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ չափանիշները): Համեմատելով հիմնական արժեքների հետ՝ և՛ PM2.5, և՛ PM10 արժեքները գերազանցում են հիմնական արժեքները բոլոր չափված կետերում: Այնուամենայնիվ, արդյունքները ցույց են տալիս, որ հաշվետու ժամանակահատվածում փոշու մոլեկուլի արժեքները (և՛ PM2.5, և՛ PM10) ավելի քիչ են, քան նախորդ ժամանակահատվածում էր: Ավելին, կարևոր է նշել, որ ամառը (շոգ եղանակին) փոշու մոլեկուլի արժեքները բարձրանում են՝ եղանակային պայմաններից ելնելով:

- Ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացված ադուլկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ բոլոր կետերում ադուլկի առավելագույն մակարդակները գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում: Կարևոր է նշել, որ 5-րդ կետում ադուլկի մակարդակը հիմնականում ազդված է եղել Երևան-Գյումրի մայրուղու ինտենսիվ երթևեկությունից (նշված կետը տեղակայված է անմիջապես մայրուղու մոտ), այսպիսով ադուլկի մակարդակները հաճախ բարձր են: Համեմատելով հիմնական արժեքների հետ՝ բոլոր չափված տեղերում ադուլկի մակարդակի արժեքները ավելացվել են: Նաև, N2 և N3 կետերում ադուլկի համարժեք մակարդակները հիմնականում գտնվել են (կամ մոտ են) սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում:
- Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի մակարդակներում:

Հետևյալ կետերը ընտրվել են պարբերական գործիքային չափումների համար, որոնք անցկացվել են **2023թ.-ի սեպտեմբերի 27-ին**՝

1. Նմուշառման կետ № 2 – 436247.00 m E, 4460322.00 m N, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ խարխուլ, ասֆալտապատ ճանապարհի ուղղությամբ (բնակելի տարածքից մոտավորապես 190մ հեռավորության վրա):
2. Նմուշառման կետ № 3 – 437863.00 m E, 4460255.00 m N, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ ախոռների մոտ:
3. Նմուշառման կետ № 5 - 435700.35 m E, 4460485.93 m N, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում:

Չափման կետի մոտակայքում չափումների ընթացքում գործում էին հետևյալ տեխնիկաները (Աղյուսակ 25)՝

Աղյուսակ 25. Տեխնիկաների այն տեսակները, որոնք աշխատել են տարածքում Առաջադրանք 1-ի չափումների ընթացքում

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
2	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր
3	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր
5	երեք բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երեք բեռնատար	երեք բեռնատար, մեկ էքսկավատոր

Չափման արդյունքներ և գնահատում

Չափումների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև՝

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
2	11:03	13:18	14:34
3	11:28	13:43	14:58
5	12:55	14:08	15:23

Աղյուսակ 26. 2023թ. սեպտեմբերի 27-ին կատարված փոշու (PM2.5) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
2	0.11	0.09	0.10	0.10	0.07	0.16	0.035	0.025
3	0.08	0.06	0.08	0.07	0.05			
5	0.12	0.10	0.12	0.11	0.07			

Աղյուսակ 27. 2023թ. սեպտեմբերի 27-ին կատարված փոշու (PM10) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³
----------	---	--

						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
2	0.12	0.10	0.12	0.11	0.07	0.3	0.06	0.05
3	0.14	0.10	0.11	0.12	0.06			
5	0.12	0.10	0.11	0.11	0.08			

Աղյուսակ 28. 2023թ. սեպտեմբերի 27-ին կատարված աղմուկի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում մN°	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ոեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 2							
1	55.1	42.1	63.4	48.5	55	70	45/55
2	49.0		60.1				
3	57.4		64.2				

Չափում մN°	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ոեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 3							
1	51.6	42.6	60.8	48.1	55	70	45/55
2	45.8		56.1				
3	49.7		61.2				

Չափում մN°	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ	Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ	
		Ազգային	

	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2 023)	Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
Կետ 5							
1	61.8	56.3	68.7	62.7	55	70	45/55
2	53.8		60.1				
3	59.4		66.9				

Աղյուսակ 29. 2023թ. սեպտեմբերի 27-ին կատարված վիբրացիայի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 2			
1	0.10	0.07	0.28
2	0.07		
3	0.08		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 3			
1	0.10	0.08	0.28
2	0.06		
3	0.10		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 5			
1	0.06	0.05	0.28
2	0.03		
3	0.07		

Եզրակացություններ՝

1. Բոլոր կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Ինչպես ներկայացված է աղյուսակներում, փոշու մոլեկուլների հիմնական իրական կոնցենտրացիաները գերազանցում են օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները (և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ չափանիշներ): Նշված կետերի համար չափումների արդյունքները ավելի բարձր են, քան հիմնական արժեքները, բայց դեռ չեն գերազանցում առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Համեմատելով հիմնական արժեքների հետ՝ և՛ PM2.5, և՛ PM10 արժեքները գերազանցում են հիմնական արժեքները բոլոր չափված կետերում: Նաև, չկան որևէ կարևոր փոփոխություններ, որոնք հայտնաբերվել են նախորդ չափումների արդյունքների հետ համեմատելով:
2. Բոլոր կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացված աղմուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ աղմուկի առավելագույն մակարդակները գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում (առավելագույն աղմուկի մակարդակ): N2 և N5 կետերի արդյունքները ցույց են տալիս, որ առաջին և երկրորդ չափումների ընթացքում աղմուկի համարժեք մակարդակները գերազանցել են սանիտարական նորմերը: Կարևոր է նշել, որ աղմուկի մակարդակը կետ 5-ում հիմնականում ազդվել է Երևան-Գյումրի մայրուղու ինտենսիվ երթևեկությունից (նշված կետը տեղակայված է անմիջապես մայրուղու մոտ), այսպիսով աղմուկի մակարդակները միշտ բարձր են: Կետ N2-ի համար, պետք է հաշվի առնվի, որ տվյալ ժամանակի չափումը իրականացվել է անմիջապես աշխատանքային մեքենաների մոտ:
3. Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի սահմաններում:

Հետևյալ կետերը ընտրվել են պարբերական գործիքային չափումների համար, որոնք անցկացվել են **2023թ.-ի հոկտեմբերի 30-ին:**

1. Նմուշառման կետ N° 3 – 437863.00 m E, 4460255.00 m N, տեղակայված է Ուջանից

մինչև Ագարակ տարածքում՝ ախտոների մոտ:

2. Նմուշառման կետ № 4 – 441617.46 m E, 4461001.61 m N, տեղակայված է սկզբում, գազալցակայանի մոտ (հեռավորությունը՝ 230 մ):
3. Նմուշառման կետ № 5 - 435700.35 m E, 4460485.93 m N, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում:

Չափման կետի մոտակայքում չափումների ընթացքում գործում էին հետևյալ մեքենաները (Աղյուսակ 30)՝

Աղյուսակ 30. Տեխնիկաների այն տեսակները, որոնք աշխատել են տարածքում Առաջադրանք 1-ի չափումների ընթացքում

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
3	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	-	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր
4	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	-	երկու բեռնատար, մեկ էքսկավատոր
5	երեք բեռնատար, երկու էքսկավատոր	-	երեք բեռնատար, երկու էքսկավատոր

Չափումների արդյունքները և գնահատումը

Չափումների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև՝

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
3	10:55	13:11	14:29
4	11:21	13:38	14:54
5	12:47	14:02	15:20

Աղյուսակ 31. 2023թ. հոկտեմբերի 30-ին կատարված փոշու (PM2.5) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	
		Ազգային	ՄՖԿ չափանիշ

	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
3	0.09	0.08	0.11	0.09	0.05	0.16	0.035	0.025
4	0.06	0.06	0.10	0.07	0.08			
5	0.11	0.10	0.14	0.12	0.07			

Աղյուսակ 32. 2023թ. հոկտեմբերի 30-ին կատարված փոշու (PM10) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
						Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
3	0.16	0.11	0.14	0.14	0.06	0.3	0.06	0.05
4	0.12	0.12	0.14	0.13	0.09			
5	0.17	0.09	0.15	0.14	0.08			

Աղյուսակ 33. 2023թ. հոկտեմբերի 30-ին կատարված աղմուկի չափման արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Մահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակ	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 3							
1	52.1	42.6	60.2	48.1	55	70	45/55
2	37.7		44.6				
3	52.5		59.9				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Մահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք	Հիմնական	Առավելագույն	Հիմնական	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային
					Համարժեք աղմուկի	Առավելագույն	

	աղմուկի մակարդակին, LAeq	կան արժեք (04.04.2023)	աղմուկի մակարդակ, LAmax	կան արժեք (04.04.2023)	մակարդակին	աղմուկի մակարդակ	եկային ռեժիմներ
Կետ 4							
1	54.8	61.0	63.6	68.8	55	70	45/55
2	51.1		60.8				
3	56.8		64.6				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՏԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 5							
1	55.3	56.3	62.7	62.7	55	70	45/55
2	51.5		59.1				
3	57.2		64.3				

Աղյուսակ 34. 2023թ. հոկտեմբերի 30-ին կատարված վիբրացիայի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 3			
1	0.05	0.08	0.28
2	0.03		
3	0.08		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 4			
1	0.08	0.04	0.28
2	0.06		
3	0.10		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 5			
1	0.07	0.5	0.28
2	0.06		
3	0.09		

Եզրակացություններ՝

1. Բոլոր կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Ինչպես նշված է աղյուսակներում, փոշու մոլեկուլների հիմնական իրական կոնցենտրացիաները գերազանցում են օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները (և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ չափանիշներ): Նշված կետերի համար չափումների արդյունքները հիմնականում ավելի բարձր են, քան հիմնական արժեքները, բայց դեռ չեն գերազանցում ԱԹԿ-ն: Համեմատելով հիմնական արժեքների հետ՝ և՛ PM2.5-ի, և՛ PM10-ի արժեքները գերազանցում են հիմնական արժեքները բոլոր չափված կետերում: Ավելին, PM10-ի արդյունքները մի փոքր ավելի բարձր է՝ համեմատելով նախորդ չափումների արդյունքների հետ: Կապալառուն հրահանգել է լուծել տվյալ խնդիրը և իրականացնել ավելի արդյունավետ փոշու հսկողության միջոցառումներ:
2. Ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում անցկացված աղմուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ բոլոր կետերում աղմուկի առավելագույն մակարդակները գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում (առավելագույն աղմուկի մակարդակ): N4 և N5 կետերի արդյունքները ցույց են տալիս, որ առաջին և երրորդ չափումների ընթացքում, աղմուկի համարժեք մակարդակները մոտ են կամ գերազանցում են սանիտարական նորմերը: Կարևոր է նշել, որ աղմուկի մակարդակը N4 և N5

կետերում հիմնականում ազդված է Երևան-Գյումրի մայրուղու ինտենսիվ երթևեկությունից (նշված կետերը տեղակայված են անմիջապես մայրուղու մոտ), այսպիսով աղմուկի մակարդակները միշտ բարձր են:

3. Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի սահմաններում:

Հետևյալ կետերը ընտրվել են պարբերական գործիքային չափումների համար, որոնք անցկացվել են **2023թ.-ի նոյեմբերի 30-ին**:

1. Նմուշառման կետ № 2 – 437863.00 m E, 4460255.00 m N, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ խարխուլ, ասֆալտապատ ճանապարհի ուղղությամբ (բնակելի տարածքից՝ մոտ 190 մ հեռավորության վրա):
2. Նմուշառման կետ № 3 – 441617.46 m E, 4461001.61 m N, տեղակայված է Ուջանից մինչև Ագարակ հատվածում՝ ավտոների մոտ:
3. Նմուշառման կետ № 5 - 435700.35 m E, 4460485.93 m N, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում:

Չափման կետի մոտակայքում չափումների ընթացքում գործում էին հետևյալ մեքենաները (Աղյուսակ 35)՝

Աղյուսակ 35. Տեխնիկաների այն տեսակները, որոնք աշխատել են տարածքում Առաջադրանք 1-ի չափումների ընթացքում

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
2	երկու բեռնատար, երկու էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	երկու բեռնատար, երկու էքսկավատոր
3	երկու բեռնատար	երկու բեռնատար	երկու բեռնատար
5	մեկ բեռնատար, երկու էքսկավատոր	-	մեկ բեռնատար, երկու էքսկավատոր

Չափման արդյունքներ և գնահատում

Չափումների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև՝

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
2	10:45	12:11	13:35
3	11:08	12:40	14:07
5	11:36	13:09	14:32

Աղյուսակ 36. 2023թ. նոյեմբերի 30-ին կատարված փոշու (PM2.5) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
2	0.12	0.10	0.11	0.11	0.07	0.16	0.035	0.025
3	0.08	0.06	0.09	0.08	0.05			
5	0.10	0.10	0.12	0.11	0.07			

Աղյուսակ 37. 2023թ. նոյեմբերի 30-ին կատարված փոշու (PM10) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
2	0.14	0.10	0.12	0.12	0.07	0.3	0.06	0.05
3	0.12	0.12	0.14	0.13	0.06			
5	0.16	0.10	0.14	0.13	0.08			

Աղյուսակ 38. 2023թ. նոյեմբերի 30-ին կատարված աղմուկի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
					Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցեր
	Համար	Հիմնա	Առավելագույն	Հիմնա	Համար	Առավելագույն	

	Ժեք աղմուկի մակարդա կին, LAeq	կան արժեք (04.04.2 023)	աղմուկի մակարդա կ, LAmax	կան արժեք (04.04.2 023)	Ժեք աղմուկի մակարդ ակին	աղմուկի մակարդա կ	եկային ռեժիմներ
Կետ 2							
1	51.7	42.1	60.4	48.5	55	70	45/55
2	47.6		56.0				
3	49.1		57.8				

Չափ ում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համար Ժեք աղմուկի մակարդա կին, LAeq	Հիմնա կան արժեք (04.04.2 023)	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ, LAmax	Հիմնա կան արժեք (04.04.2 023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերե կային ռեժիմներ
					Համարժե ք աղմուկի մակարդ ակին	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ	
Կետ 3							
1	44.8	42.6	51.7	48.1	55	70	45/55
2	39.7		48.9				
3	42.3		50.6				

Չափ ում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համար Ժեք աղմուկի մակարդա կին, LAeq	Հիմնա կան արժեք (04.04.2 023)	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ, LAmax	Հիմնա կան արժեք (04.04.2 023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցեր եկային ռեժիմներ
					Համար Ժեք աղմուկի մակարդ ակին	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ	
Կետ 5							
1	59.6	56.3	66.9	62.7	55	70	45/55
2	55.4		62.1				
3	58.6		65.3				

Աղյուսակ 39. 2023թ. նոյեմբերի 30-ին կատարված վիբրացիայի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 2			
1	0.10	0.07	0.28

2	0.08		
3	0.10		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²		
Կետ 3			
1	0.10	0.08	0.28
2	0.08		
3	0.08		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²		
Կետ 5			
1	0.13	0.05	0.28
2	0.08		
3	0.12		

Եզրակացություններ՝

1. Բոլոր կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Ինչպես ներկայացված է աղյուսակներում, փոշու մոլեկուլների հիմնական իրական կոնցենտրացիաները գերազանցում են օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները (և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ չափանիշներ): Նշված կետերի համար չափումների արդյունքները հիմնականում ավելի բարձր են, քան հիմնական արժեքները, բայց դեռ չի գերազանցում առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Համեմատելով նախորդ չափումների հետ՝ փոշու մոլեկուլի արժեքները մի փոքր ավելի քիչ են:
2. Ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացված աղմուկի չափումների արդյունքում՝ բոլոր կետերում աղմուկի առավելագույն մակարդակները գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում (առավելագույն աղմուկի մակարդակ): N5 կետի արդյունքները

ցույց են տալիս, որ չափումների ընթացքում աղմուկի համարժեք մակարդակները մոտ են կամ գերազանցում են սանիտարական նորմերը: Կարևոր է նշել, որ N5 կետում աղմուկի մակարդակը հիմնականում ազդված է Երևան-Գյումրի մայրուղու ինտենսիվ երթևեկությունից (նշված կետը տեղակայված է անմիջապես մայրուղու մոտ), այսպիսով աղմուկի մակարդակները միշտ բարձր են:

3. Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի մակարդակներում:

2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված պարբերական գործիքային չափումների համար ընտրվել են հետևյալ կետերը՝

1. Նմուշառման կետ № 5 - 435700.35 m E, 4460485.93 m N, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում (բետոնի գործարան):

Չափման կետի մոտակայքում չափումների ընթացքում գործում էին հետևյալ տեխնիկաները (Աղյուսակ 40)՝

Աղյուսակ 40. Տեխնիկաների այն տեսակները, որոնք աշխատել են տարածքում առաջադրանք 1-ի չափումների ընթացքում

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
5	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր	մեկ բեռնատար, մեկ էքսկավատոր

Չափման արդյունքներ և գնահատում

Չափումների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև՝

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
5	12:01	12:01	12:01

Աղյուսակ 41. 2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված փոշու (PM2.5) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
5	0.08	0.08	0.10	0.09	0.07	0.16	0.035	0.025

Աղյուսակ 42. 2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված փոշու (PM10) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
5	0.12	0.10	0.12	0.11	0.08	0.3	0.06	0.05

Աղյուսակ 43. 2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված աղմուկի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակ ին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավել ագույն աղմուկ ի մակար դակ, LAm _{ax}	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՖԿ չափան իշներ գիշերայ ին/ցերե կային ռեժիմն եր
					Համար ժեք աղմուկի մակարդ ակին	Առավե լագույն աղմուկի մակարդ ակ	
Կետ 5							
1	58.0		64.1	62.7	55	70	45/55

2	56.8	56.3	63.6				
3	62.4		68.7				

Աղյուսակ 44. 2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված վիբրացիայի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. ապրիլի 4-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍՍՀ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 5			
1	0.11	0.05	0.28
2	0.08		
3	0.09		

Եզրակացություններ՝

- Ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում N5 կետում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Ինչպես նշված է աղյուսակներում, փոշու մոլեկուլների հիմնական իրական կոնցենտրացիաները գերազանցում են օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները (և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ չափանիշներ): Այնուամենայնիվ, արդյունքները գերազանցում են հիմնական արժեքները: Կապալառուն հրահանգել է լուծել տվյալ խնդիրը և իրականացնել ավելի արդյունավետ միջոցառումներ փոշու հսկողության համար:
- Կետ N5-ում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացած աղմուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ աղմուկի առավելագույն մակարդակները գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում (առավելագույն աղմուկի մակարդակ): Կետ N5-ի արդյունքները ցույց են տալիս, որ չափումների ընթացքում, աղմուկի համարժեք մակարդակները գերազանցում են սանիտարական նորմերը: Կարևոր է նշել, որ կետ N5-ում աղմուկի մակարդակը հիմնականում ազդվել է Երևան-Գյումրի մայրուղու ինտենսիվ երթևեկությունից (նշված կետը տեղակայված է անմիջապես մայրուղու մոտ), այսպիսով աղմուկի մակարդակները միշտ բարձր են:

3. Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի մակարդակներում:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատվածը (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

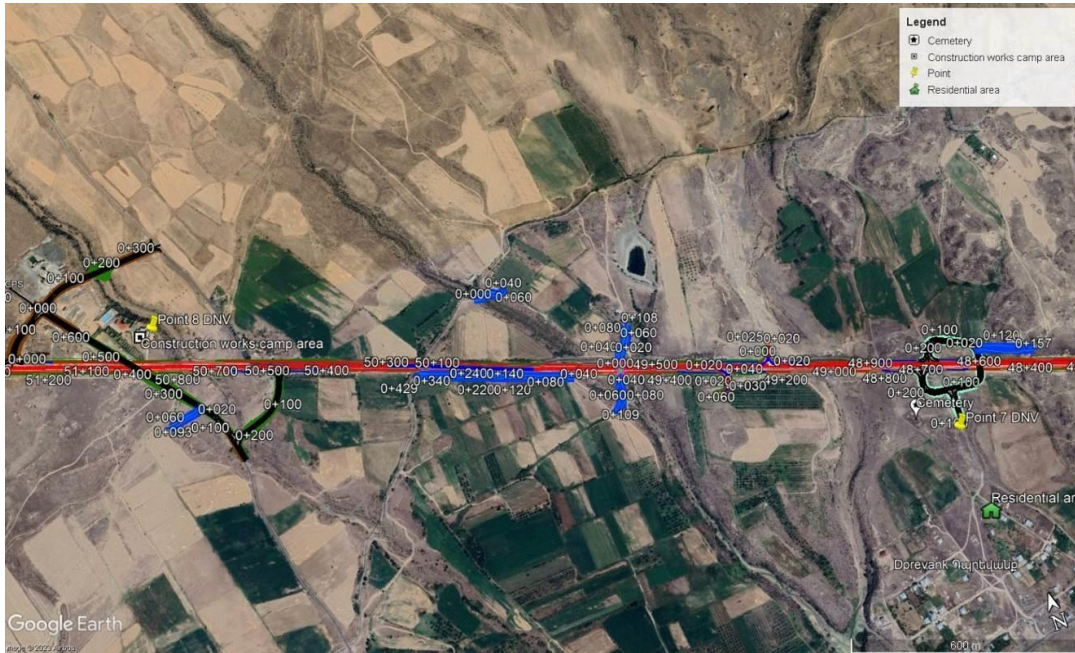
Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 34.0 կմ-ի (37+545 կմ-ից մինչև 71+435 կմ) շինարարությունն ավարտելու համար 10 վայրերում իրականացվել են փոշու, աղմուկի և վիբրացիայի վերաբերյալ հիմնական տվյալների հավաքագրման գործիքային չափումներ: Չափման կետերը ընտրվել են առկա փաստաթղթերի և զգայուն ընկալիչների գտնվելու վայրերի հիման վրա: Հիմնական չափումները, տվյալների հավաքագրումն ու վերլուծությունը կատարվել են «ՔՈՆՍԵԿՈՒՐ» ՍՊԸ ընկերության կողմից: Մանրամասն մեթոդաբանությունն ու սարքավորումները, ինչպես նաև չափման կետերն ու դրանց նկարագրությունը ներկայացված են ՏՇՄԿՊ-ում:

Հիմնական և ամենօրյա գործիքային չափումների համար ընտրվել են հետևյալ կետերը՝

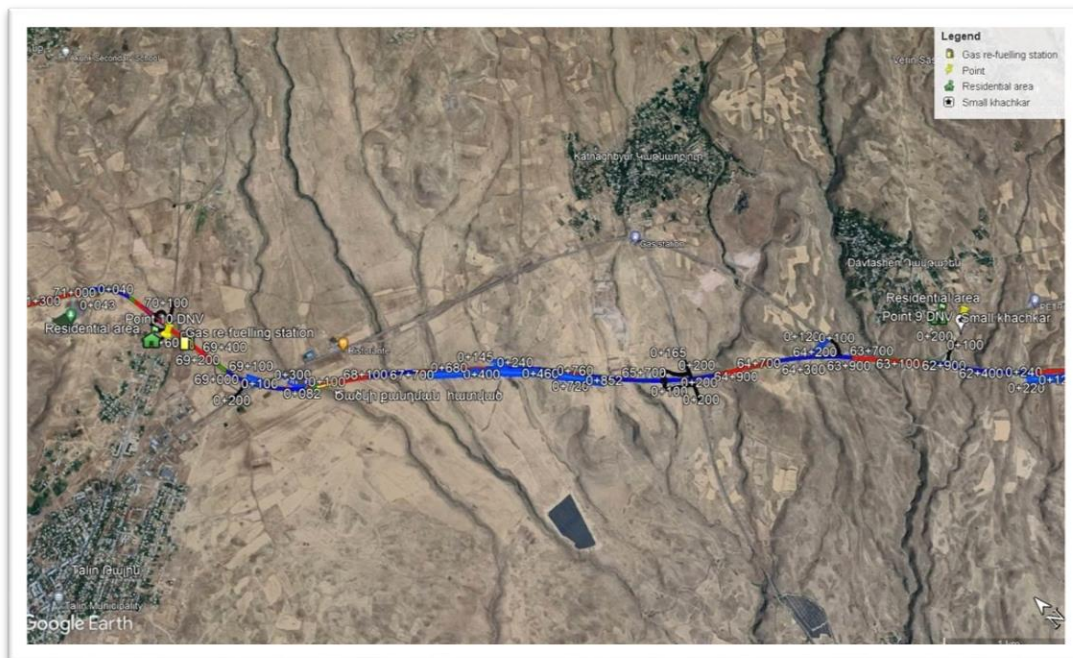
1. Նմուշառման կետ № 1 – 40°17'9.45"N, 44°13'3.27"E, տեղակայված է բնակելի շինությունների մոտակայքում (10-15մ) և վառելիքի վերալիցքավորման կայանից 120մ հեռավորության վրա:
2. Նմուշառման կետ № 2 – 40°16'58.97"N, 44°11'45.43"E, տեղակայված է Ուջան բնակավայրի տարածքում՝ բնակելի տարածքի և այգիների մոտ (ամենամոտ շինությունից հեռավորությունը՝ մոտավորապես 40մ):
3. Նմուշառման կետ № 3 – 40°17'2.56"N, 44°10'30.15"E, տեղակայված է Կոշի մեծ խաչքարի և այլ փոքր խաչքարի մոտ (Կոշի մեծ խաչքարից հեռավորությունը՝ 120մ և փոքր խաչքարից՝ մոտավորապես 30մ):
4. Նմուշառման կետ № 4 – 40°17'16.18"N, 44° 9'50.54"E, տեղակայված է Կոշ բնակավայրի տարածքում՝ Կոշի գերեզմանատանը և բնակելի տարածքին մոտ (գերեզմանատանից հեռավորությունը՝ 50մ և ամենամոտ բնակելի շինությունից՝ մոտավորապես 80մ):

5. Նմուշառման կետ № 5 - 40°17'39.09"N, 44° 8'43.26"E, տեղակայված է Կոշ բնակավայրի տարածքում՝ բնակելի տարածքին մոտ (ամենամոտ շինությունից հեռավորությունը՝ 55մ):
6. Նմուշառման կետ № 6 - 40°17'43.61"N, 44° 7'21.39"E, տեղակայված է բնակելի տարածքին և այգիներին մոտ (ամենամոտ շինությունից հեռավորությունը՝ 70մ):
7. Նմուշառման կետ № 7 - 40°17'49.97"N, 44° 5'57.53"E, տեղակայված է բնակավայրի տարածքում՝ բնակելի տարածքի և գերեզմանատան մոտ (գերեզմանատանից հեռավորությունը՝ 90մ և ամենամոտ բնակելի շինությունից՝ 220մ):
8. Նմուշառման կետ № 8 - 40°18'20.92"N, 44° 4'32.80"E, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում:
9. Նմուշառման կետ № 9 - 40°21'8.16"N, 43°57'21.12"E, տեղակայված է Դավթաշեն բնակավայրի տարածքում (ամենամոտ շինությունից հեռավորությունը՝ 180մ, իսկ փոքր խաչքարից՝ 80մ):
10. Նմուշառման կետ № 10 - 40°23'38.26"N, 43°53'42.35"E, տեղակայված է Թալին բնակավայրի տարածքում (ամենամոտ բնակելի շինությունից հեռավորությունը՝ 60մ, իսկ գազալցակայանի կայանից՝ մոտավորապես 220մ):

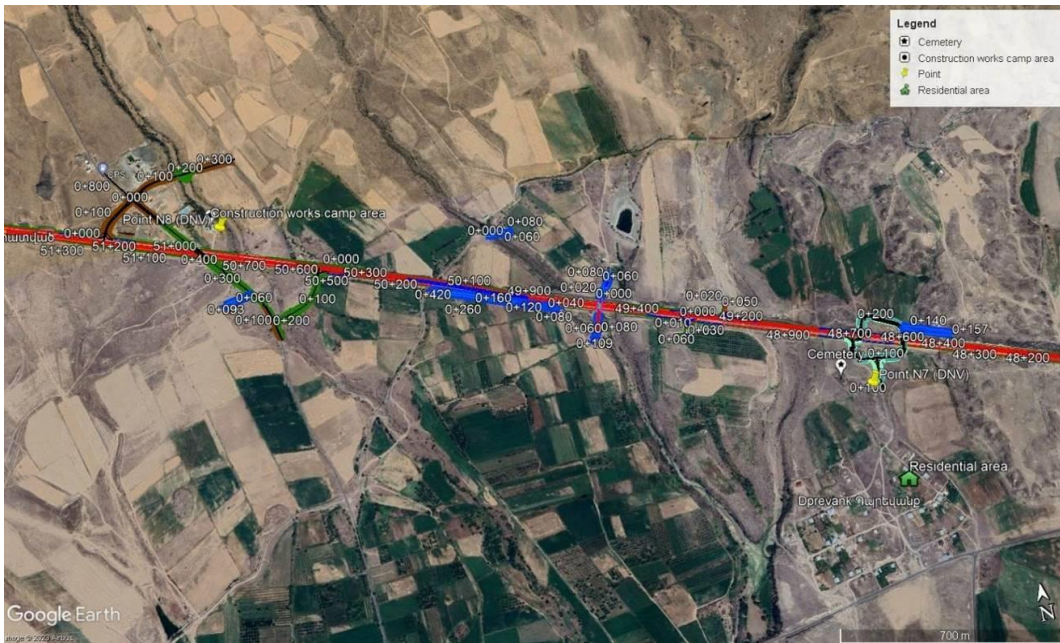
Աղյուսակ 47. Առաջադրանք 2-ի (Մաս III) վերաբերյալ գործիքային չափումների համար կետեր

Աղյուսակ 48. Առաջադրանք 2-ի (Մաս IV) վերաբերյալ գործիքային չափումների համար կետեր

Աղյուսակ 49. Առաջադրանք 2-ի (Մաս V) վերաբերյալ գործիքային չափումների համար կետեր

Չափումների կատեգորիաները ներկայացված են 50, 51, 52 աղյուսակներում:

Աղյուսակ 50. Առաջադրանք 2-ի փոշու չափման կատեգորիաները

№	Նյութի անվանումը	Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա (մգ/մ ³)		
		Ազգային առ.	Ազգային օրական միջին	ԱՀԿ/ՄՖԿ 24 ժամ
1	PM2.5	0.16	0.035	0.025
2	PM10	0.3	0.06	0.05

Աղյուսակ 51. Առաջադրանք 2-ի աղմուկի մակարդակի չափման կատեգորիաներ

№	Շինություններ և տարածքներ	Մահմանափակ արժեքի շեմ (ՄԱՇ), դԲԱ		
		Ազգային		ԱՀԿ
		Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	Մեկ ժամ համարժեք է աղմուկի մակարդակին
1	Աշխատանքային տարածք	80		85

2	Հյուրանոցների և հանրակացարանների մոտ գտնվող տարածքներ	60	75	
3	Բնակելի շենքերին, կլինիկաներին, ամբուլատորիաներին, հանգստյան տներին, խնամքի տներին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար նախատեսված տներին, գրադարաններին, մանկապարտեզներին, դպրոցներին և այլ կրթական հաստատություններին հարակից տարածքներ	55	70	45/55

Աղյուսակ 52. Առաջադրանք 2-ի վիբրացիայի մակարդակի չափման կատեգորիաներ

№	Մարմնի ամբողջական վիբրացիա	Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՀ	
		մ/վրկ ²	դԲ
1	Տրանսպորտային-տեխնոլոգիան (2 ^{րդ} կատեգորիա)	0.28	109
2	Տեխնոլոգիական (3 ^{րդ} կատեգորիա ա)	0.1	100
3	Տեխնոլոգիական (3 ^{րդ} կատեգորիա բ)	0.04	92
4	Տեխնոլոգիական (3 ^{րդ} կատեգորիա գ)	0.014	83
5	Բնակելի շենքեր, կլինիկաներ, հյուրանոցներ	0.004	72

Քանի որ բոլոր կետերը տեղակայված են բնակելի տարածքներին մոտ կամ ոչ հեռու, ստորև բերված աղյուսակների արդյուքները համեմատվում են բնակելի տարածքների ազգային և միջազգային չափանիշների հետ (օր.՝ 55/70 աղմուկի համար): Մանրամասները ներկայացված են ստորև՝

Աղյուսակ 53. Առաջադրանք 2-ի չափման կետերի աշխարհագրական դիրքը

Կետ	ԳՏՀ կոորդինատներ	Զգայուն ընկալիչներ	Մարքի գտնվելու վայրը մոտակա զգայուն ընդունիչից, մ
N1	40°17'9.45"N 44°13'3.27"E	Բնակելի տարածք և վերալիցքավորման կայան (Ուջան բնակավայր)	Բնակելի շենքերի մոտակայքում (10-15մ) հեռ. վրա և վառելիքի լիցքավորման կայանից՝ 120մ

N2	40°16'58.97"N 44°11'45.43"E	Բնակելի տարածք և այգիներ (Ուշան բնակավայր)	Մոտակա շենքից 40մ հեռավորության վրա
N3	40°17'2.56"N 44°10'30.15"E	Կոշի մեծ խաչքար և այլ փոքր խաչքար	Կոշի մեծ խաչքարից 120մ հեռ. վրա և փոքր խաչքարից՝ 30մ
N4	40°17'16.18"N 44° 9'50.54"E	Կոշի գերեզմանատուն և բնակելի տարածք (Կոշ բնակավայր)	Գերեզմանատնից 50մ հեռ. վրա և մոտակա շենքից՝ 80մ
N5	40°17'39.09"N 44° 8'43.26"E	Բնակելի տարածք (Կոշ բնակավայր)	Մոտակա շենքից 55 մ հեռավորության վրա
N6	40°17'43.61"N 44° 7'21.39"E	Բնակելի տարածք և այգիներ	Մոտակա շենքից 70 մ հեռավորության վրա
N7	40°17'49.97"N 44° 5'57.53"E	Գերեզմանատուն և բնակելի տարածք	Գերեզմանատնից 90մ հեռ. վրա և մոտակա շենքից՝ 220 մ
N8	40°18'20.92"N 44° 4'32.80"E	Շինարարական ճամբարի տարածքում	Շինարարական ճամբարի տարածքում
N9	40°21'8.16"N 43°57'21.12"E	Բնակելի տարածք (Դավթաշեն բնակավայր) և փոքր խաչքար	Մոտակա շենքից 170մ հեռ. վրա և փոքր խաչքարից՝ 80 մ
N10	40°23'38.26"N 43°53'42.35"E	Բնակելի տարածք (Թալին բնակավայր) և գազալցակայանի կայան	Բենզալցակայանից մոտ 220մ հեռ. վրա և մոտակա շենքից՝ 60 մ

2023թ. նոյեմբերի 25-ին անցկացված փոշու, աղմուկի և վիբրացիայի հիմնական հետազոտության արդյունքները ներկայացված են ստորև՝

Աղյուսակ 54. Փոշու (PM 2,5) չափման կետերը և արդյունքները ճանաչվել են՝ որպես հիմնական Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 34.0 կմ (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտից հետո

ԿետN°	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	
		Ազգային	ՄՖԿ չափանիշ

	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
1	0.016	0.016	0.018	0.017	0.16	0.035	0.025
2	0.020	0.018	0.018	0.019			
3	0.035	0.032	0.034	0.034			
4	0.034	0.032	0.032	0.033			
5	0.030	0.028	0.032	0.030			
6	0.034	0.030	0.030	0.031			
7	0.018	0.016	0.018	0.017			
8	0.014	0.012	0.012	0.016			
9	0.010	0.008	0.012	0.010			
10	0.012	0.010	0.010	0.011			

Աղյուսակ 55. Փոշու (PM 10) չափման կետերը և արդյունքները ճանաչվել են՝ որպես հիմնական Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 34.0 կմ (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտից հետո

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³				Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
					Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
1	0.032	0.026	0.028	0.029	0.3	0.06	0.05
2	0.034	0.032	0.032	0.033			
3	0.064	0.058	0.060	0.061			
4	0.060	0.058	0.058	0.059			
5	0.050	0.048	0.052	0.050			
6	0.056	0.052	0.052	0.053			
7	0.032	0.030	0.026	0.030			
8	0.020	0.014	0.016	0.017			
9	0.014	0.010	0.014	0.013			
10	0.018	0.010	0.016	0.015			

Աղյուսակ 56. Աղմուկի մակարդակի չափման կետերը և արդյունքները ճանաչվել են՝ որպես հիմնական Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 34.0 կմ (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտից հետո

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LMax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ց երեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդա կին	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ	
Կետ 1							
1	54.3	56.0	60.9	62.1	55	70	45/55
2	58.4		63.9				
3	55.2		61.5				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագու յն աղմուկի մակարդակ, LMax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ց երեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակ ին	Առավել ագույն աղմուկ ի մակար դակ	
Կետ 2							
1	61.4	64.4	67.6	73.9	55	70	45/55
2	63.2		73.0				
3	68.7		81.1				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ, LMax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշն եր գիշերային /ցերեկայի ն ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդա կին	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ	

Կետ 3							
1	62.4	62.1	71.2	70.9	55	70	45/55
2	59.7		68.4				
3	64.3		73.0				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LMax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշեր ային/ց երեկայ ին ռեժիմն եր
					Համարժեք աղմուկի մակարդակ ին	Առավելագ ույն աղմուկի մակարդա կ	

Կետ 4							
1	61.2	60.1	68.7	67.3	55	70	45/55
2	59.8		67.0				
3	59.4		66.1				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդա կին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ, LMax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցեր եկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդա կին	Առավելա գույն աղմուկի մակարդա կ	

Կետ 5							
1	62.4	62.4	69.8	69.8	55	70	45/55
2	60.7		68.2				
3	64.1		71.3				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագու յն աղմուկի մակարդակ, LMax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշն եր գիշերային/ ցերեկային
					Համարժեք աղմուկի մակարդակ	Առավելա գույն աղմուկի	

					ին	մակարդակ	ռեժիմներ
Կետ 6							
1	57.8	57.6	66.3	66.1	55	70	45/55
2	54.2		62.8				
3	60.8		69.2				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LMax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 7							
1	44.7	43.8	56.2	55.8	55	70	45/55
2	41.2		54.1				
3	45.6		57.0				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LMax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 8							
1	55.8	53.9	66.4	64.4	55	70	45/55
2	51.2		62.7				
3	54.7		64.1				

	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ			Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ	
				Ազգային	ՄՖԿ

Չափում №	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Միջին արժեք	Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
Կետ 9							
1	59.8	60.1	67.4	67.8	55	70	45/55
2	58.3		66.2				
3	62.1		69.8				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Միջին արժեք	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Միջին արժեք	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
Համարժեք աղմուկի մակարդակին					Առավելագույն աղմուկի մակարդակ		
Կետ 10							
1	59.8	59.3	68.5	68.7	55	70	45/55
2	57.3		66.7				
3	60.8		70.9				

Աղյուսակ 57. Վիբրացիայի մակարդակի չափման կետերը և արդյունքները ճանաչվել են՝ որպես հիմնական Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 34.0 կմ (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտից հետո

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 1			
1	0.07	0.08	0.28
2	0.10		
3	0.06		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 2			
1	0.10	0.09	0.28
2	0.07		
3	0.11		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 3			
1	0.08	0.09	0.28
2	0.08		
3	0.10		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 4			
1	0.12	0.12	0.28
2	0.10		
3	0.13		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 5			
1	0.10		

2	0.07	0.10	0.28
3	0.12		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	

Կետ 6

1	0.12	0.11	0.28
2	0.10		
3	0.10		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	

Կետ 7

1	0.10	0.09	0.28
2	0.08		
3	0.10		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	

Կետ 8

1	0.12	0.11	0.28
2	0.10		
3	0.12		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	

Կետ 9

1	0.14	0.12	0.28
2	0.10		
3	0.13		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճզգրտված արժեքների ՍՍՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Միջին արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 10			
1	0.10	0.09	0.28
2	0.08		
3	0.10		

Չափումների ամփոփումը հետևյալն է՝

Փոշի՝

1. Չափման կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չի գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Ինչպես նշված է աղյուսակներում, փոշու մոլեկուլների հիմնական իրական կոնցենտրացիաները մոտ են կամ գերազանցում են օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները (և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ չափանիշները) N3-ից մինչև N6 կետերում: Կարևոր է նշել, որ բոլոր առավելագույն թույլատրելիները տեղակայված են մոտ գործող Ս1 մայրուղուն (բացի կետ N7-ից) և մեծապես ազդված են ճանապարհային երթևեկությունից: Մյուս կետերում (N1, N2 և N7-ից մինչև N10) փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները:

Աղմուկ՝

2. Չափման կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացված աղմուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ աղմուկի համարժեք մակարդակները մոտ են կամ գերազանցում են և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ սահմանափակ արժեքի շեմերը (բացի N7 և N8 կետերը): N7 կետում աղմուկի համարժեք մակարդակները, չեն գերազանցում և՛ ՄՖԿ, և՛ ազգային սահմանափակ արժեքի շեմերը, որովհետև նշված

կետը տեղակայված է Մ1 մայրուղուց ավելի հեռու, քան այլ կետերը: Կետ 8-ի արդյունքները ցույց են տալիս, որ աղմուկի համարժեք մակարդակները չեն գերազանցում ազգային սահմանափակ արժեքի շեմերը: Չափման կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացված աղմուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ աղմուկի առավելագույն մակարդակները մոտ են սահմանափակ արժեքի շեմերին N4, N6 և N8-ից մինչև N10 կետերում: N7 կետում աղմուկի առավելագույն մակարդակները ամենացածրն են: Մյուս կետերում (N2, N3, N5) աղմուկի առավելագույն մակարդակները շատ մոտ են կամ հիմնականում գերազանցում են սահմանափակ արժեքի շեմերը:

3. Կարևոր է նշել, որ աղմուկի բոլոր առավելագույն թույլատրելի մակարդակներում հիմնականում ազդված են Երևան-Գյումրի-Բավրա Մ1 մայրուղու ինտենսիվ երթևեկությունից, այսպիսով աղմուկի մակարդակները միշտ բարձր են:

Վիբրացիա՝

Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի մակարդակներում:

ՀՀ-ում մակերևութային ջրերի որակը վերահսկվում է ԵՄ-ի ջրային շրջանակային հրահանգի սկզբունքներին համապատասխան: Այս համակարգը սահմանված է ՀՀ կառավարության 2011 թ. հունվարի 27-ի թիվ 75-Ն որոշմամբ և գործում է 2013 թ. հունվարից: Մշակվել է մակերևութային ջրերի որակի դասակարգման սխեմա, որը յուրաքանչյուր պարամետրի համար նախատեսում է 5 դաս: Այս դասերն են՝ գերազանց (I դաս), լավ (II դաս), միջին (III դաս), վատ (IV դաս) և շատ վատ (V դաս): Դասերը տարբերվում են՝ կախված մակերևութային ջրերի նախատեսված օգտագործման նպատակից:

Աղյուսակ 58. Մակերևութային ջրերի որակի դասերը կախված են ջրի օգտագործման նպատակներից

Նպատակ	Նշումներ	Դասեր				
		Դաս I, գերազանց	Դաս II, լավ	Դաս III, միջին	Դաս IV, վատ	Դաս V, շատ

						վատ
Ազգային ջրային պաշար		✓	✓	✓	✓	✓
Ջրային հոսքերի պահպանում		✓	✓	-	-	-
Էկոհամակարգեր, ձկնաբուծություն/պահպանում	Սաղմոններ	✓	✓	-	-	-
	Ծածաններ	✓	✓	✓	-	-
Ոռոգում		✓	✓	✓	✓	-
Արդյունաբերական ջրօգտագործում		✓	✓	✓	✓	✓
Էներգիայի արտադրություն		✓	✓	✓	✓	✓

Հիմնված լինելով առկա փաստաթղթավորման և իրականացած տեղամասային հետազոտությունների վրա՝ չկան ազդակիր ջրի ռեսուրսներ ծրագրի իրականացման տարածքի անմիջական հարևանությամբ: Հաշվի առնելով նախորդ նշվածը՝ ջրի որակի մոնիթորինգ կիրականացվի: Ծրագրի իրականացման տարածքում միակ ջրի ռեսուրսը Թալին բնակավայրի մոտ գտնվող ջրամբարն է, որը տեղակայված է ծրագրի տարածքից մոտավորապես 140մ հեռավորության վրա: Նմուշները կվերցվեն նշված ջրամբարից, եթե անհրաժեշտություն լինի (հիմնված լինելով Ինժեների առաջարկությունների վրա): Հետևյալ կետերը ընտրվել են պարբերական գործիքային չափումների համար, որոնք անցկացվել են **2023թ.-ի նոյեմբերի 29-ին**՝

1. Նմուշառման կետ № 8 – 40°18'20.92"N, 44° 4'32.80"E, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում:
2. Նմուշառման կետ № 9 - 40°21'8.16"N, 43°57'21.12"E, տեղակայված է Դավթաշեն բնակավայրի տարածքում (հեռավորությունը՝ մոտավորապես 180մ ամենամոտ շինությունից և 80մ փոքր խաչքարից):

Չափման կետի մոտակայքում չափումների ընթացքում գործում էին հետևյալ մեքենաները (Աղյուսակ 59)՝

Աղյուսակ 59. Տեխնիկաների այն տեսակները, որոնք աշխատել են տարածքում Առաջադրանք 2-ի չափումների ընթացքում

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
8	-	-	-

9	մեկ էքսկավատոր, երկու բեռնատար	-	մեկ էքսկավատոր, երկու բեռնատար
---	-----------------------------------	---	-----------------------------------

Չափման արդյունքներ և գնահատում

Չափումների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև՝

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
8	11:50	13:14	14:29
9	12:31	13:48	15:03

Աղյուսակ 60. 2023թ. նոյեմբերի 29-ին կատարված փոշու (PM2.5) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. նոյեմբերի 25-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
8	0.014	0.014	0.018	0.015	0.016	0.16	0.035	0.025
9	0.010	0.008	0.010	0.009	0.010			

Աղյուսակ 61. 2023թ. նոյեմբերի 29-ին կատարված փոշու (PM10) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. նոյեմբերի 25-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելա գույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
8	0.022	0.020	0.026	0.023	0.017	0.3	0.06	0.05
9	0.018	0.016	0.016	0.017	0.013			

Աղյուսակ 62. 2023թ. նոյեմբերի 29-ին կատարված աղմուկի չափումների արդյունքներ՝ համեմատած 2023թ. նոյեմբերի 25-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 8							
1	52.6	53.9	60.1	64.4	55	70	45/55
2	50.2		58.4				
3	54.9		63.0				

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համարժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համարժեք աղմուկի մակարդակին	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 9							
1	60.4	60.1	68.8	67.8	55	70	45/55
2	57.8		66.1				
3	59.8		67.9				

Աղյուսակ 63. 2023թ. նոյեմբերի 29-ին կատարված վիբրացիայի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. նոյեմբերի 25-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 8			
1	0.10	0.11	0.28
2	0.08		
3	0.12		

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ ²		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՄԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ ²	Հիմնական արժեք, մ/վրկ ²	
Կետ 9			
1	0.12	0.12	0.28
2	0.10		
3	0.11		

Եզրակացություններ՝

- Չափման կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցում և՛ առավելագույն թույլատրելի, և՛ օրական միջին կոնցենտրացիաները: Համեմատելով հիմնական արդյունքները՝ PM10 իրական կոնցենտրացիաները մի փոքր ավելի բարձր են, քան հիմնական արժեքները: Կապալառուն հրահանգել է լուծել տվյալ խնդիրը և զեկուցել:
- Չափման կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացված ադուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ ադուկի համարժեք մակարդակները չեն գերազանցում սահմանափակ արժեքի շեմերը N8 կետում, բայց գերազանցում են սահմանափակ արժեքի շեմերը N9 կետում: Բոլոր կետերում ադուկի առավելագույն մակարդակները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի սահմաններում: Կարևոր է նշել, որ N9 կետը տեղակայված է Մ1 մայրուղու մոտ և ազդված է ինտենսիվ երթևեկությունից:
- Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի մակարդակներում:

2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված պարբերական գործիքային չափումների համար հետևյալ կետերն են՝

1. Նմուշառման կետ № 8 – 40°18'20.92"N, 44° 4'32.80"E, տեղակայված է շինարարական աշխատանքների ճամբարի տարածքում:

Չափման կետի մոտակայքում չափումների ընթացքում գործում էին հետևյալ տեխնիկաները (Աղյուսակ 64)՝

Աղյուսակ 64. Տեխնիկաների այն տեսակները, որոնք աշխատել են տարածքում Առաջադրանք 2-ի չափումների ընթացքում

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
8	-	-	-

Չափման արդյունքները և գնահատումը

Չափումների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև՝

Կետ №	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում
8	12:35	13:14	13:47

Աղյուսակ 65. 2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված փոշու (PM2.5) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. նոյեմբերի 25-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM2.5 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³					Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		
						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{ին} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
8	0.005	0.005	0.004	0.005	0.016	0.16	0.035	0.025

Աղյուսակ 66. 2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված փոշու (PM10) չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. նոյեմբերի 25-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Կետ №	PM10 փոշու իրական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³
----------	---	--

						Ազգային		ՄՖԿ չափանիշ
	1 ^{րդ} չափում	2 ^{րդ} չափում	3 ^{րդ} չափում	Միջին արժեք	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն արժեք	Օրական միջին	Օրական միջին
8	0.008	0.005	0.006	0.006	0.017	0.3	0.06	0.05

Աղյուսակ 67. 2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված աղմուկի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. նոյեմբերի 25-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Աղմուկի մակարդակներ, դԲԱ				Սահմանափակ արժեքի շեմ, դԲԱ		
	Համար ժեք աղմուկի մակարդակին, LAeq	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ, LAmax	Հիմնական արժեք (04.04.2023)	Ազգային		ՄՖԿ չափանիշներ գիշերային/ցերեկային ռեժիմներ
					Համար ժեք աղմուկի մակարդակ	Առավելագույն աղմուկի մակարդակ	
Կետ 8							
1	47.8	53.9	56.1	64.4	55	70	45/55
2	46.1		55.7				
3	48.4		57.6				

Աղյուսակ 68. 2023թ. դեկտեմբերի 25-ին կատարված վիբրացիայի չափումների արդյունքները՝ համեմատած 2023թ. նոյեմբերի 25-ին կատարված փոշու հիմնական չափումների հետ և առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիան

Չափում №	Վիբրացիայի մակարդակներ և միջին արժեքներ, մ/վրկ2		Ուղղված և համարժեք ճշգրտված արժեքների ՍԱՇ
	Վիբրացիայի մակարդակներ, մ/վրկ2	Հիմնական արժեք, մ/վրկ2	
Կետ 8			
1	0.10	0.11	0.28
2	0.09		
3	0.10		

Եզրակացություններ՝

- Չափման կետերում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում չի գերազանցել ն՛ առավելագույն թույլատրելի, ն՛ օրական միջին կոնցենտրացիաները: Համեմատելով հիմնական արդյունքների հետ՝ փոշու իրական կոնցենտրացիաները (ն՛ PM2.5, ն՛ PM10) ավելի քիչ են, քան հիմնական արժեքները (հիմնականում ազդված եղանակային պայմաններից):
- Չափման կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում իրականացած աղմուկի մակարդակի չափումների արդյունքում՝ աղմուկի համարժեք մակարդակները չեն գերազանցում սահմանափակ արժեքի շեմերը: N8 կետում աղմուկի առավելագույն մակարդակները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի սահմաններում:
- Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի սահմաններում:

3.2 Բուսահողի կառավարում

1. Առաջադրանք 1՝ Ագարակ հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար հաշվետու ժամանակահատվածում բուսահող չի առաջացել: Մեկնարկի ամսաթվից սկսած պեղված բուսահողի ընդհանուր ծավալը 98000 մ3 է: Վերին շերտի բուսահողը տեղափոխվել է հաստատված ժամանակավոր աղբավայրեր: Ընդունման ակտը ստորագրվել է Աշտարակ համայնքի հետ, կապված բուսահողի քանակների հետ, Ագարակ 1-ում և Ագարակ 3-ում ներկայացվել են:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատվածը (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար, հաշվետու ժամանակահատվածում բուսահող չի առաջացել:

3.3 Ծինարարական աղբի կառավարում

1. Առաջադրանք 1՝ Ազարակ հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար, համապատասխան պեղված նյութերը (ժայռեր, քարեր և այլն) կուտակվել են ՃՃ շրջանակներում՝ հետագա օգտագործման համար: Հետևյալ թափոնները առաջացել և կուտակվել են (ՃՃ-ի շրջանակում) հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում: Ծինհրապարակում տեղադրվել է բիոզուգարան, ինչպես նաև կնքվել է պայմանագիր «Փայլ սերվիս» ՍՊԸ-ի հետ՝ բիոզուգարանների սանիտարահիգիենիկ և էպիդեմիոլոգիական պայմանների ապահովման համար: Պայմանագրի համաձայնագիրը ներկայացված է Կապալառուի բնապահպանական ամսական հաշվետվության համար 2023թ. ապրիլին:

Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական կարիքների համար ոչ վտանգավոր նյութերից մոտավորապես 16 465 մ³ է առաջացել և տեղափոխվել է հաստատված թափոնների վայրեր Ազարակ 2-ում և Ազարակ 4-ում:

Ծինարարական թափոնի նվազագույն չափը առաջացել է հաշվետու ժամանակահատվածում, որը վերաօգտագործվել է աշխատանքի ընթացքում: Հաշվետու ժամանակահատվածում վտանգավոր թափոնների ոչ էական քանակ է առաջացել:

Կոշտ/կենցաղային աղբ (կույտ) հավաքվել է շինհրապարակում տեղադրված աղբամաններում՝ շինհրապարակին կից ճամբարում: Աշտարակ համայնքի համայնքային ծառայությունը շաբաթական հիմունքներով տեղափոխում է աղբը շինհրապարակից:

Հաշվետու ժամանակահատվածում առաջացած շինարարական աղբը ներկայացված է ստորև աղյուսակում՝

Աղբի տեսակ	Առաջացած թափոն (մ ³)			Դիտողություններ
	Նախորդ ընդհանուր	Հաշվետու ժամանակահատված	Նոր ընդհանուր	
2023թ. հուլիս				
Ծինարարական թափոն (ներառյալ ճանապարհաշինարարության համար անպիտան հորատված նյութեր)	85865	1836	87701	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշեր 1 և 2

Շինարարության հետ կապված թափոններ	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Վտանագավոր (ասֆալտ)	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Կուտակային թափոն		85865	1836	87701	-
2023թ. օգոստոս					
Շինարարական թափոն (ներառյալ ճանապարհաշինարարության համար անպիտան հորատված նյութեր)		87701	680	64554	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:
Շինարարության հետ կապված թափոններ	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Վտանագավոր (ասֆալտ)	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Կուտակային թափոն		87701	680	88381	-
2023թ. սեպտեմբեր					
Շինարարական թափոն (ներառյալ ճանապարհաշինարարության համար անպիտան հորատված նյութեր)		88381	560	88941	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:
Շինարարության հետ կապված թափոններ	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Վտանագավոր (ասֆալտ)	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Կուտակային թափոն		88381	560	88941	-
2023թ. հոկտեմբեր					
Շինարարական թափոն (ներառյալ ճանապարհաշինարարության համար անպիտան հորատված նյութեր)		88941	6237	95178	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:
Շինարարության հետ կապված թափոններ	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Վտանագավոր (ասֆալտ)	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Կուտակային թափոն		88941	6237	95178	-
2023թ. նոյեմբեր					
Շինարարական թափոն (ներառյալ ճանապարհաշինարարության		95178	374	95552	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:

համար անպիտան հորատված նյութեր)					
Շինարարության հետ կապված թափոններ	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Վտանգավոր (ասֆալտ)	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Կուտակային թափոն		95178	374	95552	-
2023թ. դեկտեմբեր					
Շինարարական թափոն (ներառյալ ճանապարհաշինարարության համար անպիտան հորատված նյութեր)		95552	6778	95552	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:
Շինարարության հետ կապված թափոններ	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Վտանգավոր (ասֆալտ)	հեռացված	0	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	0	-
Կուտակային թափոն		95552	6778	102330	-
Ընդհանուր		85865	16465	102330	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար համապատասխան պեղված նյութերը (ժայռեր, քարեր և այլն) կուտակվել են ՃՃ շրջանակներում՝ հետագա օգտագործման համար: Հետևյալ թափոնները առաջացել և կուտակվել են (ՃՃ-ի շրջանակում) հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում: Շինարարական կարիքների համար անպիտան նյութերից մոտավորապես 970.42 մ³ է առաջացել: Շինարարական թափոնի նվազագույն գումարը առաջացել է հաշվետու ժամանակահատվածում, որը վերաօգտագործվել է աշխատանքների ընթացքում: Վտանգավոր թափոն չի առաջացել:

Կոշտ/կենցաղային աղբ (կույտ) հավաքվել է շինհրապարակում տեղադրված աղբամաններում և Թալին համայնքի կոմունալ ծառայությունը շաբաթական

հիմունքներով տեղափոխում է աղբը շինհրապարակից (Թալին համայնքի հետ պայմանագիրը կներկայացվի հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում):

Հաշվետու ժամանակահատվածում առաջացած թափոնը ներկայացված է ստորև աղյուսակում՝

Աղբի տեսակ	Առաջացած թափոն (մ ³)			Դիտողություններ
	Նախորդ ընդհանուր	Հաշվետու ժամանակահատված	Նոր ընդհանուր	
2023թ. նոյեմբեր				
Շինարարական թափոն (ներառյալ ճանապարհաշինարարության համար անպիտան հորատված նյութեր)	970.42	970.42	970.42	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:
Շինարարության հետ կապված թափոններ	հեռացված	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	-
Վտանագավոր (ասֆալտ)	հեռացված	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	-
Կուտակային թափոն	970.42	970.42	970.42	-
2023թ. դեկտեմբեր				
Շինարարական թափոն (ներառյալ ճանապարհաշինարարության համար անպիտան հորատված նյութեր)	970.42	-	970.42	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:
Շինարարության հետ կապված թափոններ	հեռացված	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	-
Վտանագավոր (ասֆալտ)	հեռացված	0	0	-
	վերաօգտագործված	0	0	-
Կուտակային թափոն	970.42	0	970.42	-
Ընդհանուր	970.42	970.42	970.42	Տեղափոխվել է աղբավայրեր:

3.4 Ծառահատման/ծառատնկման գործընթաց

1. Առաջադրանք 1՝ Ազարակ հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարությանը խոչընդոտող ծառերը չեն հեռացվել: Կապալառուն ստացել է հրահանգներ Աշտարակ խոշորացված համայնքից առ այն, որ փայտանյութ բաժանի շինհրապարակի տարածքում

գտնվող այն անապահով ընտանիքներին, որոնք ցուցակում են եղել: Հաշվետու ժամանակահատվածում Կապալառուն տեղում հավաքված փայտանյութի մի մասը բաշխել է նշված ընտանիքներին, իսկ մնացած մասը կբաշխվի հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում: Ի հավելումն, Կապալառուն բանակցել է տարբեր հաստատությունների հետ՝ ապահովելու լավագույն տարբերակը ծառերի և թփերի բույսերի ձեռքբերման, ինչպես նաև ներառելու համապատասխան մասնագետներին վերատնկման աշխատանքների իրականացման մեջ: ԾԿՊ-ն վերջնական փուլում կլինի՝ հիմնված լինելով վերը նշված պայմանների պարզաբանմամբ:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար, կարևոր է նշել, որ որևէ ծառահատման աշխատանքներ չեն նախատեսվել ծրագրի իրականացման ընթացքում: Անցյալ տարիներին, ծառահատման ամբողջ գործողությունները իրականացվել է նախորդ Կապալառուի կողմից: Ավելին, ծառատնկման գործողությունները կկատարվի, եթե Կապալառուն հեռացնի այն ծառերը, որոնք փոխհատուցվել է ՀՕՏԾ-ի կողմից ծրագրի իրականացման ընթացքում:

3.5 Առողջություն և անվտանգություն

3.5.1 Համայնքի առողջությունն ու անվտանգությունը

Առաջադրանք 1-ի և առաջադրանք 2-ի հաշվետու ժամանակահատվածում որևէ բողոք, կապված համայնքի առողջության և անվտանգության հետ, չի գրանցվել:

Առաջադրանք 1-ի և առաջադրանք 2-ի համար, նախազգուշական և անվտանգության նշաններ տեղադրվել են այն վայրերում, որտեղ աշխատանքները շարունակվում են:

Առաջադրանք 1-ի համար, ծրագրի ցուցանակը կտեղադրվի հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում:

Ծրագրի մոտակա բնակավայրերում հանրային իրազեկման ժամանակ տեղեկատվությունը ԲԼՄ-ի վերաբերյալ տրամադրվել է համայնքներին՝ կոնտակտային տվյալների հետ միասին:

3.5.2 Հանրային խորհրդակցություններ և հաղորդակցություն

1. Առաջադրանք 1՝ Ագարակի հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար, նախաշինարարական հանրային իրազեկման հանդիպումը կազմակերպվել և իրականացել է 2023թ. ապրիլի 4-ին Ագարակ, Աղձք և Ուջան համայնքներում: Հանդիպումների ընթացքում հանրությանը, համապատասխան մարմիններին և այլ շահագրգիռ կողմերին ներկայացվեցին առաջիկա ճանապարհաշինարարական աշխատանքները, շրջակա միջավայրի հետ կապված մտահոգությունները և առաջարկվող մեղմացնող միջոցառումները:

Աշտարակի խոշորացված համայնքի անդամների, շահագրգիռ կողմերի և լայն հանրության հետ մշտական կապ կպահպանվի ԲԼՄ-ի միջոցով՝ համաձայն ՇՄԱԳ/ՇՄԿՊ-ի: Տուժած բնակչությունը կտեղեկացվի նախապես ցանկացած անհամաձայնությունների մասին, օր.՝ ջրի մատակարարման և էլեկտրականության ընդհատումների և այլնի մասին՝ վահանակների և պաստառների միջոցով:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար, նախաշինարարական հանրային իրազեկման հանդիպումները կայացել են նոյեմբերի 20-ին, 22-ին և 23-ին Աշտարակի, Շամիրամի և Թայինի համայնքների ագրակիր բնակավայրերում: Մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարական ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական ռիսկերը, մեղմացուցիչ միջոցառումները, ԲԼՄ-ները: Բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևը տրամադրվել է բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ անգլերեն, և՛ հայերեն լեզուներով: Մանրամասները ներկայացված

են Հավելված Բ-ում: Ի հավելումն, պարբերական ոչ պաշտոնական հարցազրույցները անցկացվում են տեղի բնակչության հետ և ԱԵԱ-ների հետ, ովքեր ապրում են ճանապարհի երկայնքով՝ վերլուծելու իրենց հիմնական խնդիրները և անհանգստությունները շինարարական գործընթացի հետ կապված:

3.5.3 Աշխատակիցների անվտանգությունն ու առողջությունը

1. Առաջադրանք 1՝ Ագարակի հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար հաշվետու ժամանակահատվածում, ձեռնարկվել են մի շարք կարևոր գործողություններ՝ ապահովելու անվտանգություն և կանոնակարգերի պահպանում շինարարական ճամբարում՝

- Նախագգուշական նշանները և անվտանգության այլ սարքավորումները տեղադրվել են,
- Ճանապարհային բոլոր շրջված նշանները ետ են դրվել:
- Լիցքավորման կայանում անվտանգության սարքավորումները թարմացվել են:
- Աշխատակիցներին ապահովել են անձնական պաշտպանիչ սարքավորումներով՝ ներառյալ ռեֆլեկտիվ անվտանգության բաճկոններով, անվտանգության կոշիկներով, սաղավարտներով և ձեռնոցներով:
- Աշխատակիցների բժշկական ստուգումները անցկացվել են:
- Կազմակերպել և հետևողական ապահովել են պայթեցման աշխատանքների անվտանգության պահանջները:
- Կորավոր ճանապարհային նշանները փոխարինվել են համապատասխան նշաններով:
- Ճամբարի տարածքում գտնվող անապահով անցուղին ճանաչվել է՝ որպես վտանգավոր, և լայնացվել է անվտանգ աշխատելու և քայլելու համար:
- Կանգառի նշանները տեղադրվել են շինարարակա տարածքից և դաշտային ճանապարհներից մինչև հիմնական ճանապարհ:
- 9% թեքության նշանը տեղադրվել է առկա շրջանցիկ ճանապարհին:
- Բոլոր ճանապարհային նշանները կրկին ստուգվել են և կարգի են բերվել:

- Խողովակների համար նախատեսված 1.5 մ խորությամբ փոսերի եզրերին տեղադրվել են բետոնե բլոկներ, որոնք կապվել են կարմիր և սպիտակ նախազգուշական ժապավենով:
- Նոր ժամանակավոր կանաչապատումը իրականացվել է ճամբարում և մոտակա տարածքներում, որտեղ վտանգավոր տարածքները բացահայտվել են:
- Մետաղական արգելապատնեշը տեղադրվել է վառելիքի բակի տարածքում:
- Շինարարական ճամբարում պահված նյութերը ծածկված էին:
- COVID-19-ի տարածման կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ դասընթացները իրականացվել են բոլոր աշխատակիցների համար:
- Շինարարական ճամբարում պեղվել են նոր մայրեր և տեղադրվել են հետիոտների անվտանգության համար նախազգուշական կարմիր ժապավեններ:
- Բարձրության վրա աշխատակիցների համար անվտանգության կարգավորումների ներմուծումը ներկայացվել են:
- Ճանապարհային մետաղական լույսի անդրադարձիչները մաքրվել են փոշուց:

Ի հավելումն, աշխատակիցների և կազմակերպության բժշկական ստուգումները և պայթեցման գործողությունների անվտանգության պահանջների հետևելը իրականացվել է հաշվետու ժամանակահատվածում: Բոլոր շրջված և բացակայող ճանապարհային նշանները ուղղվել են, վերանորոգվել և, ըստ պատշաճի, կարգավորվել:

Տվյալ չափումները ամբողջությամբ նպաստում են՝ պահպանելու անվտանգ և ապահով աշխատանքային միջավայր՝ կարևորելով աշխատակիցների բարեկեցությունը և համապատասխանությունը անվտանգության կանոններին և չափանիշներին:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացել են հետևյալ գործողությունները՝

- Ճանապարհային նոր նշանները տեղադրվել են:

- Աշխատակիցներին ապահովել են անձնական պաշտպանիչ սարքավորումներով՝ ներառյալ ռեֆլեկտիվ անվտանգության բաճկոններով, անվտանգության բաճկոններով, սաղավարտներով և ձեռնոցներով:
- Շինարարական ճամբարում պահպանված նյութերը ծածկված էին:
- Կազմակերպել և հետևողական իրականացվել են պայթեցման աշխատանքների անվտանգության պահանջները՝ պայթեցման աշխատանքների ընթացքում:
- Ի հավելումն, շրջակա միջավայրի, առողջության և անվտանգության վերապատրաստման դասընթացի կազմակերպումը ամբողջ անձնակազմի համար էր իրականացվել:

3.6 Վերապատրաստման դասընթաց

1. Առաջադրանք 1՝ Ագարակի հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

2023թ. օգոստոսի 18-ին Կապալառուն, ի պատասխան Գործատուի ԲԱ-ի կողմից խնդրանքին, կազմակերպել և իրականացրել է վերապատրաստման դասընթաց՝ ինչպես վարվեն աշխատակիցները շինարարական ճամբարում, երբ օձերի հետ կապված իրավիճակներ են լինում: Մասնակիցները սովորել են օձի խայթոցների պատշաճ ճանաչման, անհապաղ առաջին օգնության միջոցառումների և բժշկական օգնության անհապաղ դիմելու կարևորության վերաբերյալ: Բուժաշխատողները ևս մասնակցել են վերապատրաստման դասընթացին:

2023թ. օգոստոսի 30-ին անցկացվել է առաջին օգնության և արտակարգ իրավիճակների վերապատրաստում Կապալառուի աշխատակիցների համար ԱՄԱ-ի և բուժաշխատակիցների կողմից: Տվյալ վերապատրաստումը վերաբերում էր նաև Covid-19-ին և այլ վարակներին, ինչպես Գործատուն էր ցանկացել: Մասնակիցները սովորեցին վարակների (COVID-19, գրիպ) վտանգների և անհապաղ բժշկական օգնություն փնտրելու կարևորության մասին:

Ցուրտ եղանակի և եղանակային փոփոխությունների վերաբերյալ վերապատրաստման դասընթացը տեղի է ունեցել 2023թ. նոյեմբերի 19-ին համատեղ կերպով Կապալառուի

ԲՄԱ-ի, ԱՄԱ-ի և բուժաշխտողների հետ: Դասընթացի ընթացքում, աշխատակիցները սովորել են, թե ինչպես պաշտպանեն իրենք իրենց ցուրտ եղանակին, ինչպես աշխատեն դրսում և, հետևելով Գործատուի խնդրանքից, այն ընդգրկում է ցրտահարության հետ կապված իրավիճակներ, հատկապես՝

- նշաններ և ցրտահարության նշաններ և ախտանիշներ,
- առաջին օգնության գործընթացներ:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Շրջակա միջավայրի, առողջության, անվտանգության և հնազիտական վերապատրաստումը կազմակերպվել է 2023թ. դեկտեմբերի 21-ին Կապալառուի շինարարական ճամբարում:

Վերապատրաստման ընթացքում, աշխատակիցները տեղեկացել են հետևյալի մասին՝

- ԲԱևՄ և շրջակա միջավայրի պաշտպանության ընդհանուր սկզբունքներ,
- վտանգներ, որոնք կարող են պատահել ծրագրի իրականացման ընթացքում,
- համապատասխան միջոցառումներ, որոնք կարող են օգնել՝ կանխարգելելու վտանգները և վտանգավոր իրավիճակները,
- առաջին օգնության պարագաների և կրակմարիչների առկայության կարևորությունը շինարարական տեղամասերում,
- COVID-19-ի կանխարգելման միջոցառումներ,
- աշխատել ցուրտ եղանակային պայմաններում,
- շտապ բժշկական օգնության կազմակերպում՝ օձի կամ կարիճի խայթելու դեպքում:

Ի հավելումն, հնագիտական հետազոտությունների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը և հնարավորություն գտնելու ընթացակարգը ներկայացվել է մասնակիցներին Կապալառուի հնագետների կողմից:

4 ՏՇՄԿՊ-Ի ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ

4.1 ՏՇՄԿՊ վերանայում

1. Առաջադրանք 1՝ Ագարակի հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար ՏՇՄԿՊ-ն հաստատվել է 2023թ. ապրիլի 24-ին այն պայմանով, որ Հավելված 3-ը՝ Ծառերի կառավարման պլանը, կթարմացվի: Վերջերս, Կապալառուն բանակցել է տարբեր հաստատությունների հետ՝ ապահովելու համար լավագույն տարբերակը ձեռք բերելու համար ծառերի և թփերի բույսերը, ինչպես նաև ներառելու համապատասխան մասնագետներին՝ վերատնկման գործողությունների իրականացման համար: ԾԿՊ-ն վերջնական փուլում կլինի՝ հիմնվելով վերը նշված պայմանների պարզաբանման վրա:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար, ՏՇՄԿՊ-ն հաստատվել է պայմաններով 2023թ. դեկտեմբերի 18-ին: Ի հավելումն, ԱԶԲ-ի հետևյալ հրահանգները և հաշվի առնելով նախագծի խաչմերուկները, ինչպիսիք են՝ Նոր Եղեսիա խաչմերուկը և դաշտամիջյան ճանապարհները, Գործատուն պահանջել է Ինժեներից և Կապալառուից պատշաճ ուսումնասիրության միասնական զեկույց: Վերջերս, հաշվետվության հնագիտական մասը շարունակական փուլում է. արդյունքները կտրամադրվեն հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:

5 ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

5.1 Արդյունավետ պրակտիկա

Առաջադրանք 1-ի համար, հաշվետու ժամանակահատվածի համար՝ որպես արդյունավետ պրակտիկա, մենք կարող ենք նշել այն որոշումը, որ նախագծի իրականացման ընթացքում կտրվող ծառերը օգտագործվեն՝ որպես վառելափայտ, և տրամադրվեն Աշտարակ խոշորացված համայնքի աղքատ ընտանիքներին:

Առաջադրանք 2-ի համար, հաշվետու ժամանակահատվածում, որևէ գործ կապված արդյունավետ պրակտիկայի հետ չի արձանագրվել:

5.2 Բարելավման հնարավորություններ

Ծրագրի իրականացման սույն ժամանակահատվածում բարելավման հնարավորություններ արձանագրված չեն:

6 ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ

6.1 Բողոքներ

1. Առաջադրանք 1՝ Ագարակի հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Նախորդ հաշվետու ժամանակահատվածում տեղի բնակիչներից մեկի բողոքը ուղղված Կապալառուին արձանագրվել է: Տեղի բնակիչ պրն. Արման Ավդալյանը բողոք է ներկայացրել գլխավոր ճանապարհի 35+650 կմ-ի մոտակայքում շինարարական աշխատանքների սկսվելուց հետո իր մասնավոր սեփականության ոռոգման ջրի հասանելիության վերաբերյալ: Կապալառուն տեղեկացրել է ԱԵԱ-ին, որ շինարարական գործողությունները իրականացել են տրամադրած նախագծի հիման վրա, և ըստ, որի կոմունալ ծառայությունների տեղափոխումը տվյալ կետում չի տրամադրվել նախագծով: Միննույն ժամանակ, տուժած անձին տեղեկացվել է, որ նա կարող է քննարկել տվյալ խնդիրը տեղի ջրօգտագործողի մեղադրողի հետ, քանի որ հարցի կարգավորումը նրանց իրավասության շրջանակներում է: Հանդիպումը տեղի է ունեցել Կապալառուի ճամբարում հաշվետու ժամանակահատվածում, երբ պրն. Մր. Ավդալյանը բացատրեց իր հիմնական նպատակը՝ վերափոխելու ոռոգման համակարգը: Նա նշեց, որ բավարարություն կստանա, եթե ծրագրի կողմերը համաձայնեն աջակցելու նրան, որպեսզի ձեռք բերի թույլտվություն «ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ» ջրային կոմիտեից՝ իր այգու ամենամոտ առկա կետից ոռոգման ջրի տրամադրման հետ կապված: Գործատուի ներկայացուցիչները համաձայնել են՝ նախաձեռնելու նշված թույլտվության ձեռք բերման գործընթացը: Երբ ձեռք բերվի, Կապալառուն կապահովի տեխնիկական օգնություն տուժած անձին՝ ամենամոտ ջրի աղբյուրից իր այգու տանող խողովակաշարը կառուցելիս:

Օգոստոսի 11-ին՝ հաշվետու ժամանակահատվածում, Կապալառուն ստացել է բողոքներ Ուջան համայնքի բնակիչների կողմից՝ այգիների մշակաբույսերի վնասման հետ կապված 37+000 կմ-ի տարածքում: Այգիների սեփականատերերի կողմից արձանագրվել են 9 բողոքներ: Նշված հատվածում ճանապարհի թեքությունը ավելի բարձր է, քան հողի մակարդակը և, հաշվի առնելով, այն փաստը, որ այգիները տեղակայված են ճանապարհին շատ մոտ, հնարավոր չէ ամբողջությամբ հրաժարվել փոշու ազդեցությունից

շինարարության ընթացքում: Լուծման տարբերակները քննարկվել են հաշվետու ժամանակահատվածում Ինժեների և Գործատուի ներկայացուցիչների հետ: Նշված խնդիրների կանոնակարգման հետ կապված հետագա քայլերը կներկայացվի հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար, որևէ բողոք արձանագրված չէ: Ի հավելումն, շինարարությունից առաջ հանրային իրազեկման հանդիպումները տեղի են ունեցել նոյեմբերի 20-ին, 22-ին և 23-ին Աշտարակ, Շամիրամ և Թալին համայնքների ազդակիր բնակավայրերում: Ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, ինչպես նաև բողոքների լուծման մեխանիզմը ներկայացված են:

7 ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ/ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ

1. Առաջադրանք 1՝ Ազարակ հնագիտական համալիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

Առաջադրանք 1-ի համար հաշվետու ժամանակահատվածում անցկացվել են հնագիտական խնդիրների հետ կապված հետևյալ գործողությունները՝

- Պարբերական դիտարկումները կայացել են ամբողջ հատվածով, հատկապես «Ազարակ» պատմամշակութային արգելոցի տարածքում:
- Կապալառուն պահպանում է ՃՃ-ի նեղ սահմանները և հետևում է ամբողջ հանձնարարականի համար հնարավորություն գտնելու ընթացակարգին:
- Համառոտ տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն (ԿԳՄՄՆ) շարունակվող գործողությունների վերաբերյալ:
- ՀՀ ԳԱԱ ՊՈԱԿ-ի Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտը վերջնաժամկետի շրջանակում ավարտել է հնագիտական աշխատանքների հանույթը Ազարակի պատմամշակութային արգելոցի տարածքում, որը տեղակայված է կմ 32.700 – կմ 33.600-ում, և ներկայացրել է նախնական հաշվետվություն արդյունքների վերաբերյալ (տես Հավելված Գ-ում):
- Պեղումների ընթացքը, բաց շերտերը, հետախուզական փոսերը և հայտնաբերված նյութերը լուսանկարվել է: Ընդհանուր 500 լուսանկարներ են արվել: Պեղումների վայրը լուսանկարվեց և տեսագրվեց մանրամասնորեն 3 անգամ՝ նախքան աշխատանքի սկսվելը, պեղումների ընթացքում և աշխատանքի ավարտումից հետո օգտագործվել է դրոն:
- Պեղման ենթակա ամբողջ տարածքի վերաբերյալ քաղվածքը պատրաստ է: Բոլոր չբացահայտված կառույցները, դամբարաններն ու հետախուզական փոսերը չափվել են և տեղադրվել տարածքում:

- Բոլոր բացահայտված նյութերը տեղափոխվել են ՀՀ ԳԱԱ ՊՈԱԿ-ի Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ: Վերջերս, նրանք մաքրման և վերականգնման փուլում են: Մարդաբանական և ազգագրական նյութերը հանձնվել են ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի մարդաբանական խմբին և ՀՀ ԳԱԱ Կենդանաբանության ինստիտուտի պալեոզոոլոգիական խմբին ուսումնասիրության և նկարագրության համար:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատվածը (Մ-1 ճանապարհ կմ 37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար, ԱԶԲ-ի հրահանգներից և նախագծի փոփոխություններից հետո (Նոր Եղեւիայի խաչմերուկ և դաշտամիջյան ճանապարհներ), Գործատուն Ինժեներից և Կապալառուից պահանջել է պատշաճ ուսումնասիրության զեկույց: Նշված հաշվետվությունը կներառի հնագիտական հետազոտություն և կներկայացնի առաջիկա գործողությունները:

Հնագիտական խնդիր առաջացել է 59+100կմ-ի ճանապարհահատվածում՝ Ներքին Սասնաշենի հնագիտական համալիրին կից, որտեղ կար ժայռերի լցվածության կուտակում: Երբ եղանակային պայմանները ավելի բարենպաստ են լինում, հատկապես, երբ հողը չոր է, Կապալառուն պետք է ձեռնարկի գործողություններ, լուծելու տվյալ խնդիրը՝ Ինժեների և Կապալառուի հնագետների մասնակցությամբ:

8 ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

8.1 Ամփոփում

1. Առաջադրանք 1՝ Ազարակ հնագիտական համայիրը շրջանցող 8 կմ ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ 29+600-կմ 37+545)

ՇՄԿՊ-ի հաստատումը տրամադրվել է ինժեների կողմից 2023թ. ապրիլի 24-ին, այն պայմանով, որ Հավելված 3-ը՝ Ծառերի կառավարման պլանը, թարմացվի: Կապալառուն տեղեկացրել է, որ ծառերի կառավարման պլանը վերջերս գտնվում է ավարտման փուլում, քանի որ Կապալառուն բանակցում է տարբեր հաստատությունների հետ՝ ապահովելու լավագույն տարբերակները ձեռք բերելու համար ծառեր և թփային բույսեր: Ի հավելումն, համապատասխան մասնագետները ներգրավված կլինեն վերատնկման աշխատանքների իրականացման մեջ:

Կապալառուի շրջակա միջավայրի, առողջության և անվտանգության փորձագետները Ինժեների՝ ԲԱԱ-ի և Գործատուի ԲԱ-ի հետ միասին անցկացրել են մոնիթորինգի այցելություն ծրագրի շինարարական տեղամասեր՝ կարգավորելու ՇՄԱԳ/ՇՄԿՊ-ում նշված բոլոր մեղմացուցիչ միջոցառումների իրականացումը:

Փոշու, աղմուկի և վիբրացիայի հիմնական և պարբերական գործիքային չափումները իրականացել են ծրագրի համար: Տվյալ չափումների նպատակն է հավաքել հիմնական տվյալներ աղմուկի և վիբրացիայի մակարդակների վերաբերյալ, ինչպես նաև փոշու կոնցենտրացիաների զգայուն կետերում: Տվյալ չափումները առօրյա գործառնական մոնիթորինգի գործընթացի մասն էին կազմում՝ գնահատելու և մեղմացնելու տվյալ գործոնների հետ կապված հնարավոր ազդեցությունները: Փոշու, աղմուկի և վիբրացիայի պարբերական չափումները անցկացվել են հետևյալ կետերում՝ N2, N3 և N5 կետերում հուլիսին, N2, N3 և N5 կետերում օգոստոսին, N2, N3 և N5 կետերում սեպտեմբերին, N3, N4 և N5 կետերում հոկտեմբերին, N2, N3 և N5 կետերում նոյեմբերին և N5 կետում դեկտեմբերին:

Բոլոր կետերում ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում փոշու մոլեկուլների իրական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Այնուամենայնիվ, փոշու մոլեկուլների հիմնական իրական

կոնցենտրացիաները գերազանցել են օրական միջին առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները և՛ ազգային, և՛ ՄՖԿ չափանիշների համար: Բացի դա, նշված կետերի չափման արդյունքները մեծապես ավելի բարձր էին, քան հիմնական արժեքները, բայց դեռ չեն գերազանցել առավելագույն թույլատրելի կոնցենտրացիաները:

Ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածներում անցկացված ադուկի մակարդակի չափումները ցույց են տվել, որ բոլոր կետերում, առավելագույն ադուկի մակարդակները գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված սահմանափակ արժեքի շեմերում: Այնուամենայնիվ, որոշ կետերում (N2, N4 և N5), համարժեք ադուկի մակարդակները կա՛մ գերազանցել են, կա՛մ մոտ են եղել գերազանցելու սանիտարական նորմերը: Հատկանշական է, որ ադուկի մակարդակները տվյալ կետերում մեծապես ազդվել են Երևան-Գյումրի մայրուղու ինտենսիվ երթևեկությունից, քանի որ այդ կետերը տեղակայված են մոտակայքում:

Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի մակարդակներում: Հաշվետու ժամանակահատվածում բուսահող չի առաջացել: Մեկնարկի ամսաթվից սկսած՝ հորատված բուսահողի ընդհանուր ծավալը 98000 մ3 է: Վերին շերտի բուսահողը տեղափոխվել է հաստատված աղբավայրեր Ագարակ 1-ում և Ագարակ 3-ում:

Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական կարիքների համար անպիտան 16 465մ3 նյութ է առաջացել: Շինարարական կարիքների համար անպիտան նյութերը տեղափոխվել են Ագարակ 2-ի և Ագարակ 4-ի աղբավայրեր:

Հաշվետու ժամանակահատվածում Կապալառուն ստացել է բողոքներ Ուջան համայնքի բնակիչների կողմից՝ կապված այգիների մշակաբույսերի վնասման հետ 37+000 կմ-ի մոտակայքում: Լուծման տարբերակները քննարկվել են հաշվետու ժամանակահատվածում Ինժեների և Գործատուի ներկայացուցիչների հետ:

Առաջիկա քայլերի հետ կապված նշված խնդիրների կանոնակարգումը կներկայացվի հաջորդ հաշվետու ժամանակահատվածում:

Հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում, Կապալառուն կազմակերպել է համապարփակ վերապատրաստման դասընթացներ օգոստոսի 18-ին, 30-ին և նոյեմբերի 19-ին: Հիմնական թեմաներն են՝

- օձերի հետ կապված իրավիճակներ,
- COVID-19 և վիրուսներ,
- եղանակային փոփոխություններ, ցրտահարության հետ կապված իրավիճակներ:

ՀՀ ԳԱԱ ՊՈԱԿ-ի Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտը ավարտել է հնագիտական աշխատանքների հանույթը Ագարակի պատմական և մշակութային համալիրի տարածքում՝ տեղակայված կմ 32.700 – կմ 33.600-ում և ներկայացվել է նախնական հաշվետվություն: Բոլոր բացահայտված նյութերը տեղափոխվել են ՀՀ ԳԱԱ ՊՈԱԿ-ի Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ:

Ընդհանուր առմամբ, այն բոլոր խնդիրներ և հրահանգները, որոնք հասցեագրվել են Կապալառուին և Ինժեներին, արագ կերպով լուծվել են: Սա ցույց է տալիս նրանց նվիրվածությունը շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը և առողջության ու անվտանգության նկատառումները առաջնահերթ համարելուն ողջ ծրագրի ընթացքում:

2. Առաջադրանք 2՝ 34 կմ-ի մնացած ճանապարհահատված (Մ-1 ճանապարհ կմ37+545-կմ 71+500)

Առաջադրանք 2-ի համար, ՏՇՄԿՊ-ը հաստատվել է պայմաններով 2023թ. դեկտեմբերի 18-ին: Մինևույն ժամանակ, Ինժեներից և Կապալառուից պահանջել են պատրաստել պատշաճ ուսումնասիրության զեկույց ծրագրում նախագծային փոփոխությունների համար: Ներկայումս, հաշվետվությունը ավարտման փուլում է:

Կապալառուի շրջակա միջավայրի, առողջության և անվտանգության փորձագետները ինժեների շրջակա միջավայրի, առողջության և անվտանգության, ինչպես նաև Գործատուի շրջակա միջավայրի և անվտանգության մասնագետների հետ անցկացրել են մոնիթորինգային այցելություններ ծրագրի շինարարական տարածքներ՝ վերահսկելու ՇՄԱԳ/ՇՄԿՊ-ում նշված բոլոր մեղմացուցիչ միջոցառումների իրականացումը:

Փոշու, աղմուկի և վիբրացիայի հիմնական և պարբերական գործիքային չափումները իրականացվել են ծրագրի համար: Տվյալ չափումների նպատակը եղել է հավաքել հիմնական տվյալներ աղմուկի և վիբրացիայի մակարդակների վերաբերյալ, ինչպես նաև փոշու կոնցենտրացիայի զգայուն կետերում: Տվյալ չափումները առօրյա

գործիքային չափումների գործընթացի մասն էին կազմում՝ գնահատելու և մեղմացնելու հնարավոր ազդեցությունները կապված տվյալ գործոնների հետ: Փոշու, աղմուկի և վիբրացիայի պարբերական չափումները կատարվել են հետևյալ կերպ՝ N8 և N9 կետերում նոյեմբերին և N8 կետում դեկտեմբերին:

Չափման կետերում փոշու մոլեկուլների կոնցենտրացիաները մնացել են թույլատրելի սահմաններում, PM10 կոնցենտրացիաներով աննշան կերպով ավելի բարձր են, քան հիմնական արժեքները նոյեմբերին: Կապալառուին հրահանգվել է լուծել խնդիրը և զեկուցել: Այնուամենայնիվ, դեկտեմբերից փոշու կոնցենտրացիաները՝ ներառյալ PM2.5-ը և PM10-ը, ավելի քիչ էին, քան հիմնական արժեքները՝ կապված եղանակային բարենպաստ պայմանների հետ:

Ցերեկային տարբեր ժամանակահատվածների ընթացքում տարբեր կետերում անցկացվել են աղմուկի մակարդակի չափումները: Կետ N8-ում աղմուկի համարժեք մակարդակները գտնվել են սահմանափակ արժեքի սահմաններից ցածր՝ ապահովելով սանիտարական նորմերի համապատասխանությունը: Այնուամենայնիվ, Կետ N9-ը տեղակայված է անմիջապես Մ1 մայրուղու մոտ, աղմուկի համարժեք մակարդակները գերազանցել են սահմանափակ արժեքի շեմերը ինտենսիվ երթևեկության պատճառով: Չնայած դրան, աղմուկի առավելագույն մակարդակները բոլոր կետերում գտնվել են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի սահմաններում: Վիբրացիայի չափումների արդյունքները գտնվում են սանիտարական նորմերով սահմանված թույլատրելի մակարդակներում:

Հաշվետու ժամանակահատվածում բուսահող չի առաջացել: Ծառահատման ամբողջ գործողությունները իրականացվել են նախկին Կապալառուի կողմից և ծրագրի իրականացման ընթացքում ծառահատման որևէ գործողություններ չեն նախատեսվել:

Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական կարիքների համար անպիտան 970.42մ3 նյութ է առաջացել:

Նախաշինարարական հանրային իրազեկման հանդիպումները տեղի են ունեցել Աշտարակ, Շամիրամ և Թալին համայնքների ազգակիր բնակավայրերում նոյեմբերի 20-ին, 22-ին և 23-ին:

Հանդիպումները ներառել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, ինչպես նաև բողոքների լուծման մեխանիզմը: Որևէ բողոքներ չեն արձանագրվել հաշվետու ժամանակահատվածում:

Բնապահպանական, առողջության, անվտանգության և հնագիտության վերապատրաստման դասընթացները կազմակերպվել է 2023թ. դեկտեմբերի 21-ին Կապալառուի շինարարական ճամբարում: Դասընթացի ընթացքում աշխատակիցները տեղեկացել են ԲԱևՍ պաշտպանության ընդհանուր սկզբունքների, COVID-19-ի կանխարգելման միջոցառումների, ցուրտ եղանակին աշխատելու ընթացակարգերի, ինչպես նաև այն մասին, թե ինչպես կարգավորել այն իրավիճակները, երբ օձը կամ կարիճը խայթի: Ի հավելումն, Կապալառուի հնագետը ներկայացրել է հնագիտական հետազոտությունների և հնարավորություն գտնելու կարգի վերաբերյալ:

Ընդհանուր առմամբ, այն բոլոր խնդիրները և հրահանգները, որոնք հասցեագրվել են Կապալառուին և Ինժեներին արագ կերպով լուծվել են: Սա ցույց է տալիս նրանց նվիրվածությունը շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը և առողջության ու անվտանգության նկատառումները առաջնահերթ համարելուն ողջ ծրագրի ընթացքում:

8.2 Առաջարկություններ

Ծրագրի իրականացման տվյալ փուլի ընթացքում մենք չունենք որևէ առաջարկություն:

9 ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ 2024Թ. ՀՈՒՆՎԱՐ-ՀՈՒՆԻՍ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾԻ ՀԱՄԱՐ

9.1 ՃԴ-ի և ինժեների համար

1. Բնապահպանական, ԱևԱ և հնագիտական միջոցառումների ընդհանուր կառավարում,
2. Կապալառուի ամսական հաշվետվությունների վերանայում և հաստատում,
3. Բնապահպանական անվտանգության վերաբերյալ ամսական հաշվետվություն,
4. Առօրյա գործիքային մոնիթորինգի վերահսկում՝ փոշի, աղմուկ և վիբրացիա,
5. Բնապահպանության, առողջության, անվտանգության և սոցիալական խնդիրների վերաբերյալ խորհրդատվություն ինժեներին և կապալառուին, եթե անհրաժեշտ է,
6. ԲԱևՍ չլուծված խնդիրների հետևում,
7. Մասնակցություն ԱԶԲ առաքելության այցելություններին,
8. Հետևել թարմացված ՏՇՄԿՊ-ի ներկայացմանը,
9. **Առաջադրանք 2-ի** համար, հետևել պատշաճ ուսումնասիրության հաշվետվության ներկայացմանը:

9.2 Կապալառուի համար

1. Բնապահպանական անվտանգության վերաբերյալ ամսական հաշվետվություն,
2. Գործիքային մոնիթորինգ՝ փոշի, աղմուկ և վիբրացիա,

3. Շրջակա միջավայրի, առողջական, սոցիալական, անվտանգության և հնագիտական խնդիրների մեղմացման միջոցառումների իրականացում շինարարական գործունեությունների ընթացքում,
4. ԱԶԲ առաքելության, ՃԴ-ի և Ինժեների տեղամասային այցելությունների մասնակցություն
5. ՏՇՄԿՊ-ի թարմացված տարբերակի ընդունում՝ ներառյալ Ծառերի կառավարման պլանը,
6. Առողջության և անվտանգության հետ կապված հարցերի վերաբերյալ ուսումնական դասընթացի իրականացում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա՝ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ (ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ) ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԼՈՒՍԱՆՔԱՐՆԵՐԸ

Նկար 1 և 2: Առաջադրանք 1, Պարբերական գործիքային չափումներ

**Նկար 3. Առաջադրանք 1, 2023թ. օգոստոսի 28-ին կատարված տեղամասի
մոնիթորինգային այցելություն**

Նկար 4. Առաջադրանք 1, ջրցան մեքենա

Նկար 5, 6 և 7. Առաջադրանք 1, շինարարության գործընթաց

Նկար 8. Առաջադրանք 2, 2023թ. դեկտեմբերի 21-ին անկացվել է բնապահպանական, առողջության, անվտանգության և հնագիտական վերապատրաստման դասընթաց

Նկար 9. Առաջադրանք 2, շինարարական աշխատանքներ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Բ: ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 2-Ի ՀԱՄԱՐ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱԶԵԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԱՆՑԿԱՑՎԵԼ ԵՆ 2023Թ. ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 20-ԻՆ, 22-ԻՆ ԵՎ 23-ԻՆ

Մասնակիցների արձանագրությունները, ցանկերը և լուսանկարները շինարարությունից առաջ հանրային իրազեկման հանդիպումների վերաբերյալ անցկացվել են Թալին խոշորացված համայնքի Կաքավաձոր, Կաթնաղբյուր, Դավթաշեն, Եղնիկ, Թալին, Ներքին Բազմաբերդ, Ներքին Սասնաշեն, Վերին Սասնաշեն բնակավայրերում, Աշտարակ խոշորացված համայնքի Արուճ, Կոշ և Ուջան բնակավայրերում և Շամիրամ համայնքում Ս1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու մոտ 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտման շրջանակում:

Շինարարությունից առաջ հանրային իրազեկման հանդիպումների մանրամասները ներկայացվել են ստորև աղյուսակում՝

N	Համայնք	Ամսաթիվ	Բնակավայր
1	Թալին	20.11.2023	Կաքավաձոր
			Կաթնաղբյուր
			Դավթաշեն
			Եղնիկ
		22.11.2023	Թալին
			Ներքին Բազմաբերդ
			Ներքին Սասնաշեն
			Վերին Սասնաշեն
2	Աշտարակ	23.11.2023	Արուճ
			Կոշ
			Ուջան
3	Շամիրամ	23.11.2023	Շամիրամ

ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՑԱՆԿԵՐԸ

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Կաթավաձոր բնակավայր

20.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 20-ին Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի Կաթավաձոր բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիման ընթացքում գյուղատնտեսության և այլ ուղղությունների հետ կապված հարցերը բարձրացվել են: Մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի կողմից տրամադրվող լուծումները:

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՍԱԾ ԿՄ 37+545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71+435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՄԱՅՐՈՒՂՈՒ
 ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ ՎԵՐԱԿԱՎԱՅՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1
 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Կաթավաձոր բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Kakavadzor settlement

20.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Գոտսակալային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Իսկանդարյան Վահրամյան	ԲՈՒՄԻ Կ/Կ	098-55-78-84	Bell
Արմենյան Վահրամյան	Յ. Զեմբալյան	093-58-97-67	ԲՈՒՄԻ
Մկրտչյան Վահրամյան	Յ. Զեմբալյան	093 6055 59	Վահրամյան
Մկրտչյան Վահրամյան	Ֆ. Զեմբալյան	094 08 26 15	Վահրամյան
Յանսեյան Աննա		095 377 355	Վահրամյան
Զարգարյան Կարեն	Արագածոտն	099 002 001	Զարգարյան
Վահրամյան Կարեն	Բնակավայր	098 3445 33	Վահրամյան

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Կաթնաղբյուր բնակավայր

20.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 20-ին Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի Կաթնաղբյուր բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիպման ընթացքում, գյուղատնտեսության և այլ ուղղությունների հետ կապված հարցերը բարձրացվել են: Բնակավայրի ներկայացուցիչները նաև հարցրել են, թե արդյոք նախատեսվում է փոխարինել իրենց պոմպակայանի խողովակները, որոնք վնասվել էին նախորդ Կապավորի կողմից: Մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի կողմից տրամադրվող լուծումները և խողովակների վերանորոգման մանրամասները կներկայացվեն համապատասխան մարմիններին, այնուհետև վարչական ղեկավարը լրացուցիչ կտեղեկացվի:

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄԱՑ ԿՄ 37+545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71+435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՄԱՅՐՈՒՂՈՒ
 ԵՆԿՆԱԿԱՎԱՅՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1
 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

22. Արագածոտնի մարզ, Կաթնաղբյուր բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Katnaghbyur settlement 20/11/2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Զախրիյան Կարոսյան	այդ. Զախրիյան	098 002 001	
Մանուկ-Կեն Ե. ԱՅԻՑ	այդ. Տաշատ	095-377-355	
Գևորգ մկրտչյան	Վարդ ղեկավար Կաթնաղբյուր	098 35 66 44	
Խաչատր Իշխանյան	Կաթնաղբյուր	2700 31 31	
Վահան Կոխարյան	Վարդ	27 65 66 75	
Կարապետյան Յուրայի	Կաթնաղբյուր	098 27 30 14	
Մանուկ Զարգսյան	Կաթնաղբյուր	077-0335 36	
Մանուկ Ասրադույան	Կաթնաղբյուր	094-17 17 63	
ՊՆՏՆԱՆ Կաթնաղբյուր	Վարդ	098-3445 33	

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՍԱԾ ԿՄ 37-545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71+435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՄԱՅՐՈՒՄԻ ԾԵՆԱԲԱՆԱԿԱՆԱՑՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հսկողություն / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Կարնաղյուր բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Katnaghbyur settlement 20.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայր / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Գրիգորյան Լուսինե	այ. Երևան	099 002 001	
Բաբայան Ե. Ա. Բ.	այ. Երևան	095-377-355	
Գևորգյան Երվանդ	Վարդ Գևորգյան	098 35 66 44	
Գրիգորյան Լուսինե	Կարնաղյուր	77 00 31 31	
Մանուկ Բեկասյան	Գրան	77 65 66 75	
Գրիգորյան Երվանդ	Կարնաղյուր	099 27 30 14	
Մանուկ Բեկասյան	Կարնաղյուր	072.033536	
Ավագ Արտուրյան	Կարնաղյուր	094.171763	
Պրն. Կարնաղյուր	Կարնաղյուր	098-344533	

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Դավթաշեն բնակավայր

20.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 20-ին Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի Դավթաշեն բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիման ընթացքում գյուղատնտեսության և այլ ուղղությունների հետ կապված հարցերը բարձրացվել են: Մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի կողմից տրամադրվող լուծումները: Բնակիչները նաև հետաքրքրվում էին դաշտային ճանապարհների հետ կապված հողային ձեռքբերման գործընթացով, որովհետև նրանց անհրաժեշտ էր մուտք այն հողամասերը, որոնք տեղակայված էին ներկայացված ճանապարհի հարավում: Նրանք նաև հանդես եկան առաջարկով, որը վերաբերում էր ծրագրով նախատեսված հանգույցի տեղանքի փոփոխությանը:

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Եղնիկ բնակավայր

20.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 20-ին Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի Դավթաշեն բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Ս1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիման ընթացքում գյուղատնտեսության և այլ ուղղությունների հետ կապված հարցերը բարձրացվել են: Մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի կողմից տրամադրվող լուծումները: Բնակիչները նշել են, որ ռոտոման ցանցը անհրաժեշտ է եղել իրենց վարելահողերի համար, որը վերջերս չի գործում կամ գործում է ոչ ամբողջական: Բնակիչներից շատերը նշել են, որ իրենց հողերը պատշաճ կերպով չի օտարվել և նրանք ունեն փոխհատուցման հետ կապված խնդիրներ:

ՀՀ,
մարզ, Թալին
22.11.2023

Սույն
նոյեմբերի 22-

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄՍ ԿՄ 37+545-ԻՑ ՄԻՉԵԿ ԿՄ 71+435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՍՏԵՐՈՒՄԻ ԾՐԱԳՐԱՆԻՐՈՅՑԱՆ ՎԵՐՆԱԿՎԱԼԱՆՑՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հսկիչում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցուցակ / List of participants

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Եղնիկ բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Eghnik settlement

20.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Հովհաննիսյան Լևոն	այլ հասցե	099 377 355	
Քանդավազ Կարեն	այլ հասցե	098 002 001	
Վարդան Կարեն	ՔՆ Եղնիկ	047 05 33 83	
Վարդան Անտոն	ՔՆ Եղնիկ	053 43 43 92	
Վարդան Յուրի	ՔՆ Եղնիկ	099 323984	
Արմենյան Զարգիշ	ՔՆ Եղնիկ	097 39 28-67	
Արմենյան Զարգիշ	ՔՆ Եղնիկ	093 - 833-026	
Կրիստինա Կարենյան	Բնակավայր	098 344533	

Արագածոտնի
բնակավայր

տարվա
ին

Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիպման ընթացքում բնակիչներից շատերը ներկայացրել են տեղի խնդիրները, որոնք կապված են եղել հողի ձեռքբերման գործընթացի փոխհատուցման հետ, որը առաջացել է նախկինում և դեռ չի լուծվել:

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՍԱԾ ԿՄ 37+545-ԻՑ ՄԿՍԵՎ ԿՄ 71+435) ԱՌՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՄԱՐԻՈՒՄԻ ԵՆՎԱՐՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԵՐՊՈՒՄՆԵՐԻ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Բնակչության հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

22. Արագածոտնի մարզ, Թալին բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Talin settlement 22.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Նազանկը պարտքյոն կամ ցեղական վայր / Organization or residence place	Վեհապահային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Կարգաթան Զարգիս	Կ. Կարգաթան	099 002 001	
Կարգաթան Կարգաթան	Կ. Կարգաթան	098 344 533	
Կարգաթան Կարգաթան	Կ. Կարգաթան	095 344 555	
Կարգաթան Կարգաթան	Կ. Կարգաթան	098 002 252	
Կարգաթան Կարգաթան	Կ. Կարգաթան	094 052 233	
Կարգաթան Կարգաթան	Կ. Կարգաթան	098 06 0827	
Կարգաթան Կարգաթան	Կ. Կարգաթան	094 26 8223	
Կարգաթան Կարգաթան	Կ. Կարգաթան	093 69 2141	
Կարգաթան Կարգաթան	Կ. Կարգաթան	097-94-09-12	

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ԱՎԿԱՑ ԿՄ 37+545-ԻՑ ԱՄԼՉԵՎ ԿՄ 71+435) ԱՌՏ 34.0 ԿՄ ԱՎՏՈՄԱՏՈՐՈՒՄՈՒ
 ԷՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1
 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Բնագիտակցության հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ Արագածոտնի մարզ, Թալին բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Talin settlement

22.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Արամյան Բ. Բ.	ԲՆԿԻ	093-84-90-63	
Վ. Պետրոսյան	ԲՆԿԻ	0991058298	
Կարո Հարությունյան	ԲՆԿԻ	038-786-703	

ՀՀ Արագածոտնի մարզ, Ներքին Բազմաբերդ բնակավայր 22.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 22-ին Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի Ներքին Բազմաբերդ բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Ս1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիպման ընթացքում, բնակիչները նշել են, որ ոռոգման ցանցը անհրաժեշտ է եղել իրենց վարելահողերի համար, որը վերջերս չի գործում կամ գործում է ոչ ամբողջական: Ավելին, Ս1 մայրուղու մոտ 34.0 կմ՝ Երևան-Գյումրի-Բավրա կմ 37+545-ից մինչև 71+435-ը, շինարարության ավարտման ընթացքում: Պայմանագիր No՝ CW-ICB-T2-2022/2 հանդիպում, ներկաները նշել են, որ հիմա նրանք ունեն ջրի խողովակներ, որոնք ճանապարհի տակ են մնացել և պատահարի դեպքում հնարավոր չի լինի մոտենալ դրանց՝ առանձ վնասելու ճանապարհը:

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄԱՃ ԿՄ 37.545-18 ՄԻՆԵՐ ԿՄ 71.435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ ՄԻ ԱՎՏՈՄԱՐՈՒՄԻ ԸՆԴԱՄԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԱՎԱՐԱՑՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37.545 TO KM 71.435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ Արագածոտնի մարզ, Ներքին Բազմաբերդ բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Nerkin Bazmaberd settlement - 22.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպության կամ բնակության վայր / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Զեֆեդյան Թովմատ	Երկրաչափական կենտրոն	095 377 355	
Կարամյան Գրիգոր	Երկրաչափական կենտրոն	059 001 001	
Լիման Խաչատրյան	Բազմաբերդ ՄՊ	098 344533	
Արսենյան Բենյամին	Ն. Բազմաբերդ		
Գրիգորյան Լուսինե	Ն. Բազմաբերդ		
Բազմաբերդ Երվանդ	Ն. Բազմաբերդ	098 5047-10	
Գրիգորյան Զորիկ	Ն. Բազմաբերդ	093 286693	
Արտեմյան Գրիգոր	Ն. Բազմաբերդ	055 23 2225	
Կարամյան Գրիգոր	Ն. Բազմաբերդ	093 900572	

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄԱՃ ԿՄ 37.545-18 ՄԻՆԵՐ ԿՄ 71.435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ ՄԻ ԱՎՏՈՄԱՐՈՒՄԻ ԸՆԴԱՄԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԱՎԱՐԱՑՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37.545 TO KM 71.435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ Արագածոտնի մարզ, Ներքին Բազմաբերդ բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Nerkin Bazmaberd settlement - 22.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպության կամ բնակության վայր / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Արսենյան Բենյամին	Ն. Բազմաբերդ	093 58 0315	
Գրիգորյան Զորիկ	Ն. Բազմաբերդ	072 533 221	
Գրիգորյան Զորիկ	Ն. Բազմաբերդ	041. 57. 08. 22	
Արտեմյան Գրիգոր	Ն. Բազմաբերդ	098-96-12-81	
Կարամյան Գրիգոր	Ն. Բազմաբերդ	094-44-42-44	

ՀՀ,

Արագածոտնի մարզ, Ներքին Սասնաշեն բնակավայր

22.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 22-ին Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի Ներքին Բազմաբերդ բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Ս1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Բնակավայրի ներկայացուցիչները ներկայացրել են քարտեզներ, որտեղ նշվել է մանրամասնորեն, որ խաչմերուկները ներկայացված են ծրագրի կողմից, որը կպատճառի խնդիրներ այդ բնակավայրերի համար, Ս1 մայրուղու մոտ 34.0 կմ երկարությամբ՝ Երևան-Գյումրի-Բավրա կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435, շինարարության ավարտ:

Պայմանագիր համար՝ CW-ICB-T2-2022/2-ը մասնավորապես, նրանց ճանապարհը կերկարացվի 5-8 կմ-ով: Նրանք առաջարկում են կառուցել նոր խաչմերուկ կմ 62+200-ին մոտ, որով նրանք կկարողանան կապ հաստատել առկա դաշտային ճանապարհի հետ (Դավթաշեն բնակավայրի խաչմերուկից հեռավորությունը դեպի առաջարկված խաչմերուկ կլինի 1 կմ և Ներքին Սասնաշենի խաչմերուկից՝ մոտավորապես 850մ): Նշված դաշտային ճանապարհի մուտքի կոորդինատներն են՝ 40°21'0.88"N 43°57'37.57"E: Ներկաները նշել են, որ անհրաժեշտություն չկա հարթել նշված դաշտային ճանապարհը, ապագայում նրանք կանեն այդ իրենց անձնական (համայնքի) հնարավորություններով:

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄԱԾ ԿՄ 37-545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71+435) ՄԻՑ 34.0 ԿՄ Ս1 ԱՎՏՈՄԱՍԹՐՈՒՄ
ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1
YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37-545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

22. Արագածոտնի մարզ, Ներքին Սասնաշենի բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Nerkin Sasnashen settlement - 22.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպչություն կամ բնակության վայր / Organization or residence place	Մոտավորապես ակտիվներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Յակոբյան Գրիգոր	Յ. Գրիգորյան	093-66-16-46	
Ջոնյան	Խուսիկ	094 81 86 66	
Արտեմյան	Բոբ Գրիգոր	098 32 26 80	
Արտեմյան	Կարո	099-066-708	
Գարսյան	Մուսիկ	093 73 73 72	
Գարսյան	Նուբար	094 73 73 72	
Մարտիրոսյան	Մարտիրոս	098 18 28 80	
Կոնյան	Կոնյան	093-763-700	
Կոնյան	Կոնյան	077 50 91 63	
Մուսիկ	Կոնյան	094 90 35 63	
Արտեմյան	Կոնյան	094 51 8 548	

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշեր 1 և 2

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄԱՃ ԿՄ 37-545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71-435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՄԱՅՐՈՒՂՈՒ
ՇԻՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՍԿԱՆԱՑՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1
YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37-545 TO KM 71-435)

Բրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Ներքին Սասնաշեն բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Nerkin Sasnashen settlement - 22.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Կարգաթիվ Լուսինյան	ԳՊՏ / ԿՈՄՏ անյ. Տարակոյ	098 002 001	
Դավթաբեր Կարապետյան	Կարապետյան ընտանիք	098 344 533	
Տարակոյ Կարապետյան	Վայ. Տարակոյ	095 377 355	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	077-05-05-23	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	098-45-25-34	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	093 26 80 47	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	094 43 72 400	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	093-82-89-48	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	093-32-82-04	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	094-66-04-91	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	094-44-84-94	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	077-55-09-30	

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄԱՃ ԿՄ 37-545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71-435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՄԱՅՐՈՒՂՈՒ
ՇԻՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՍԿԱՆԱՑՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1
YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37-545 TO KM 71-435)

Բրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Ներքին Սասնաշեն բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Nerkin Sasnashen settlement - 22.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	094 52-58-24	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	098 51-00-02	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	077 740 795	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	077 001 321	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	033 80 33 23	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	055 06 43 40	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	055 76 75 06	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	094-14-00-56	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	077 26 86 41	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	093 25 89 39	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	098 70 90 33	
Կարապետյան Կարապետյան	Ն. Սասնաշեն	077 24 15 55	

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Վերին Սասնաշեն բնակավայր

22.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 22-ին Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի Ներքին Բազմաբերդ բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիպման ընթացքում չեն եղել այլ հարցեր և առաջարկություններ, բացի Ներքին Սասնաշենում նշված խաչմերուկի:

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՍԱՍ ԿՄ 37+545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71+435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՍԱՅՐՈՒՂՈՒ
ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՎԵՐԱԿԱՎԱՅՐՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1
YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

22. Արագածոտնի մարզ, Վերին Սասնաշեն բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Verin Sasnashen settlement - 22.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Մարտիրոս Անանյան	Վերին Սասնաշեն	095-16-65-85	
Պաշարար Մարտիրոսյան	Վերին Սասնաշեն	077-42-27-35	
Մարտիկ Դավթյան	Վերին Սասնաշեն	093-39-20-87	
Զարեհ Դավթյան	Վերին Սասնաշեն	098-39-20-87	
Աննա Պողոսյան	Վ. Անանյան	077-42-27-35	

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՍԿԱՍԾ ԿՄ 37+545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71+435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Ս1 ԱՎՏՈՍՍՅՐՈՒՄԻ
 ԵՐԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆԱՑՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1
 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Սասակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Արուճ բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Aruch settlement

23.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Կարենյան Գրիգոր	205/1004 Արուճ	099 002 001	
Չափուկյան Անիտա	Արուճ	095 327 355	
Գալստյան Կարեն	Արուճ	099 344 533	
Ասրաթյան Գրիգոր	Արուճ	093 18 0443	
Սեդրակյան Կարեն	Արուճ	071 06 46 40	
Գրիգորյան Կարեն	Արուճ	070 93-9592	
Ենտիշյան Գրիգոր	Արուճ	098 029 203	
Կարենյան Կարեն	Արուճ	098 93 2929	
Կարենյան Կարեն	Արուճ	098 58-56-68	

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Արուճ բնակավայր

23.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 22-ին Արագածոտնի մարզի Թալին խոշորացված համայնքի Ներքին Բազմաբերդ բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Ս1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիման ժամանակ բնակիչները նշել են, որ ռոռզման ցանցը անհրաժեշտ է եղել իրենց վարելահողերի համար, որը ներկայումս գործում է կամ ոչ ամբողջովին է գործում: Ի հավելումս, Ս1 մայրուղու մոտ 34.0 կմ՝ Երևան-Գյումրի-Բավրա կմ 37+545-ից մինչև 71+435-ը, շինարարության ավարտման ընթացքում, պայմանագրի համարը՝ CW-ICB-T2-2022/2: 199 բնակիչներ նշեցին, որ նրանց անհրաժեշտ է մուտքի ճանապարհներ դեպի վարելահողեր, որոնք տեղակայված էին ներկայացված ճանապարհահատվածի հյուսիսում:

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Կոշ բնակավայր

23.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 23-ին Արագածոտնի մարզի Աշտարակ խոշորացված համայնքի Կոշ բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Ս1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիպման ընթացքում գյուղատնտեսական և այլ ուղղությունների հետ կապված հարցերը բարձրացվեցին: Մասնագետները ներկայացրին ծրագրի կողմից տրամադրող լուծումները: Վարչական ղեկավարը հայտարարեց, որ նրանք չունեն այլ հարցեր այդ պահին, եթե անհրաժեշտություն լինի, նրանք կապ կհաստատեն Կապավորի, ինժեների կամ «ՃԴ»-ի հետ:

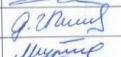

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿԱՍՑ ԿՄ 37.545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71+435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Ս1 ԱՎՏՈՄԱՅՐՈՒՄԻ ԵՐԱՄԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆԱՅՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Կոշ բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Kosh settlement

23.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Կապավոր Վահագն	Կապավոր ՍՊԸ	098 34 45 33	
Վահագն Կապավոր	ԿԸ	053 75 41 41	
Կոշ բնակավայրի Կապավոր	ԿԸ	093-18-95-77	
Գեղեձեղյան Վարդան	ԿԸ	077 66-57-32	
Կապավոր Գրիգորյան	ԿԸ	059 002 001	
Կապավոր Գրիգորյան	ԿԸ	055-50-68 04	
Կապավոր Գրիգորյան	այլ. ՏՆ-թիվ	085 377 355	

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Ուջան բնակավայր

23.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 23-ին Արագածոտնի մարզի Աշտարակ խոշորացված համայնքի Ուշան բնակավայրի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Ս1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիպման ընթացքում բնակիչները նշել են, որ ունեն մշակվող այգիների ջրի կուտակման խնդիր, ջրահեռացման համակարգը չի աշխատում կամ աշխատում է ոչ ամբողջական: Բնակիչներից մի քանիսը նշեցին, որ հողի ձեռքբերումը չի կատարվել պատշաճ ձևով, որը հիմա պատճառել է խնդիրների տեղացիների համար: Նրանք առաջարկում են ներառել այգու մի մասը, որը գտնվում է մասնավոր տարածքում, ինչպես նաև դրան մոտեցող ճանապարհը հողի ձեռքբերման գործընթացում: Նրանք նաև նշել են, որ ունեն փոխհատուցման և հողի ձեռքբերման գործընթացի հետ կապված հարցեր և խնդիրներ (որը կատարվել է 2015-2016թթ.-ին):

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄԱԾ ԿՄ 37-545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71-435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Ս1 ԱՎՏՈՄԱՅՐՈՒՄԻ ՀԵՏԱԿՄԱՆՎՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37-545 TO KM 71-435)

Իրազեկման հսկողություն / Public awareness meeting

Մասնակիցների ցանկ / List of participants

22. Արագածոտնի մարզ, Ուշան բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Ujan settlement 23.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Մտորագրություն / Signature
Արմենյան Գրիգոր	ՅՊԻ, հողի և սնունդի նախարարություն	099002001	
Գևորգյան Դավիթ (Դ.Դ.)	այդ Տանտանգի	095344355	
Վարդանյան Գևորգ	Պեղակ	074464483	
Սարգսյան Աստուխյան	Պեղակ	072-02-30-92	
Սարգսյան Պարո	Գ. Պեղակ	093-95-44-48	
Եսեկյան Գրիգոր	Գ. Պեղակ	072-15-62-92	

ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Շամիրամ բնակավայր

23.11.2023

Սույն տարվա նոյեմբերի 23-ին Արագածոտնի մարզի Շամիրամ համայնքի ղեկավարի նստավայրում «Կապավոր» ՍՊԸ-ն կազմակերպել և իրականացրել է հանրային իրազեկման հանդիպում «Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցք» ներդրումային ծրագրի շինարարության, ինչպես նաև Տրանշ 2 Մ1 Երևան-Գյումրի-Բավրա մայրուղու 34.0 կմ հատվածի (կմ 37+545-ից մինչև կմ 71+435) շինարարության ավարտի վերաբերյալ:

«Կապավոր» ՍՊԸ-ի մասնագետները ներկայացրել են ծրագրի գլխավոր առանձնահատկությունները՝ շինարարության ամսաթվերը, հնարավոր անհամաձայնությունները, բնապահպանական վտանգները և մեղմացուցիչ միջոցառումները, բողոքների լուծման մեխանիզմը և այլն: Ավելին, բողոքների և առաջարկությունների դիմումի ձևերը ներկայացվել են բնակավայրի ներկայացուցիչներին և՛ հայերեն, և՛ անգլերեն լեզուներով:

Հանդիպման ընթացքում բնակիչները նշել են, որ նրանք կարիք ունեն մուտքի հնարավորությունների/ճանապարհներ ղեկի իրենց վարելահողեր, որոնք տեղակայված են ներկայացված ճանապարհահատվածի հյուսիսում:

Հանրային իրազեկման հանդիպման լուսանկարները ներկայացված են ստորև՝

ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ (ՄԿՄԱԾ ԿՄ 37+545-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 71+435) ՄՈՏ 34.0 ԿՄ Մ1 ԱՎՏՈՍԱՅՐՈՒՂՈՒ ԵՐԱՆԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՋԱՎԱԿԱՆԱՑՈՒՄ / COMPLETION OF CONSTRUCTION OF ABOUT 34.0 KM OF HIGHWAY M1 YEREVAN-GYUMRI-BAVRA (FROM KM 37+545 TO KM 71+435)

Իրազեկման հանդիպում / Public awareness meeting

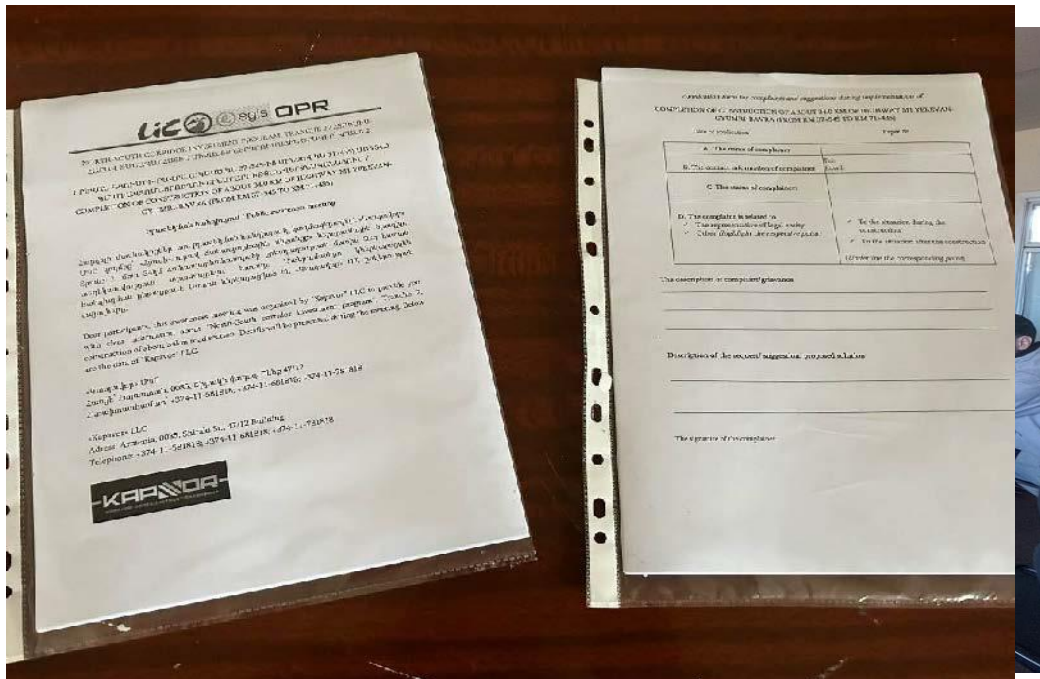
Մասնակիցների ցանկ / List of participants

22, Արագածոտնի մարզ, Շամիրամ բնակավայր / RA, Aragatsotn Marz, Shamiram settlement

23.11.2023

Անուն Ազգանուն / Name Surname	Կազմակերպություն կամ բնակության վայրը / Organization or residence place	Կոնտակտային տվյալներ / Contacts	Ստորագրություն / Signature
Գրիգորյան Միսակ	Գրիգորյան ՄԳՊ	098344533	
Կարամյան Գրիգոր	Գրիգորյան ՄԳՊ	099 002 001	
Շահապետյան Անիտա	այլ. Տան Երևան	095 377 355	
Նիկոլյան Վրայ	Շամիրամ	094. 70. 91. 90	
Քարամյան Գրիգոր	Գ. Շամիրամ	091. 3090 70	
Մանուկյան Իսահակ	Գ. Շամիրամ	098. 31. 04. 76	
Պետրոսյան Անյա	Գ. Շամիրամ	093. 06. 60. 81	
Իրազեկման ծրագիր	Գ. Շամիրամ	093 43 43 58	

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ Գ՝ ԱԳԱՐԱԿԻ ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԳԵԼՈՑԻ
ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ՝ ԿՄ 32.700 – ԿՄ 33.600 ՀԱՏՎԱԾՆԵՐՈՒՄ
(ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 1) ԳՏՆՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
INSTITUTE OF ARCHEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

Preliminary Report

**On North – South rood corridor, Urban Development Investment Program, Trench 2,
Ashtarak – Talin 8 km, archaeological works in the territory of Agarak historical and cultural
reserve located at km 32.700 - km 33.600**

Director of the expedition: N. Yengibaryan

Սույն տարվա հունիսի 20-ից հուլիսի 20-ը ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի արշավախումբը իրականացրել է փորձնական պեղումներ Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի, Տրանշ 2-ի «Ագարակ» պատմահնագիտական հուշարձանի շրջանցիկ հատվածում: Պեղումները իրականացվել է երկու առանձին տեղամասերում՝ տարածքի նախնական հետազոտության արդյունքում: Դրանք են «Պեղումների տարածք 2» (ճանապարհի կմ 32+300) և «Պեղումների տարածք 1» (ճանապարհի կմ 32+900): Անհրաժեշտ էր պեղումներ սկսել «Պեղումների տարածք 2»-ից:

«Պեղումների տարածք 2»-ում կար քարե կույտ, որը, ըստ նախնական դիտարկման, նման էր դամբարանի: 10x10մ քառակուսին (քառակուսի C'1) սահմանված է ստուգիչ պեղումների համար: Պեղումների արդյունքում՝ թաղման խուցի նման կառույց է բացահայտվել և մոտավորապես 20 սմ ներքև քարերից՝ տուֆի հիմք (նկար 1-3): Հնագիտական աշխատանքների արդյունքում՝ դամբարանի գոյության վարկածը մերժվել է: Ձեռնարկված աշխատանքների ընթացքում, գոյություն ունեցող քարերի կույտի կողքին բացվեց փոքրիկ կառույցի պատի նման մի կառույց, որի մի մասը պահպանված է (նկար 4):

Հաջորդ 10x10մ հատվածը, որը հատկացված էր պեղումների համար, տեղադրվեց նախորդի կողքին, որտեղ կար նաև քարերի կուտակում (D2): Պեղումների արդյունքում՝ պատի մի հատվածը կառուցվել է մեծ բազալտե քարերով, որը բացվել է հրապարակի անկյունում:

Ըստ նախնական դիտարկումների՝ պատը շարունակվում էր դեպի հյուսիս-արևելք, և պեղելու համար մնացած մասը, անհրաժեշտ է դարձել լայնացնել պեղումների տեղամասը տվյալ տարածքում: Այս նպատակով, նոր քառակուսին (D3) տեղադրվել է, բայց պեղումների արդյունքում, միայն մեկ քար, որը պատի շարունակությունն է, բացվել էր (նկար 5,6):

«Պեղումների տարածք 2»-ի (E6) հաջորդ հրապարակը տեղադրված է նախորդի արևելքում, որտեղ ժայռի հատվածը տեսանելի էր: Փորձնական պեղումները իրականացվել են՝ ստուգելու հնարավոր ժայռափոր կառույցների առկայությունը: 10x10մ տարածքը հատկացված էր պեղումների համար, բայց 50-ի աշխատանքի արդյունքում, հիմնաքարը բացվել է առանց մշակման հետքերի (նկար 7, 8):

Հետաքրքիր արդյունք արձանագրվեց A'2-5 քառակուսում, որտեղ հայտնաբերվել է ոչ ամբողջովին պահպանված երկու սենյականոց կառույց: Պեղումները բացահայտել են, որ շինությունը կառուցված է ուղիղ ժայռի վրա: Պատերը պատված են միջին չափի չմշակված բազալտե քարերով և հիմքը պատրաստված էր փոքր քարերից և հողից: Շինության վերին արևմտյան պատի երկարությունը 6.20 սմ է, լայնությունը տատանվում է 8.50 սմ-ից մինչև 1 մ: Հարավային պատի երկարությունը 2.40 սմ է, բայց 1.40-ից հետո, այն կտրվել է և շարունակվել է կրկին: Միջնապատը շեղվել է գլխավոր առանցքից 100 աստիճանով. պահպանված մասը երկարությունը 4.50 սմ է, լայնությունը՝ 90 սմ: Հարավային պատի անկյունում, կա մեծ, կարծր քար 100x60 սմ չափսի (նկար 9-12):

Կառույցի հյուսիսային պատը համեմատաբար վատ է պահպանվել երկարությունը՝ 2.50 սմ, լայնությունը՝ մոտավորապես 90 սմ: Պատերի պահպանված մասի բարձրությունը տատանվում է 20-50սմ-ի միջև: Պեղումների արդյունքում՝ միայն երկու կերամիկական բեկորներ են հայտնաբերվել կառուցվածից, որոնք պատկանում էին միջնադարյան դարաշրջանին:

«Պեղումների տարածք 2»-ում հայտնաբերված խեցեղենի բեկորները քիչ են, թիվը չի գերազանցում մեկ տասնյակը:

«Պեղումների տարածք 1»-ը տեղակայված է կառուցվող ճանապարհի գետափնյա հատվածում, որտեղ կային նաև քարերի կույտեր: Պեղումները բացահայտել են, որ բնակելի համալիրը բաղկացած է տարբեր սենյակներից և դրսի տարածքից: Կառույցի սենյակները պատված են մեծ գետի քարերով, պատերի միջին հաստությունը մոտավորապես 90 սմ է: Համալիրի հյուսիսային պատը ընդհանուր է և ժայռին է դիպում, որը շատ լավ է կտրված, մշակված: Հյուսիսային պատի պահպանված երկարությունը 7մ է: Առաջին սենյակի լայնությունը, պայմանականորեն համարակալված է մեր կողմից, ներսից 2.20 սմ է: Սենյակի արևելյան պատի պահպանված երկարությունը 2.50 սմ է: Առաջին սենյակը ունի 77 սմ լայնությամբ մուտք:

Երկրորդ սենյակը համեմատաբար վատ է պահպանվել: Երկրորդ սենյակի մուտքի հարավարևմտյան պատը 77 սմ լայնությամբ էր: Առաջին և երկրորդ սենյակների միջնորմը պահպանվել է 51՝ 1.25 սմ-ի երկարությամբ: Պատերը տեղակայված են ուղիղ ժայռի վրա և հիմքը պատրաստված է մանր գետի քարերից և կավահողից:

Համալիրում առկա է պայմանականորեն նշված բաց բակ, որի կենտրոնում մշակվել է ժայռ և վերածվել սյունակային խարիսխի՝ տանիքը պահող ճառագայթի համար: Խարիսխի մոտ մոխիրի հատված է բացվել: Մենյակների հիմնական պատերը երկշերտ են և միջնաորմները՝ միաշերտ: Հյուսիսային պատի պահպանված երկարությունը 6.30 սմ է: Հյուսիսային և հյուսիսարևելյան պատը ունի մեկ երես: Հյուսիս և հյուսիսարևելյան պատը ունի մեկ երես: Մասնավորապես, ժայռի դիմաց, կատարվել էր մանր քարերով լիցքավորում, և ստեղծվել էր հարթակ՝ պատերի վերին շերտերի համար, որը, դժբախտաբար, չի պահպանվել:

«Պեղումների տարածք 1»-ում իրականացված պեղումների արդյունքում՝ կան բավականին շատ խեցեղենի գտածոներ: Դրանց մեծ մասը վերաբերում է միջնադարին, չնայած կան նաև որոշ բեկորներ վաղ Բրոնզի դարից, Երկաթի դարից և Անտիկ շրջանից: Հիմնվելով միջնադարյան խեցեղենի գերակշռող քանակի վրա՝ համալիրը նույնպես թվագրվում է միջնադարով (նկար 1):

Եզրակացություն. ձեռնարկված հնագիտական ուսումնասիրությունների արդյունքում՝ որևէ կարևոր հնագիտական հուշարձաններ չեն փաստագրվել «Պեղումների տարածք 2»-ում: «Պեղումների տարածք 1»-ում շենքերի պատերի մնացորդները կառուցվել են հայտնաբերված գետի քարերով, որը հասել էր մեզ բավականին վնասված ձևով: Անցյալում, մեծածավալ հողային աշխատանքներ իրականացվել է այստեղ՝ նպատակով հետապնդելով արհեստական լճակը և ձկնաբուծարանը կառուցել: Դրանց արդյունքում՝ տարածքը բավականին խանգարված է:

Ուսումնասիրությունների արդյունքները տվել են հիմքեր պնդելու, որ կարևոր նշանակության հուշարձաններ չկան նշված տարածքում, որոնք կարող էին լինել խոչընդոտ՝ ճանապարհի շինարարական աշխատանքները կատարելու համար:

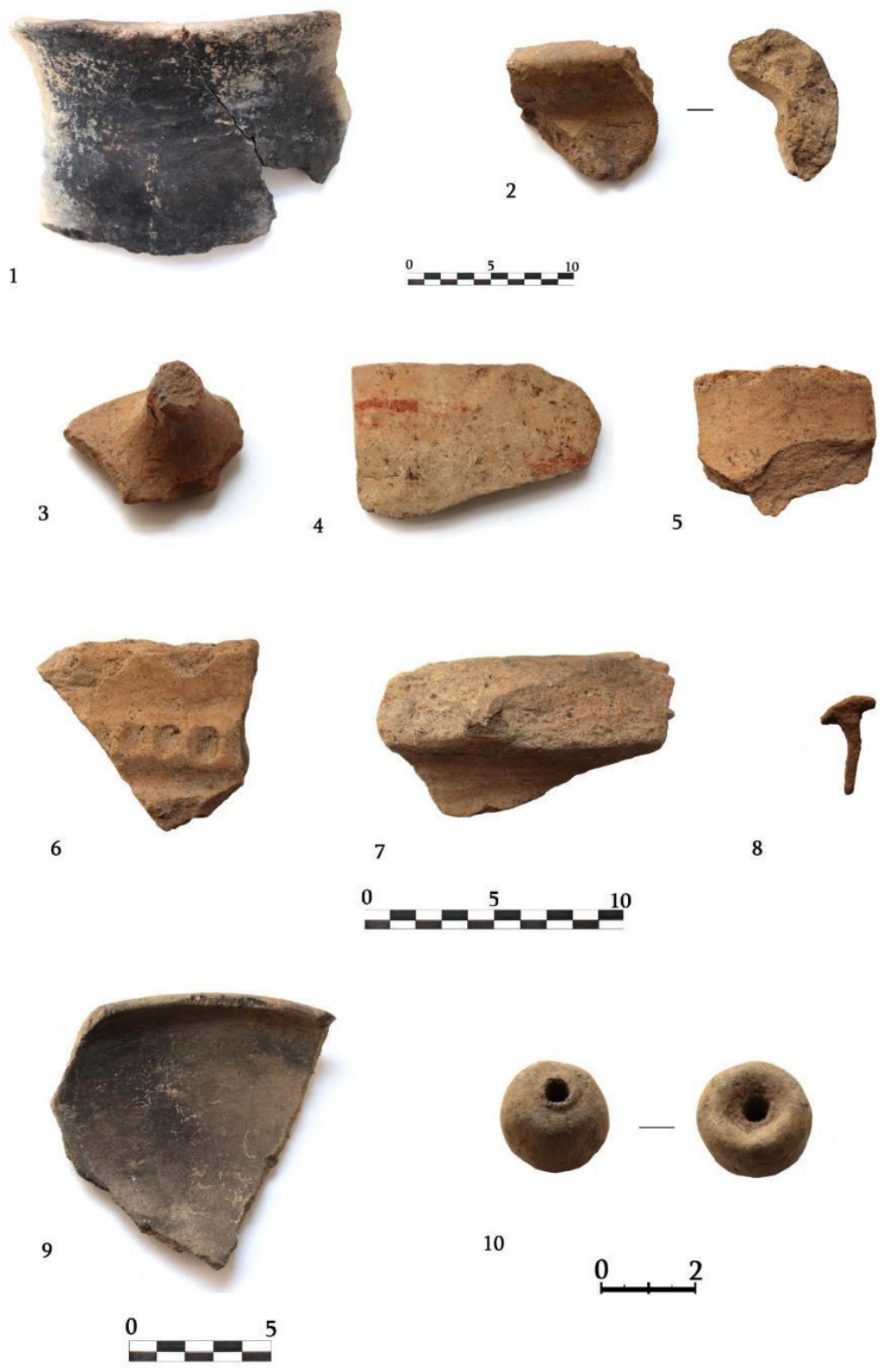

fig.13

fig.14

fig.1

fig.15

fig.16

fig.3

fig.4

fig.5

fig.6

fig.7

fig.8

fig.9

fig.10

fig.11

fig.12

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ Դ: Մ1 ԵՐԵՎԱՆ-ԳՅՈՒՄՐԻ-ԲԱՎՐԱ ՄԱՅՐՈՒՂՈՒ ՄՈՏ
 8.0 ԿՄ ԵՐԿԱՐՈՒԹՅԱՄԲ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՈՒՂԴԻՉ
 ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ՝ ԱԳԱՐԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՄՈՏ
 (ԿՄ29+600-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԿՄ 37+545)**

Corrective Action Plan Loan L2729: North-South Road Corridor Investment Program, Tranche 2

#	Issues	Action to be Taken	Responsibility	Timing (Target Dates)	Description of Resolution and Timing (Actual)	If not yet resolved, indicate the reason why and specify further required action and timeframe.
L2729-ARM: North-South Road Corridor Investment Program, Tranche 2						
1	The fuel tank installed in the construction camp area was not provided with double containment following EMP requirements.	The fuel tank should be provided with double containment	The Contractor	By 15.09.2023	Not Corrected	Fuel tank is not completely full during operation. In any case Contractor will upgrade existing situation till 25.10.2023.
2	The plastic fuel tank with a 1-ton capacity, installed in the open air (under direct sunlight) without cover and contamination facilities	The plastic fuel tank should be shielded from direct sunlight and overheating. The tank should be provided with double containment.	The Contractor	By 15.09.2023	Partly Corrected 	Till 25.10.2023

INTERNAL. This information is accessible to ADB Management and staff. It may be shared outside ADB with appropriate permission.

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշեր 1 և 2

#	Issues	Action to be Taken	Responsibility	Timing (Target Dates)	Description of Resolution and Timing (Actual)	If not yet resolved, indicate the reason why and specify further required action and timeframe.
3	A dirt path leading up to the refuelling facility is not safe and may cause a fall down of workers going to the facility.	Establish a proper dirt path leading to the refuelling facility, incorporating stairs and rails for safe access	The Contractor	By 15.09.2023	Corrected. 	
4	The drainage system of the concrete plant has been blocked by the dried concrete.	The drainage of the concrete plant should be widened and regularly cleaned to maintain functionality.	The Contractor	By 15.09.2023	The drainage of the concrete plant is functioning properly. Leakages of the concrete in the nearby territories not recorded. Cleaning of the drainage performed by the Contractor periodically upon need.	

INTERNAL. This information is accessible to ADB Management and staff. It may be shared outside ADB with appropriate permission.

#	Issues	Action to be Taken	Responsibility	Timing (Target Dates)	Description of Resolution and Timing (Actual)	If not yet resolved, indicate the reason why and specify further required action and timeframe.
5	The fencing around the construction camp installed partially	The partially installed fencing around the construction camp should be extended to encompass a parking area.	The Contractor	By 15.09.2023	 Corrected.	
6	While three water trucks were observed watering the construction area, it's noted that dust control measures need to be enhanced, especially during hot weather.	Increasing the frequency and effectiveness of watering the construction site area especially during hot weather	The Contractor	By 15.09.2023	Corrected. 	

INTERNAL. This information is accessible to ADB Management and staff. It may be shared outside ADB with appropriate permission.